

BALATONFÖLDVÁR

Tervezést Megalapozó Vizsgálatok

Tervezet, egyeztetésre

DRO Studio Szolgáltató és Tanácsadó Bt.

Budapest, 2021. október hó

TARTALOM

Bevezetés, előzmények.....	5
A tervezés előzményei.....	5
A tervezés eljárása	6
1. Helyzetfeltáró munkarész	8
1.1. Településhálózati összefüggések, a település helye a településhálózatban, térégi kapcsolatok.....	8
1.2. A területfejlesztési dokumentumokkal való összefüggések vizsgálata	15
1.3. A területrendezési tervekkel való összefüggések vizsgálata	43
1.4. A szomszédos települések hatályos településszerkezeti terveinek a település fejlesztését befolyásoló vonatkozó megállapításai	51
1.5. A hatályos településfejlesztési döntések bemutatása	52
1.6. A település településrendezési tervi előzményeinek vizsgálata.....	58
1.7. A település társadalma	59
1.8. A település humán infrastruktúrája.....	64
1.9. A település gazdasága	67
1.10. Az önkormányzat gazdálkodása, a településfejlesztés eszköz- és intézményrendszere	72
1.11. Településüzemeltetési szolgáltatások.....	78
1.12. A természeti és táji adottságok vizsgálata	78
1.13. A zöldfelületi rendszer vizsgálata.....	95
1.14. Az épített környezet vizsgálata	96
1.15. Közlekedés	99
1.16. Közművesítés	101
1.17. Katasztrófavédelem	105
1.18. Ásványi nyersanyag lelőhelyek	106
1.19. Klímagazdálkodás	107
2. Helyzetelemző munkarész	108
2.1. A vizsgált tényezők elemzése, egymásra hatásuk összevetése.....	108

2.2. A vizsgálatok alapján a tényleges állapotok elemzése, egymásra hatásuk összevetése, folyamataik elemzése.....	109
2.3. Probléma és értéktérkép.....	110
3. Helyzetértékelő munkarész	111
3.1. A helyzetelemzés eredményeinek értékelése, szintézis.....	111
3.2. Eltérő jellemzőkkel rendelkező településrészek	112
Melléklet: Főépítési feljegyzés	114
A munka résztvevői	115

BEVEZETÉS, ELŐZMÉNYEK

Balatonföldvár Város Településfejlesztési Konceptiójának (TFK), Integrált Településfejlesztési Stratégiájának (ITS) és a Tervezést Megalapozó Vizsgálatoknak (TMV) a felülvizsgálatával a Balatonföldvár Város Önkormányzatával kötött megállapodás alapján a Somogy Társadalmi Felemelkedéséért Nonprofit Kft. bízta meg a DRO Studio Bt-t, a Balatonföldvár Város Önkormányzatának a tervek készítését elrendelő 21/2021. (VI. 28.) Kt. határozata alapján. A munka közvetlen, rövid távú célja az, hogy Balatonföldvár minél eredményesebben valósíthassa meg a 2021-2027 közötti tervezési időszak európai uniós pályázatait való részvételét, de emellett fontos cél az is, hogy a fenti dokumentumok – összhangban a város más terveivel – a változó körülmények között hosszabb időtávra is érvényesen jelöljék ki Balatonföldvár fejlődési pályáját. Lényeges emellett, hogy a tervek olyan – az itt élők számára szükséges – elemeket is tartalmazzanak, amelyeket a város nem kormányzati elosztású EU-s pénzből, hanem más forrásokból – pl. közvetlen elérésű EU-s pénzek, vagy privát befektetések – kíván megvalósítani.

A tervezés előzményei

A tervezés közvetlen előzményeihez tartoznak egyrészt Balatonföldvárnak azok a korábban jóváhagyott tervei, amelyeknek több, vagy kevesebb eleme ma is érvényes törekvéseket tükröz, továbbá azok a térségi – megyei, országos – tervek, amelyek figyelembe vétele Balatonföldvár számára kötelező, vagy ajánlott.

- Az első kategóriába sorolható Balatonföldvár Város 2020-24 közötti időszakra vonatkozó gazdasági programja, amelynek időtávlata jóval rövidebb a Településfejlesztési Konceptióénál és az Integrált Településfejlesztési Stratégiáénál (IVS) is, de alapelveivel, fejlesztéspolitikai célrendszerével és gazdálkodási modelljével is biztos alapokra helyezte a lényegesen hosszabb távlatra, 2030-2035-ig előretékintő Konceptiót, és a 2024 utáni időszakra is áthúzódó középtávú időszakra feladatokat meghatározó Stratégiát is. A tervezés kiinduló alapját jelentette továbbá a város korábban 2018-ben elfogadott, és legnagyobb részében azóta is aktuális Településfejlesztési Konceptiójára, Integrált Településfejlesztési Stratégiájára, továbbá Balatonföldvár településrendezési terveire is, amelyek hosszú időre meghatározzák a fejlődés térbeli kereteit, a Konceptió és a Stratégia elkészítésének tapasztalatai szerint valóban időtálló módon.
- A második kategóriába sorolható Somogy Megye 2021-27 közötti időszakra vonatkozó Területfejlesztési Konceptiójának és Integrált Területi Stratégiájának társadalmisítás alatt álló tervanyaga, amely jövőképében – a korábbi változattal megegyezően – rögzíti:

„Somogy megye 2030-ra sokszínű, természeti értékekben gazdag, harmonikus, és az ott élők számára jó életminőséget biztosító versenyképes, innovatív térséggé válik, ahol szolidáris közösségekre építve, egymást erősítve, egymás értékeire és adottságaira alapozva vannak jelen a szolgáltatásokban erős városok és a kedvező életteret adó vidéki térségek.”

Az átfogó jövőképen belül az anyag három célt jelöl ki: (I.) a megye foglalkoztatási helyzetének javítását, a gazdasági aktivitás növelését, (II.) a megye belső erőforrásainak fenntartható, hatékony hasznosítását, az ökológiai, társadalmi és gazdasági szempontok figyelembe vételével, továbbá (III.) a megye térszerkezeti sajátosságaiból fakadó különbségek csökkentését: esélyegyenlőséget minden somogyi polgár számára. Ezek a célok, és a hozzájuk tartozó részcélok, beavatkozási területek összhangban vannak Balatonföldvár törekvéseivel, így a kisváros fontos hozzáadott értékekkel szolgálhat saját fejlődése mellett a térség nagyobb közösségének is.

A munka indításakor a város főépítésze feljegyzésben foglalta össze a településfejlesztési koncepcióról, az integrált településfejlesztési stratégiáról és a településrendezési eszközökről, valamint egyes településrendezési sajátos jogintézményekről szóló 314/2012. (XI. 8.) Korm. rendelet 3/A § (2) bekezdésében, továbbá az 5.§ (3) és 6. § (2a) bekezdésben foglaltak szerinti, a munka tartalmának részletezettségével kapcsolatos követelményeit, amelyet jelen dokumentum melléklete tartalmaz.

A tervezés eljárása

A tervezés a 314/2012. (XI. 8.) Kormányrendeletben megfogalmazott eljárási utat követi, olyan módon, hogy az előzetes adatszolgáltatásra vonatkozó felkérést a munkafolyamat elején a polgármester a hivatkozott rendelet 9. melléklet c. oszlopában szereplő szervezeteknek küldte meg. Ezzel egyidőben Balatonföldvár Város Önkormányzata Képviselő-testületének a településfejlesztési és településrendezési dokumentumok, valamint az egyes településrendezési sajátos jogintézmények partnerségi egyeztetésének szabályairól szóló 8/2017. (III.29.) önkormányzati rendelete (a helyi partnerségi rendelet) alapján a polgármester nyilvános felhívással fordult a balatonföldvári polgárokhoz, és azonos tartalmú levéllel a város civil szervezeteihez, amelyben kérte, hogy bocsássák rendelkezésre azokat a követelményeket és elvárásokat, amelyek segíthetik Földvár szerves és kiegyensúlyozott, a helyi polgárok és az idelátogatók igényeire alapozott fejlesztését. Az utóbbi felhívások a tervezés teljes időtartamában feltűnő helyen (a nyitóoldalon) közzétételre kerültek a város honlapján.

A beérkezett adatok és információk felhasználásával indult meg a szakértői munka a város tervezését megalapozó vizsgálatokat összefoglaló kötetben, és ezt kis időbeli elcsúszással

követve a Településfejlesztési Koncepción, hogy aztán erre alapozva megszülethessen az Integrált Településfejlesztési Stratégia középtávú tervdokumentuma, és a megalapozó vizsgálatok visszacsatolásokkal véglegesített kötete is.

Az elkészült anyagokat az önkormányzati hivatal szakmai véleményezését követően a polgármester a 314/2012. (XI. 8.) Kormányrendelet 9. sz. melléklet A oszlopában szereplő összes szervezetnek megküldi véleményezésre, ezzel párhuzamosan pedig a helyi partnerségi rendelet 1. mellékletének előírásai szerint azokat a város honlapján is közzéteszi majd, a helyi partnerek és a széles körű nyilvánosság számára.

1. HELYZETFELTÁRÓ MUNKARÉSZ

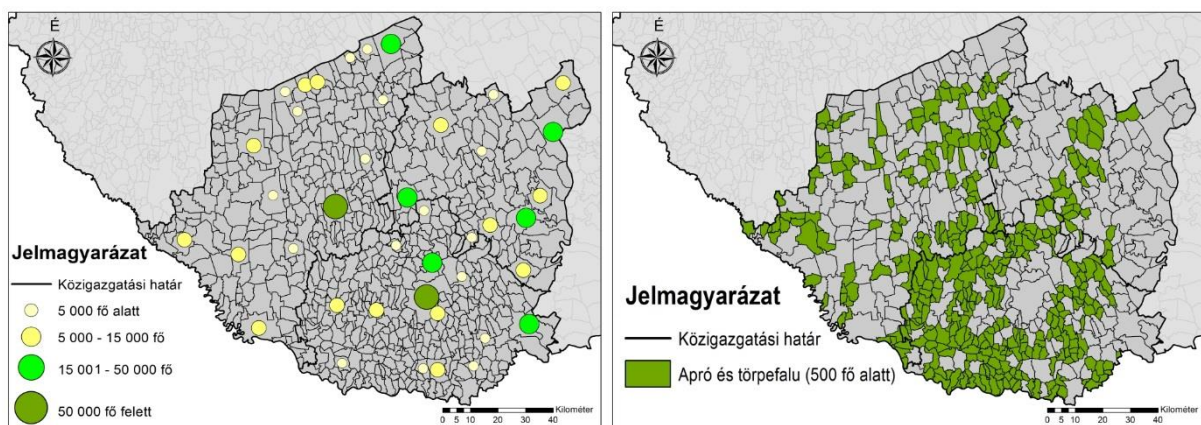
1.1. Településhálózati összefüggések, a település helye a településhálózatban, térségi kapcsolatok

Balatonföldvár a Dél-dunántúli Régióban, Somogy megyében, a Balaton déli partján, a Balaton Kiemelt Térségben fekszik. A régió településszerkezete kedvezőtlen, arra egyrészt a városhálózat fejletlensége, másrészt az aprófalvak- és kistelepülések nagy aránya jellemző. A legsűrűbb városhálózat éppen a Balaton déli partján található.

A Dél-dunántúli régiót 656 település alkotja, amelyből 41 városi jogállású (6,25%) A városi népesség az ország összes régióját tekintve Észak-Magyarország után itt a legalacsonyabb, a lakosság mindössze 58,3%-a él városokban. A régió társadalmi-gazdasági életében, a lakossági szolgáltatások biztosításában meghatározó jelentősége van a megyékben központi szerepet betöltő megyeszékhelyeknek.

A régió városhálózatának gerincét tizenegy 10-30 ezer fő közötti lakosságú város adja, Balatonföldvár népességénél fogva nem tartozik ezek közé. A régióban a tízezer főnél kisebb népességű városok (27 db) ellátó intézményrendszere gyakran hiányos, a nem mindennapos szolgáltatásokat az ott élők kénytelenek másutt igénybe venni. E városok saját települési infrastruktúrájának kiépítettsége is elmarad a nagyobb városok színvonalától. Mindezek mellett a térségben még jelenleg is vannak városhiányos területek, ilyen például a Somogyi dombvidék.

A városhiányos területek nagyrészt megegyeznek az aprófalvas területekkel. A régió településhálózatának körülbelül 55 %-át aprófalvak alkotják, ezekben él a lakosság 10 %-a. Az aprófalvas településszerkezetet rendszerint kedvezőtlen gazdaságföldrajzi környezetben találjuk. Somogy megyében a községek közel 50 %-a 500 lakos alatti.

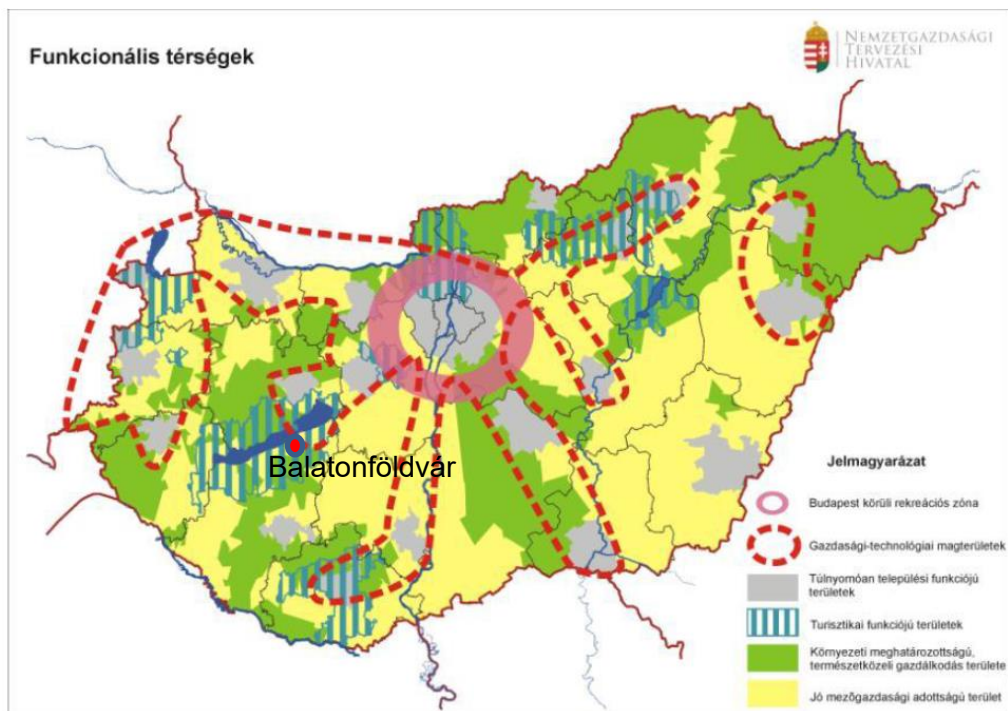

A városi ranggal rendelkező települések (balra) és az aprófalvak elhelyezkedése (jobbra) a Dél-dunántúli régióban (Forrás: KSH, Tájékoztatási adatbázis, 2013.)

Balatonföldvár ebben az aprófalvas településhálózatban 2000 körüli lakosságszámával nem számít nagyknak, de egyes közintézményeivel, kiskereskedelmi kínálatával lényeges szerepet tölt be a környező községek – pl. Szántód, Balatonszárszó, Kőröshegy, Kereki, Pusztaszemes, stb. – lakói számára is.

1.1.1. A település szerepe az országos településhálózatban

Az Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Koncepció (OFTK¹) értelmében a városstratégiák célja a többközpontú térszerkezetet biztosító városhálózatok kialakulása, valamint a kiemelkedő táji értékű térségek fejlesztése. Mindezek szem előtt tartásával az OFTK olyan funkcionális térségeket határoz meg, amelyek a jövőben egy-egy, nemzeti szinten is jelentős gazdasági, társadalmi vagy környezeti feladatot fognak ellátni, integrálódva a nemzeti szintű társadalmi és területi munkamegosztásba. Ebben a rendszerben a terv Balatonföldvárt – adottságainak megfelelően – a Turisztikai funkciójú területekhez sorolja, bár viszonylag közel fekszik a Gazdasági-technológiai magterületek övezetéhez is.

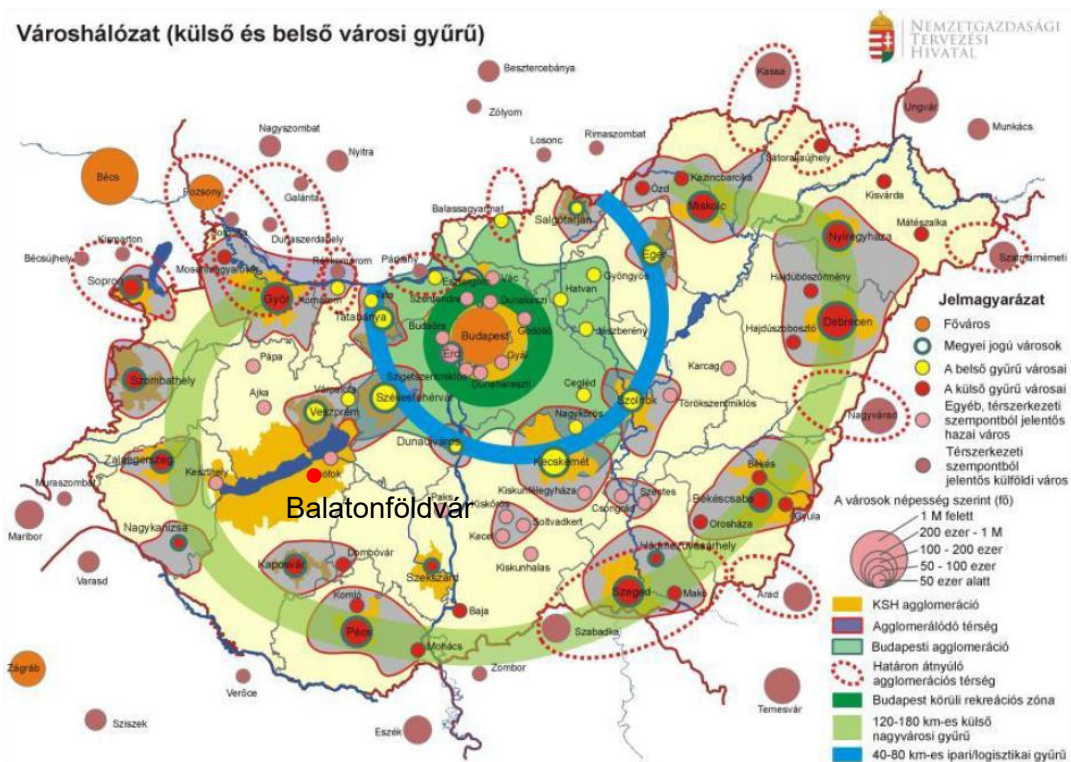
Funkcionális térségek Magyarországon (Forrás: OFTK, pp. 109.)

A városok és térségeik az ország gazdasági növekedésében és területi fejlődésében is jelentős szerepet töltenek be. A térségi szemlélet érdekében az OFTK kijelölte a növekedés elsődleges színtereit és hálózatait. Ezeket olyan városok alkotják, amelyek kiemelkedő telephelyi lehetőségeik, jelenlévő és potenciális befektetőik, vállalataik, térségi

¹ elfogadva az Országgyűlés 1/2014. (I. 3.) OGY határozatával

beágyazódottságuk révén a növekedés dinamikus térségeiként jelennek meg a hazai településszerkezetben.

Balatonföldvár térszerkezeti szempontból jelentős helyen fekvő kisváros, a Balatoni Agglomeráció fontos települése; amely – turisztikai és rekreációs funkciójából adódóan – gazdasági-technológiai magterületként is funkcionálhat. Elhelyezkedése, közlekedési kapcsolatrendszere igen kedvező, hiszen az M7 autópályának köszönhetően mind a főváros felől, mind pedig – Nagykanizsa irányából – Olaszország, illetve a Nyugat-Balkáni országok felől könnyen megközelíthető. Országos jelentőségét a Balaton, valamint az ebből következő turisztikai funkciója adja, térségi szerepvállalásában pedig kereskedelmi-intézményi ellátásának kell szerepet játszania, a környék települései számára.

Városhálózati struktúra Magyarországon (Forrás: OFTK, pp. 142.)

1.1.2. A település szerepe a regionális, a megyei és a járási településhálózatban

A Dél-dunántúli régió Magyarország délnyugati részén, a Zalai-dombságtól a Dunáig húzódik. Északi határa a Balaton és a Mezőföld, déli határán a Dráva folyik. A tervezési-statisztikai régió Baranya, Tolna, valamint Somogy megyéket foglalja magában.

Somogy megye a Dunántúl déli részén terül el. Területe 6065 km², ezzel az ország tizenkilenc megyéje közül az ötödik legnagyobb. Népességszáma 2020. január 1.-én 299,95 ezer fő volt, ezzel a tizenharmadik legnépesebb megye. Népsűrűsége ennek megfelelően a

legalacsonyabb az országban, 49 fő/km². A településhálózat szerkezete elaprózott, de az általában is aprófalvasnak mondható régió átlagának nagyjából megfelelő.

A megye településhálózati szempontból négy nagyobb térségtípusra különíthető el: magasabb népsűrűség jellemzi a Balaton partját és Kaposvár agglomerációját. Nagyobb területű, ám viszonylag alacsony népességű települések találhatók a Dráva mentén, a dombsági területeken viszont – főként a Balatontól délre és Kaposvár tágabb környékén – az aprófalvak dominálnak.

Balatonföldvár a somogyi Balaton-parti sáv egyik legkisebb városaként nem tölt be messzire kisugárzó központi szerepet, ám fekvésénél, adottságainál, történeti értékeinél fogva gazdasági potenciálja jelentős. Megyei ügyekben a mintegy 70 km-re fekvő Kaposvárhoz, regionális ügyekben pedig a közúton több mint 120 km, vasúton pedig a csaknem 160 km-re lévő Pécshez tartozik, ami közlekedés-földrajzilag kedvezőtlen, hiszen a városnak egyébként kiváló közlekedéshálózati adottságai miatt Székesfehérvárral vagy Nagykanizsával jobb közlekedési kapcsolata van, mint a megye- és a régiószékhellyel.

A siófoki járást ahová Balatonföldvár is tartozik, 24 település alkotja, ebből három városi rangú, 2-25.000 közötti lakossal, a többi község, amelyek közül hét 1-3.000 közötti népességű, 12 pedig 1.000 fő alatti.

Mindennek megfelelően Balatonföldvár foglalkoztatási központ is, a mintegy 1200 foglalkoztatott közül sokan a szomszédos, vagy térségbeli településekről járnak ide, míg az itt élő munkavállalók egy része jórészt a szomszédos településekre, vagy Siófokra ingázik.

1.1.3. A település vonzáskörzete

Balatonföldvár térségének közlekedése erősen kötődik a Balaton partjához, illetve az oda kifutó völgyekhez. Az északkelet-délnyugati irányú közlekedés kiváló (M7 autópálya és 7. sz. főút, illetve a Budapest-Székesfehérvár-Nagykanizsa vasútvonal), jó eljutási lehetőséget nyújt távolabbi célpontok (a főváros és Székesfehérvár, Nagykanizsa, vagy akár Horvátország, illetve Szlovénia) és a járás parti települései felé. Közúton észak felé a Balaton jelentősen korlátozza a város hatósugarát, csak a tavat keletről megkerülve, a 71. sz. főúton lehet erre ésszerű időn belül eljutni. Ugyanakkor a szomszédos Szántódról induló komp közvetlen kapcsolatot biztosít számos északi parti településsel: Balatonfüreddel, Csopakkal, Balatonalmádival. Dél felé a város mellett induló 65116. számú összekötő út teremt kapcsolatot a térség településeivel, aminek a belterületi szakasza a Kőröshegyi út.

Balatonföldvár közösségi közlekedési viszonyai megfelelőek. A Székesfehérvár-Nagykanizsa vonalon naponta közvetlenül Siófokra 15, Budapestre 10, Nagykanizsára 9 vonatpár közlekedik. A megyeszékhelyre, Kaposvárra vasúton csak fonyódi átszállással, mintegy másfél-két óra alatt lehet eljutni, ami nem versenyképes más lehetőségekkel szemben.

A térség településeivel a várost főleg az autóbuszjáratok hálózata köti össze. Hétköznaponként a járásközpont Siófokra 37, a szomszédos Balatonszárszóra 22, az autóbuszon is másfél-kétórás úttal megközelíthető megyeszékhelyre közvetlenül 12, különféle – vasúti, vagy vegyes –átszállással további 8 járatpár, Budapestre közvetlenül 4, egy autóbuszos átszállással 2, Nagykanizsára pedig egy átszállással 4 járat áll az utazók rendelkezésére. Ugyanakkor a szomszédos kistelepüléssel, Kerekivel napi 14 autóbuszjárat köti össze Balatonföldvárt.

Igazgatás

Balatonföldvár az itt hagyományosnak mondható térségi együttműködés jegyében – további hat településsel – Bálványossal, Kerekivel, Pusztaszemessel, Szántóddal, Szóláddal, Telekivel – közös önkormányzati hivatalt működtet.

A főbb kormányzati igazgatási funkciók közül kettő működik a városban, erősítve annak térségi szerepkörét:

- a Balatonföldvári Kormányablak, és
- a Járási Gyámhivatal kirendeltsége.

Emellett a

- Siófoki Rendőrkapitányság Balatonföldvári Rendőrőrsé, és a
- Vízügyi rendőrség

áll a város és a környező települések állampolgárainak rendelkezésére.

Foglalkoztatás

Balatonföldvár foglalkoztatási szempontból markáns része a déli Balaton-parti települések munkahelyi hálózatának. Ezen belül munkavállalóinak egy része a Fonyódtól Siófokig tartó településlánc helyiségibe ingázik, ugyanakkor hasonló nagyságrendű munkavállaló érkezik nap mint nap dolgozni Földvára. A parttól távolabbi kisközségekkel az ingázási kapcsolat lazább, községenként néhány tucat munkavállaló jár dolgozni Balatonföldvár munkahelyeire.

Ezt a kapcsolati hálót tükrözi térség autóbusz-hálózata is, ahol a Balaton-menti irányban sokkal több járat közlekedik, mint a háttértelepülések felé.

Kiskereskedelem

Balatonföldvár kiskereskedelmi hálózata tükrözi azt a – minden Balaton-parti településen megjelenő – kettőséget, ami abban nyilvánul meg, hogy a mintegy 2000 fős kisváros körülbelül 1200 lakása mellett ennél több nyaralóház található (mértékadó lehet, hogy a városban csaknem 2750 helyen fogyasztanak háztartási áramot), ami a nyári hónapokban legalább duplájára emeli a hosszabb időn keresztül itt élők számát. Ezt növeli tovább nyaranta egy

időben legalább 10.000 szállóvendég, így a nyári hónapokban a kiszolgáló-ellátandó népesség száma a télinek a nyolc-tízszeresére, 15-20.000 főre tehető.

Ezek ellátására 2019-ben Balatonföldvár mintegy 200 engedéllyel működő üzlete széles választékot kínált a helyi és a környékbeli lakosságnak, valamint a turistáknak is. Ebből mintegy 80-90 üzlet foglalkozik valamilyen szintű és típusú vendéglátással, nagyjából 40 élelmiszer-kereskedelemmel.

A fentiekén túl további 70-80 üzlet sokféle profilban szolgálja az itt élőket, és az itt nyaralókat. Sajátossága Földvár kiskereskedelmének, hogy itt az ország legnagyobb kiskereskedelmi hálózata is egész évben működtet szupermarketet, ami az élelmiszer-napicikk kiskereskedelmi ellátottság terén a nagyobb városokhoz hasonló térségi vonzerővel ruhazza fel a várost.

Turizmus, rekreáció szabadidő-eltöltés

Balatonföldvár turizmusának a szerkezete sajátos képet mutat. A szálláskínálaton belül 2019-os adatok szerint mintegy 65 %-ot tesznek ki a fizető-vendéglátás férőhelyei (3118 férőhely, évi 8398 vendég, 33.740 vendégéjszaka), ahol átlagosan 4 éjszakát töltött egy-egy turista (a külföldiek és a belföldiek is). Eszerint egy férőhelyen évente 2,5 vendég fordult meg, és egy-egy nem kereskedelmi szálláshely egy évben átlagosan mindössze 10 éjszakán – másfél héten – át volt foglalt, ami alig hihetően alacsony szám. A kínálat mintegy 35 %-át kitevő kereskedelmi szálláshelyeken (1661 férőhely) megfordult évi 30.050 vendég adta évi 82.403 vendégéjszakával a regisztrált szállóvendég-forgalom 81 %-át, úgy, hogy egy-egy vendég átlagosan 2,7 éjszakára vette igénybe a szállást, ugyanakkor – mivel az egy férőhelyen évente megforduló vendégek száma meghaladja a 15-öt – a férőhelyek éves foglaltsága a fizető-vendéglátásnak több mint ötszöröse, 52 vendégéjszaka volt. Sajátos ugyanakkor az is, hogy a fizető-vendéglátás vendégeinél a külföldiek a vendégéjszakák 30 %-át, míg a kereskedelmi szálláshelyekéinek csak 15 %-át tették ki. Így Balatonföldváron 2019-ban a külföldi vendégek által eltöltött vendégéjszakák a nem kereskedelmi szállásokon az összes vendégéjszaka 27 %-át tették ki, míg ez az arány a kereskedelmi szálláshelyeken nem érte el az 15 %-ot sem.

Sajátos ugyanakkor, hogy 2019-re a korábbi időszak adataihoz képest – amikor a külföldi vendégek tartózkodási ideje lényegesen hosszabb volt a belföldieknél – kiegyenlítődés következett be. A fizető vendéglátás szállóvendégeinél mindkét csoport átlagosan 4 éjszakát töltött el, míg a kereskedelmi szálláshelyeken a belföldiek átlagosan 3, míg a külföldiek 2,7 éjszakát töltöttek el. A fizető vendéglátásban az előbbieket alacsony vendégszáma alapján elképzelhető ugyanakkor az is, hogy a nem kereskedelmi szálláshelyek üzemeltetői szállóvendégeiknek csak egy részét – főként a jobban feltűnő külföldieket – jelentik be, ami viszont akár jelentős bevételkiesést is okozhat az önkormányzat számára.

Oktatás, közművelődés

Balatonföldvár a városi státushoz képest meglehetősen szerény, a lakosságszámhoz képest viszont legalább arányosnak mondható közoktatási hálózattal rendelkezik.

A Gróf Széchenyi Imre Általános Iskola 8 osztályos oktatást biztosít, 2020-ban 16 osztályába járó tanulóinak létszáma 286 volt, akik közül 198 diák járt ide a környező apró településekről.

A város óvodája 100 férőhelyes, itt 2019-ben három csoportban hét óvodapedagógus foglalkoztatta a város és környékének ide beíratott 70 gyermekét.

A város közintézmény-hálózatát erősíti még a családi bölcsőde, ahol hét kisgyermek nappali felügyeletéről és ellátásáról gondoskodnak.

Egészségügy

A város egy házi orvosával, házi gyermekorvosi, és fogorvosi rendelésével, fizioterápiás szakrendelésével és védőnői ellátásával, orvosi ügyeletével, laborjával az alapfokú egészségügyi ellátásban is központnak minősül, hiszen a járás több településéből is itt veszik igénybe az alapellátást. Szakrendeléseket ugyanakkor a földváriak is a járásszékhely Siófokon vehetnek igénybe.

Közműellátás

Balatonföldvár közműellátottsága teljes körűnek mondható, ahol a 2019. évi adatok szerint a közműolló nem létező fogalom: a város összesen 1198 lakásából 1191 a víz- és a szennyvíz hálózatra egyaránt rá van kapcsolva. A hétvégi házak, nyaralók magas számát mutatja, hogy a háztartási villamos áram fogyasztóinak száma ugyanakkor 2747 volt, tehát az áramellátó hálózatra rákötött nyaralóegységek száma a lakásállományánál magasabb, 1549 volt.

A város szennyvizeit a korszerű, III. tisztítási fokozattal is ellátott, regionális ellátási körzetű, Siófoki szennyvíztisztító telepre vezetik, ide Földvállról a városban működő 38,3 km hosszú közműcsatorna-hálózaton át 2019-ben 286,4 ezer m³ szennyvíz került.

Az összes villamos energiafogyasztó száma 2019-ben 3.192, a 71 km-es kiefeszültségű hálózaton át szolgáltatott összes villamos energia 21.828.000 kWh volt, ebből 2.747 háztartási fogyasztó használt el 3.384.000 kWh háztartási villamos energiát, a 445 nem háztartási fogyasztó tehát összességében jóval többet fogyasztott a háztartásoknál és üdülőknél.

A 39,7 km hosszú gázcső hálózaton át 2019-ben ellátott 1.765 gázfogyasztóból, amelyek összesen 2.104.600 m³ földgázt fogyasztottak, 1.588 volt a háztartási fogyasztók száma, amelyek közül 1.566 fűtésre is használta a háztartási célokra elfogyasztott 1.386.000 m³ földgázt.

A városban 2019-ben 2.575,3 t hulladékot szállítottak el, ebből 1.588,8 t-t a rendszeres hulladékgyűjtésbe bevont 950 körüli lakásból és 1500 körüli üdülőből. A lakossági szelektív

hulladékgyűjtés keretében 841,1 t szelektíven gyűjtött hulladékot szállítottak el, ami arányaiban igen jelentős mértékű lakossági környezettudatosságot mutat, hiszen az összes lakossági hulladék több mint felét szelektíven gyűjtötték.

Az 32,4 km hosszú, 140.100 m² területű kiépített önkormányzati úthoz és köztérhez mindössze 0,8 km hosszú kiépítetlen önkormányzati út és köztér csatlakozott, ezeket összesen 31,7 km hosszú kiépített önkormányzati járda kísérte. Az önkormányzati kerékpárutak, illetve közös gyalog- és kerékpárutak hossza 2019-ben 1,3 km volt.

Az állami kezelésű közutak – gyakorlatilag a 7-es út – hossza Balatonföldváron 3,2 km volt, összesen 54.731 m² területtel. A kétféle tulajdonú út adatai jól mutatják a közlekedési szerepük különbözőségét, és ezzel összefüggő geometriai sajátosságait, hiszen amíg az önkormányzati útpályák átlagos szélessége 4,5 m volt, ez az érték a 7-es útnál ez az érték 17 m-re adódott.

Funkcionális vonzáskörzet

Balatonföldvár funkcionális vonzáskörzete nem határolható le egyértelműen, mert a Balaton partján Földvár szomszédságában még több hasonló nagyságú város, valamint a jelentős körzettel bíró Siófok – a megye második legnagyobb városa – is szolgálja a járás kisebb településeit.

A város közvetlen vonzáskörzetét jól jelzi ugyanakkor a Balatonföldvári Turisztikai Régió működése, jelentősége, amelyen belül 13 önkormányzat – Balatonföldvár mellett Balatonőszöd, Balatonszárszó, Balatonszemes, Bálványos, Kereki, Kőröshegy, Kötcsé, Nagycsepely, Pusztaszemes, Szántód, Szólád, és Teleki – működik együtt a térségi turizmus fellendítéséért.

1.2. A területfejlesztési dokumentumokkal való összefüggések vizsgálata

A Településfejlesztés Konceptió és az Integrált Településfejlesztési Stratégia készítésének kereteit számos fejlesztéspolitikai dokumentum meghatározza, melyekhez a helyi önkormányzatok terveinek igazodnia, illeszkednie szükséges.

1.2.1. Fenntartható Európa 2030-ra

Az Európai Unió (EU) elkötelezte magát az ENSZ 2015-ben elfogadott fenntartható fejlődési céljainak (FFC) végrehajtása mellett mind belső, mind külpolitikájában. A FFC-k az Európai Bizottság összes prioritása szempontjából fontos szerephez jutnak/juthatnak. A 2030-as menetrend 2015-ös elfogadása óta az EU jelentős előrelépést tett a fenntartható fejlődési célok megvalósítása terén, és továbbra is növeli ezirányú erőfeszítéseit. Az EU megkezdte az

alacsony szén-dioxid-kibocsátású, éghajlati szempontból semleges, erőforrás-hatékony és körforgásos gazdaságra való áttérést, amely együtt jár a fokozott biztonsággal, jóléttel, egyenlőséggel és befogadással. Az Európai Fejlesztési Konszenzus révén az EU összehangolta a nemzetközi együttműködési és fejlesztési politika megközelítését a 2030-ig tartó napirenddel is, cselekvésének középpontjába helyezve a fenntartható fejlődési célokat és az éghajlatváltozásról szóló Párizsi Megállapodást. A 2030-ig tartó napirend végrehajtását hatékonyan támogatja az olyan megalapozott politikák kidolgozása, amelyek a kezdetektől kezdve figyelembe veszik a fejlődő országokra gyakorolt esetleges hatásokat. Ezért kulcsfontosságú a szakpolitikák közötti szinergiák előmozdítása az inkoherenciák minimalizálása érdekében..

Az elfogadott dokumentum szerint a fenntartható jövő szakpolitikai alapjaihoz a következő tevékenységi területek tartoznak (az egyes területek tartalmát jelző szemelvényekkel bemutatva).

- **Áttérés a lineárisból a körforgásos gazdaságba:** Biztosítanunk kell, hogy fenntartható módon tudjuk tovább növelni gazdaságunkat, és a polgárok igényeinek megfelelően javítsuk az életszínvonalat. Ehhez új anyagok és termékek tervezésére van szükség, hogy kellő felszereltséggel rendelkezünk azok egyre nagyobb mértékű újrafelhasználásához, javításához és újrahasznosításához. Ez nemcsak a hulladék mennyiségét csökkenti, hanem mérsékli a jelentős pénzügyi és környezeti költségeken megvalósuló kitermeléshez szükséges új erőforrások iránti igényt is. Ha egy termék élettartama véget ér, legyen az farmernadrág, okostelefon, élelmiszertároló edény vagy bútordarab, a valóban körforgásos gazdaság biztosítja, hogy anyagértékének nagy részét megőrizzük, így a korábban hulladéknak ítélt anyagok újra és újra felhasználhatók lesznek új termékek előállítására.
- **A termelőtől a fogyasztóig tartó folyamat fenntarthatósága:** Az agrár-élelmiszeripari termékek világelső exportőreként és importőreként az EU jó helyzetben van ahhoz, hogy kihasználja ezt a gazdasági lehetőséget, és a fenntartható élelmiszerek világbajnokává váljon. Ez megvalósítható. Olyan átfogó megközelítésre van szükségünk, amely valódi változást hoz az élelmiszerek előállítása, átalakítása, fogyasztása és elosztása terén azáltal, hogy felgyorsítja a körforgásos gazdaság elvein alapuló fenntartható élelmiszerrendszerre történő átállást, illetve a biztonságos és tápláló élelmiszerek innovatív, egészséges, környezetbarát és az állatjólétet tiszteletben tartó előállítását az egyik legfontosabb európai védjeggyé teszi.
- **Időtálló energia, épületek és mobilitás:** Az épületek energiahatékonyaságáról szóló irányelv célja, hogy az épületek jobb szigetelésével és szellőztetésével javítsa a lakóhelyek minőségét és ezáltal az életminőséget, és közben 2050-re dekarbonizálja

épületállományunkat. Ezek az intézkedések olcsóbb megélhetési költségekhez vezetnek, és több megtakarítást tesznek lehetővé. Meg kell azonban találni azokat a módszereket és eszközöket, amelyek segítik az embereket ebben az átállásban. Prioritásként kell kezelnünk továbbá a mobilitás területén a tiszta és megfizethető alternatívákat, azt a célt tartva szem előtt, hogy az EU útajain csak nulla kibocsátású járművek közlekedjenek, valamint a lehető legjobban ki kell használnunk a digitális technológiákat az üzemanyag-fogyasztás csökkentésére. Hasonlóképpen az EU navigációs műholdrendszerei is hozzájárulnak a kibocsátás csökkentéséhez, például a légi és a közúti közlekedés területén.

- **A társadalmilag igazságos átmenet biztosítása:** A fenntarthatósági átmenetnek továbbra is segítenie kell a tagállamokat és a régiókat abban, hogy felfelé és egymás irányába növekedjenek, elkerülve ugyanakkor a tágabb regionális igazságtalanságokat és egyenlőtlenségeket az EU városi és vidéki területein belül és között. Noha az EU területének 75%-a vidéki jellegű, a városi területek adnak otthon az uniós népesség több mint kétharmadának. Ők generálják az uniós GDP mintegy 85%-át, ők felelősek az energiahasználat 60–80%-ért, és általában olyan kihívásokkal néznek szembe, mint a közlekedési torlódások, a megfelelő lakhatás hiánya, a légszennyezés és a romló infrastruktúra. Az uniós városfejlesztési menetrend végrehajtásának és fejlesztésének továbbra is prioritást kell élveznie, és intenzívebbé kell tenni a különböző fenntarthatósági politikákkal és más eszközökkel való szinergiákat. A vidéki területek egyben az általunk fogyasztott élelmiszerek, energia és anyagok fő beszállítói, ezért döntő fontosságúak a fenntarthatósági átmenet szempontjából. A fenntartható turizmus és élelmiszerrendszerek szintén jó példái a vidéki területek gazdasági lehetőségeinek, amelyek magukban foglalják a kulturális és természeti örökség védelmét és megerősítését.

A fenntarthatósági átmenetet lehetővé tevő horizontális eszközök a dokumentum szerint a következők (szintén szemelvényekkel alátámasztva):

- **Oktatás, tudomány, technológia, kutatás, innováció és digitalizáció:** Az EU és tagállamai hangsúlyt helyezhetnének az olyan áttörést jelentő és forradalmi technológiák és innovatív vállalkozások finanszírozására, amelyek potenciálisan uniós és globális piacvezetőkké válhatnak a fenntarthatósági átmenetben, valamint ezen innovációk eredményes és kellő időben történő alkalmazására. Különös figyelmet kell fordítani a fenntartható és innovatív gazdálkodási és élelmiszerrendszerekre, a tiszta technológiára, az emberi és az állati egészségre, az ökoszisztéma-megoldásokra, valamint az erőforrás-hatékony termékekre és termelési módszerekre. Emellett szükség van a fenntartható fejlődéshez szükséges innováció hatékony elterjedését ösztönző támogató szabályozási keretre. Az EU-nak és tagállamainak emellett erősíteniük kellene a kutatók és a

vállalkozások közötti kapcsolatokat is. Az uniós kutatási, fejlesztési és innovációs központok és inkubátorok fontosak a fenntartható fejlődés támogatásához, hogy a kutatók és vállalkozások találkozhatnak, megoszthassák egymással a bevált gyakorlatokat és ösztönözhetik az innovációt. Bár a nagy vállalkozásoknak lehetnek eszközeik kutatási tevékenységeik házon belüli fejlesztésére, a kis- és középvállalkozások esetében gyakran nem ez a helyzet. A kutatóközösséghez fűződő erősebb és közvetlenebb kapcsolatok képesek áthidalni ezt a szakadékot.

- **Pénzügy, árképzés, adózás és verseny:** Az idő előrehaladtával az uniós egységes piacon a negatív társadalmi és környezeti externáliák összehangolt adóztatása szintén fontos lesz ahhoz, hogy az EU el tudjon mozdulni a hatékonyabb és fenntarthatóbb gazdaság irányába, és egyenlő versenyfeltételeket biztosíthasson a vállalkozások számára. Ma az EU energiaadóztatásra vonatkozó jogi kerete például még mindig ellentmond az EU környezetvédelmi és éghajlat-politikai céljainak, ami káros hatással van az elfogadott szakpolitikai célokra. Az „Úton a hatékonyabb és demokratikusabb uniós adópolitikai döntéshozatal felé” című bizottsági közleménnyel összhangban a változás szükséges feltétele lesz az egyhangú szavazástól való elmozdulás a Tanácsban. Ezenkívül a verseny szintén fontos részét képezi a politikák átfogó kombinációjának és a fenntarthatósági átmenetnek. A versenypolitika hozzájárul a „gazdasági demokráciához” és az egyenlőséghez. Lehetővé teszi, hogy az árak, a minőség és a választék megfizethető legyen, és visszafogja a nem az érdekek alapján fenntartott, állandósult gazdasági erőt. A tények arra utalnak, hogy a versenypolitika viszonylagosan előnyben részesíti a szegényebb háztartásokat a gazdagabb háztartásokkal szemben, és az erőforrások hatékonyabb elosztásához vezet, valamint ösztönzi az innovációt, különösen a technológiai élvonalban.
- Felelősségteljes üzleti magatartás, vállalati társadalmi felelősségvállalás és új üzleti modellek: Előretételezve a közösségi gazdaság – ahol a fogyasztók közvetlen kapcsolatban állhatnak egymással – fontos hozzájárulást tehet a fenntartható növekedéshez és a fenntarthatóbb üzleti modellek kialakulásához, amennyiben felelősségteljes módon ösztönzik és fejlesztik. Jelenleg az EU-szerte különböző szabályozói reakciók sokfélesége a hagyományos piaci szereplők, az új szolgáltatók és fogyasztók számára egyaránt bizonytalanságot teremt, és akadályozza az uniós közösségi gazdaság és a hozzá kapcsolódó új és innovatív szolgáltatások növekedését. A szociális vállalkozás – amelynek célja a közösségi alapú problémák megoldása – szintén fontos szerepet játszhat a fenntarthatósági kihívások kezelésében, miközben elősegíti a helyi inkluzív növekedést és munkahelyteremtést, a közös jólétet és a társadalmi befogadást. A jelenlegi szociális vállalkozások jellemzően meghatározott

szegmensekre koncentrálnak – különösen helyi viszonyok között –, és nehezen terjednek el az EU-ban. A finanszírozás továbbra is jelentős kérdés, ezért az EU több forrást szán a szociális vállalkozásoknak. A közösségi gazdasághoz hasonlóan a bonyolult vagy hiányzó szabályozási keret és a helyi szintű korlátozások szintén akadályt jelenthetnek.

- **Nyitott és szabályokon alapuló kereskedelem:** Ahol a jelenlegi hatalmak visszakoznak a nemzetközi kereskedelmi ügyletek kapcsán, ott az EU számára lehetőségek merülnek fel. A világon a legfejlettebb és közel félmilliárd fogyasztót magában foglaló belső piaccal rendelkező Unió beléphet, ahol mások kilépnek, és ezt meg is tette. Sőt, új és fenntarthatóbb alapokra helyezi a kereskedelmet. Már az összes új uniós kereskedelmi és beruházási megállapodás tartalmaz egy fejezetet a fenntartható fejlődésről, amely követi és előmozdítja a szociális és környezetvédelmi normákat. A 2018 júliusában Japánnal aláírt gazdasági partnerségi megállapodás az első olyan megállapodás, amely részletezi a Párizsi Megállapodás keretében tett kötelezettségvállalásokat. Az EU és Kanada 2018 szeptemberében megállapodott arról, hogy az átfogó gazdasági és kereskedelmi megállapodás (CETA) keretében együttműködnek a kereskedelem és az éghajlatváltozás terén. Az EU a Chilével kötött társulási megállapodás aktualizálása során a társadalmi nemekkel kapcsolatos rendelkezésekről tárgyal.
- **Irányítás és a szakpolitikák koherenciájának biztosítása minden szinten:** A fenntartható fejlődési célok végrehajtásához uniós, nemzeti, regionális és helyi szintű hatékony együttműködésre is szükség van. A szubszidiaritással, az arányossággal és a „kevesebbet hatékonyabban” megközelítéssel foglalkozó munkacsoport munkáját követő, „A szubszidiaritás és az arányosság elve szerepének megerősítése az uniós politikai döntéshozatal során” című bizottsági közlemény ajánlásai ennek megvalósításához szolgálnak ütemtervvel. A Bizottság és más uniós szervek mindenekelőtt a városok és a régiók között a bevált gyakorlatok cseréjét segíthetnék elő, és meghatározhatnák a fenntartható fejlődési célok megvalósítását célzó, határokon átnyúló területi megközelítés paramétereit. Természetesen a civil társadalomnak, a magánszektornak és a tudományos életnek is részt kell vennie a beszélgetésben és az intézkedések végrehajtásában. Az Európai Bizottság által 2017-ben létrehozott, a fenntartható fejlődési célokkal foglalkozó, több érdekelt felet tömörítő platform pozitív gyakorlatnak bizonyult a több területet érintő elképzelések összefogásában. A fenntarthatósági szempontú finanszírozással foglalkozó magas szintű szakértői csoport egy másik pozitív példája az ágazatközi együttműködésnek, amely alapvető volt a fenntarthatósági szempontú finanszírozásról szóló bizottsági cselekvési terv elkészítéséhez.

1.2.2. Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Konceptió (OFTK)

Az OFTK – felszámolva az ágazati (Országos Fejlesztéspolitikai Konceptió) és a területi (Országos Területfejlesztési Konceptió) fejlesztés dualitását - a kormányzati fejlesztéspolitika 2030, illetve 2014-2020 között megvalósítandó stratégiai céljait, prioritásait jelöli ki. A koncepcióban foglaltak szerint Magyarország 2030-ban *Kelet-Közép-Európa egyik vezető gazdasági és szellemi központja lesz*, lakosságának biztonságos megélhetést biztosító, az erőforrások fenntartható használatára épülő versenyképes gazdasággal, azzal összefüggésben gyarapodó népességgel, megerősödött közösségekkel, javuló életminőséggel és környezeti állapottal.

Ennek érdekében az OFTK négy hosszú távú, 2030-ig szóló átfogó fejlesztési célt, valamint 13, az átfogó célokénál egyenként jóval szűkebb tárgykörű ágazati és területi specifikus célt fogalmaz meg.

Az OFTK az alábbi, Balatonföldvár készülő stratégiájában is meghatározó, főbb területpolitikai irányokat és teendőket határozza meg:

- hálózati szemlélettel működő, valamint települési adottságokat és lehetőségeket egyaránt figyelembe vevő területi tervezési folyamat kialakítása, amely decentralizált térszerkezet kialakulását és hálózatos térszerkezetet eredményez,
- városhálózati megközelítés, a térszerkezet funkcionális fejlesztése (részletesebben ld. 1.1.1 fejezet),
- a város-vidék együttműködése, a kölcsönös előnyökön nyugvó, együttműködéseken alapuló kapcsolatrendszer kialakítása,
- hatékonyan és fenntarthatóan működő gazdasági térszerkezet megvalósítása az adott térség valós potenciáljainak, igényeinek és kitörési lehetőségeinek felismerésével,
- periférikus térségek felzárkóztatása a helyi adottságaik figyelembe vételével,
- hátrányos helyzetű – különös tekintettel a leromlott városrészekben koncentrálnak – társadalmi csoportok szociális, oktatási és lakhatási helyzetének javítása, fejlesztése.

Az OFTK a Balaton térségére egyedi fejlesztéspolitikai célokat is megfogalmazott, hogy a környezet, a táj értékeinek megőrzésével és fejlesztésével, a turisztikai kínálat diverzifikálásával a térség adottságainak szélesebb körű hasznosításával, valamint az érintett számos szereplő partnerségét biztosító stabil intézményrendszer megteremtésével egy fenntartható módon versenyképes Balaton térség jöjjön létre. A célok Földvára is vonatkozóan általános keretfeltételeket rögzítenek, azaz:

- A fenntartható és versenyképes turizmus megteremtése, a térség változatos vonzerőire épített új és komplex turisztikai termékek kialakítása, magas színvonalú szolgáltatások biztosítása.

- A szezon meghosszabbítása egész éves kínálati programcsomagok megteremtésével, ennek érdekében térségi turisztikai hálózatok, tematikus utak kialakítása, megerősítése.
- Egységes térségi turisztikai menedzsment mellett a turisztikai kínálat területileg differenciált tervezésével a vendégforgalom területi szétterítése, a háttérterületek adottságain (borvidék, nemzeti park, hegyek, erdők, aprófalvak, történelmi emlékek, népi hagyományok gasztronómia stb.) alapuló alternatív turisztikai termékek kínálatának kifejlesztése és „értékesítése” a parttól távolabbi településeken.
- A Balaton, a vizes élőhelyek és egyéb természeti területek ökológiai és kémiai állapotának megóvása és további javítása, a vízszint ingadozásból fakadó problémák mérséklése, a Balaton-part terhelésének korlátozása, a nádasok védelme, a térség élő és élettelen természeti értékeinek megőrzése.
- A térség további beépítésének megakadályozása, tájrehabilitáció, a tájsebek kezelése, az eróziós és deflációs hatások mérséklése (magaspart és pincevédelem).
- Az ingatlanállomány rehabilitációja, valamint a városiasodott környezet kínálta területeken új funkciókkal való hasznosítása (pl. lakófunkciók, tudásalapú gazdasági tevékenységek, országos közigazgatási, közszolgáltatási funkciók).
- A Balaton-felvidék aktív tájképvédelme, a természetvédelemre, táji adottságokra épülő gazdálkodási módok kialakítása, fejlesztése.
- A kulturális örökség magas szintű védelme, tudatosítása és bemutatása.
- Egységes, turisztikai vonzerőként is szolgáló balatoni közösségi közlekedési rendszer megteremtése.
- Települési együttműködés és egységes elvek mentén zajló fenntartható városfejlesztés a Balaton városgyűrűjében.
- A Balaton illegális feltöltésének megakadályozása.
- A Balaton törvényt magába integráló, Magyarország és egyes kiemelt térségeinek területrendezési tervéről szóló 2018. évi CXXXIX. törvényt és egyéb jogszabályokat figyelmen kívül hagyó beruházások, építkezések leállítása, az eredeti állapot visszaállítása.
- A Balaton-térség háttér településeinek fejlesztése.

Az OFTK megyei szinten a következő fejlesztési irányokat határozza meg:

- Határon átnyúló együttműködések erősítése, Horvátország uniós csatlakozásával a határ menti gazdasági és közlekedési kapcsolatok javítása, a természeti kincsekre alapozott komplex turizmusfejlesztés hálózati rendszerének kialakítása, a termálvizes fürdők

fejlesztése. *A Balaton turisztikai termékpalettájának színesítése, újabb kompkapcsolat kiépítése.*

- A piaci körülményekhez rugalmasan alkalmazkodni képes, innovatív megoldásokat alkalmazó gazdasági bázisok kiépítésének elősegítése, a meglévők megerősítése. Az integrált élelmiszergazdaság fejlesztése, a technológiai műszaki innováció támogatása, kihasználva a Kaposvári Egyetemen rejlő lehetőségeket. Jó minőségű, magas hozzáadott értékű, versenyképes agrártermékek előállítás, többcélú erdő-, hal- és vadgazdálkodás. Vállalkozásélénkítés, munkahelyteremtés, a vidéki népesség megtartása érdekében.
- Az aprófalvas, periférikus térségek leszakadásának mérséklése, területi különbségek csökkentése, a hátrányos helyzetű térségek és népesség felzárkóztatása, a centrum és a periféria közötti (északi és déli) különbségek mérséklése. Társadalmi befogadás segítése, a szegénység elleni harc, a leszakadt népréteg munkára ösztönzése.
- A megye nagytérségi kapcsolatainak kialakítása, az elérhetőség javítása, a fő- és mellékút hálózat minőségének javítása, a vasútvonalak korszerűsítése, a közösségi közlekedés fejlesztése, a kerékpárút hálózat kiépítése.
- A megújuló energiaforrások (különösen biomassa, geotermikus- és napenergia) hasznosítási arányának jelentős növelése elsősorban a helyi, közösségi energiatermelő és -ellátó rendszerek elterjedésével.
- Területi különbségek mérséklése. Kaposvár centrum/polisz szerepének erősítése. Harmonikus városhálózat kialakulásának előmozdítása, a közszolgáltatások színvonalának javítása.

1.2.3. A Balaton Kiemelt Térség Hosszútávú Fejlesztési Konceptiója

A Balaton Kiemelt Térség Hosszútávú Fejlesztési Konceptiója elsődlegesen a Balaton térségének sajátos természet-földrajzi, illetve gazdasági helyzetéből következő célok, illetve kapcsolódó eszközök integrálásán alapul. Ugyanakkor a terv a Balaton Kiemelt Térségbe jutó fejlesztési célú támogatások kimagasló volumene mellett a jövőben az új környezeti, társadalmi és piaci kihívásokra új, kissé módosított célokat és újszerű jogi szabályozókat és finanszírozási eszközöket is kíván találni.

A 2021-ben újrafogalmazott Balaton Kiemelt Térség Hosszútávú Fejlesztési Konceptió célrendszere szerint a Balaton térsége egyedülálló természetes környezetben, az egészséget és a fenntarthatóságot kiemelten kezelő társadalmi szemlélet eredményeként:

- megbízható jövedelem-szerzést és javuló életminőséget, a környezetkímélő technológiák alkalmazásának széles körű elterjedése következtében magas minőségű környezetet biztosítson a helyi lakosok számára;

- vonzó működési környezetet biztosítson elsősorban szolgáltatásokat kínáló és innovatív, magas hozzáadott értéket előállító és döntően magasan képzett munkatársakat foglalkoztató vállalkozások számára;
- vonzó természeti és épített környezeti feltételeket és magas színvonalú szolgáltatásokat biztosítson a térséget felkeresők számára, melynek eredményeként növekedjen a Balaton térségébe látogató turisták tartózkodási ideje, attrakciókhoz kapcsolódó költségekben és szolgáltatásvásárlásban megmutatkozó elégedettsége.
- A Balaton térségben saját adottságaiknak megfelelően fejlődjenek az olyan, sajátos adottságú területek, mint a kiemelt turisztikai központok és térségeik vagy a vidékies térségek.

A térség egyes területeinek jellemzőit és fejlesztési céljait a program eltérő megközelítéssel veszi számításba, így a térségi alapú gazdaságszervezés egy új módszertant is jelent az olyan gazdaságfejlesztési programok esetén, mint például a kézműves, vagy a kutatás-fejlesztési illetve, a mezőgazdasági terméfeldolgozáshoz vagy a helyi termék előállításához kapcsolódó programok. A terv így a térségek adottságainak és lehetőségeinek megfelelően kívánja elősegíteni a vállalkozások információhoz jutását, innovatív fejlődésének ösztönzését, illetve együttműködésük szorgalmazását, a képzési programok fejlesztését, vagy a befektetés-ösztönzést. A vidékies térségekben ezzel szemben a program leginkább a mezőgazdasági tevékenységek bővítésére, a terméfeldolgozás ösztönzésére, a helyi termékek kialakítására, a kerékpáros és természetjáró turizmus fejlesztésére, a falusi szálláshelyek fejlesztésére, a közösségi együttműködések ösztönzésére, a természetvédelmi programok megvalósítására, valamint a környezetvédelmi célokat szolgáló infrastruktúra fejlesztésére fókuszál.

A következő évekre szóló stratégia a következő prioritásokat határozza meg:

- Víz és infrastruktúra
- Természetvédelem és klímavédelem
- A térség népességmegtartó-képességének fejlesztése
- Gazdaságfejlesztés
- Közlekedésfejlesztés
- Turizmusfejlesztés
- Mezőgazdaság, helyi termékek
- Egészségfejlesztés
- Térségi együttműködések

A fentiek víz és infrastruktúra prioritás egyik kiemelt tétele a Balaton új üzemeltetési rendjéhez, 120 centiméterre emelt szabályozási vízszinthez elengedhetetlen fejlesztések végrehajtása.

Mivel a Balaton vízgazdálkodási, partvédelmi létesítményeit a jelenleginél jelentősen alacsonyabb szabályozási vízszinthez tervezték, ezért a megemelt szabályozási vízszint érdemi környezeti, vízügyi, valamint vagyongazdálkodási kockázatokkal is jár a kétségtelen, elsősorban turisztikai és vízi közlekedési előnyök mellett. A vízügyi infrastruktúra-fejlesztési beavatkozások tekintetében ezért elsődleges fontosságú a mélyfekvésű területek feltöltése, a partfalbiztosítások rendezése, a vízminőség-védelem fejlesztése. A mederkotrás feladataihoz kapcsolódva készül el a Balaton részletes iszaptérképe és a mederanyag vándorlási modell, illetve kotrási terv. Mindehhez azonban a zagyterek fejlesztésére, rekultivációjára is szükség van, amellet hogy szakmailag indokolt egy ipari kikötő létesítése is. Emellett része a prioritásnak az ivóvíz- és a szennyvízcsatorna-hálózat, továbbá az internet alapú elektronikus szolgáltatások, valamint a szélessávú internethálózatok bővítése, és folytatódik az energiatakarékos, vagy megújuló energiát hasznosító rendszerek kiépítése is. Emellett felértékelődik a települési zöldterületek szerepe, főként közvetlenül a Balaton partján, de hagyományosan nagy az igény az önkormányzatok részéről a belterületi úthálózat fejlesztésére.

A természet- és klímavédelem terén a Balaton, mint ökológiai rendszer és egyben gazdasági potenciál megóvásának a klímaváltozáshoz történő alkalmazkodás a kulcsa. Ezt szem előtt tartva kell a tó ökoszisztémáját óvni, hiszen a társadalom, az infrastruktúra és a gazdaság is a Balaton élő rendszerére támaszkodik. Ez egyúttal azt is jelenti, hogy a Balatont nem, mint jól körülhatárolható tavat, hanem mint komplex rendszert, a közvetlen parti, és a közvetett területét is figyelembe véve kell vizsgálni. Ökológiai szempontból is lényeges a túlturistasodás elkerülése, a tó és környéke turisztikai túlterhelésének elkerülése.

A térség népességmegtartó-képességének fejlesztése szorosan kapcsolódik a balatoni gazdaság jövedelemtermelő és foglalkoztatási képességének javításával, hiszen a Balaton Kiemelt Üdülőkörzet állandó és lakónépessége tartós, évtizedes trendben folyamatosan csökkenés ez a népességcsökkenés az országos átlagnál másfélszer nagyobb mértékű előregedési tendenciával társul. A népességmegtartó-képességet erősítő komplex programcsomag egyik fontos eleme a lakhatás, otthonteremtés különböző formáinak támogatása, amit a Balaton környéki ingatlanárak elsősorban parti településeken tapasztalható sokszor aránytalan emelkedése indokol, amely a helyi lakosok, fiatalok otthonhoz jutási esélyeit gyengíti. Elindul egy bérlakás program, új építési telkek kialakításának támogatása, valamint a felhagyott ingatlanok, telkek, házak kedvezményes értékesítése.

A gazdaságfejlesztés stratégiai jelmondata az „innovatív Balaton”, ahol tartós strukturális kihívást jelent a turizmusorientált gazdasági szerkezet, amely a térség munkaerőpiaci viszonyait is meghatározza. Mindmáig jelentős a turisztikai főszezonban tapasztalható

foglalkoztatási csúcs és a téli hónapokban rögzíthető mélypont közötti különbség. Elkezdődik a helyi, térségi tudásbázisokhoz és adottságokhoz kapcsolódó, innováció orientált üzleti infrastruktúra-fejlesztés; a kézműves és kreatív ipar fejlesztése; valamint a vállalkozások fejlesztése. A Balaton térségében olyan vállalkozásfejlesztési program kialakítása a cél, amely hozzájárul ahhoz, hogy, a térség vállalkozásai sikeresen tudjanak önálló termékekkel megjelenni a piacokon; segítse a vállalkozások körforgásos gazdaságra való áttérését; segítse, hogy a vállalkozások nagyobb volumenben legyenek képesek egy adott termelési láncban szereplővé válni; és segítse, támogassa az új vállalkozások megkapaszkodását. A szezonális visszaszorítása, kiküszöbölése érdekében szükséges a turisztikai területen működő vállalkozások által végzett szolgáltatások, tevékenységeik skálájának bővítése, ezzel a bevételek növelése és a szolgáltatás-kínálat olyan módon történő kialakítása, hogy az aktív munkavégzés az év minél nagyobb részében folytatható legyen.

A közlekedésfejlesztés a lakossági igényfelmérés alapján leginkább az utak, járdák rossz állapotára, a kerékpáros infrastruktúra fejletlenségére, a településeken átmenő forgalom okozta terhelésre, a parkolás megoldatlanságára, valamint a közösségi közlekedés szolgáltatási színvonalára fókuszál.

A turizmusfejlesztés erőteljesen befolyásolja a tó és környezete ökológiai, táji értékeinek állapotát, a helyi lakosok életminőségét, jövedelmi viszonyait. Ráadásul a szektor nagyon érzékenyen éli meg a válságidőszakokat és ezt a 2020. évi pandémia drasztikus mértékben igazolta. A stratégia szerint ezért a jövőbeni fejlesztéseknek olyan fenntartható turizmusgazdasági rendszert kell megalapoznia a Balatonnál, amely rugalmasan képes reagálni a XXI. század környezeti és társadalmi kihívásaira, megbízható és magas színvonalú, biztos megélhetést nyújt a szektorban dolgozók számára, ugyanakkor a működésének természeti-környezeti hátterét biztosító balatoni ökológiai rendszert megőrzi. A jövő balatoni turisztikai attrakciófejlesztései így az autentikus, helyi, térségi kultúrán, hagyományokon, környezeti értékeken nyugvó turisztikai vonzerőkínálat kialakítását szolgálják. Emellett elsősorban a kerékpáros turizmusra, a geo- és ökoturizmusra, a gyógy- és wellness turizmusra, a horgászturizmusra, a strandok fejlesztésére, valamint a vitorlázásra és vízi sportokra helyezik a hangsúlyt. A jövőben kiemelt feladatként kezelnék a fesztivál regisztrációt, a minősítések ösztönzését, és megteremteni egy önálló Balaton Régiós minőségbiztosított rendezvényregisztrációt. A szálláshelyfejlesztések jövőbeni alapelve az lesz, hogy új kapacitások csak korlátozottan, turisztikai vagy egyéb barnamezőkön hozhatók létre, a parti sáv, a természeti, természetközeli és zöldterületek védelmét pedig biztosítani kell.

Balatoni terméket az asztalra! – így szól a mezőgazdaság és a helyi termékek prioritásának jelmondata. Különösen az elmúlt másfél-két évtizedben nőtt meg a jó minőségű kis- és őstermelői termékek iránti kereslet, egyrészt a helyi lakosok, másrészt a turisták és a

turizmusban érdekelt vállalkozások (elsősorban éttermek) részéről. Ugyanakkor a balatoni borvidékek emblemikusak, önmagukban is turisztikai vonzerő-értékkel bírnak. Az ágazat sok szempontból igen érzékeny: a mezőgazdasági termelés, ezen belül az egész régió számára fontos szőlészet-borászat és a gyümölcsstermesztés súlyosan kitett a klímaváltozás hatásainak, az idegenforgalom által megtestesített keresletre építő borászok és helyi termék előállítók pedig megszenvedik a turizmus 2020. évi visszaesését a vendéglők, szállodák, helyi piacok forgalmának csökkenése miatt.

Az egészségfejlesztés kiemelt prioritás, hiszen a Balaton Kiemelt Üdülőkörzet népessége az országos átlagnál jóval gyorsabb ütemben idősödik, ami összefüggésbe hozható az állandó népesség számának csökkenésével, a természetes szaporodási ráta negatív értékével, valamint a vándorlási egyenleg hosszú időtávban pozitív volumenével.. Ráadásul a térség turisztikai szezonális sajátos kihívások elé állítja a régió társadalmi ellátórendszerét, így az egészségügyet is.

A térségi együttműködések leginkább a költségtakarékos, területileg integrált beavatkozási logikát követik. A kiemelt üdülőkörzet hosszútávú, a konfliktusokat pozitív eredményesen kezelő, mértéktartó fejlesztése érdekében viszont elengedhetetlen, hogy a térségi integráció, koordináció és partnerség minél több területre kiterjedjen, így került az együttműködés a program prioritásai közé.

A program részletes beavatkozásai jelenleg kidolgozás alatt állnak, így ezek hatása Balatonföldvára még nem értékelhető.

1.2.4. Somogy megye Területfejlesztési Konceptiója és Programja

A megye társadalmi egyeztetés alatt álló új területfejlesztési koncepciójának jövőképe szerint Somogy megye 2030-ra továbbra is sokszínű, természeti értékekben gazdag, harmonikus, és az ott élők számára jó életminőséget biztosító versenyképes, innovatív térséggé válik, ahol szolidáris közösségekre építve, egymást erősítve, egymás értékeire és adottságaira alapozva vannak jelen a szolgáltatásokban erős városok és a kedvező életteret adó vidéki térségek.

A koncepció a megye fejlesztése érdekében három átfogó célt jelöl meg:

- I. Átfogó cél: A megye foglalkoztatási helyzetének javítása, a gazdasági aktivitás növelése:** A felvázolt jövőkép eléréséhez elengedhetetlen, hogy a megye munkaképes-korú lakosságának minél nagyobb része rendelkezzen megfelelő munkahellyel és ennek eredményeként a megélhetést biztosító jövedelemmel. Ezáltal javul a foglalkoztatási arány, és csökken az inaktivitás. Törekedni kell arra, hogy a megyében keletkező jövedelmek minél nagyobb része a megyében kerüljön felhasználásra, ezzel erősítve a megye gazdaságát, a munkahelyek megtartását és újabbak létrejöttét.

- II. Átfogó cél: A megye belső erőforrásainak fenntartható hatékony hasznosítása az ökológiai-, társadalmi- és gazdasági szempontok figyelembevételével.** Cél a természet nyújtotta lehetőségek, úgymint az országos átlagot meghaladó erdővagyon, a jó minőségű mezőgazdasági termőterületek, a felszíni vizekben gazdag területek, valamint a termálvízkincs környezettudatos, fenntartható módon tervezett felhasználásával elsősorban a megye lakosságának magas színvonalon előállított javakkal történő ellátása, azon túl az ökológiai terhelhetőség szempontjait figyelembe vevő mértékben a külpiacok kiszolgálása magas hozzáadott értékű termékekkel és magas színvonalú szolgáltatásokkal. További cél a megye lakossága ellátásbiztonságának fokozása, a helyben is gazdaságosan előállítható termékek és szolgáltatások tekintetében az importfüggőség csökkentése, a közösségek önellátását és az öngondoskodást támogató folyamatok elősegítése, a helyben előállított javakhoz való hozzáférés feltételeinek biztosítása (pl. helyi piacok, termelők boltja hálózat).
- III. Átfogó cél: A megye térszerkezeti sajátosságaiból fakadó különbségek csökkentése: esélyegyenlőség minden somogyi polgár számára.** Cél egyrészt a megye különböző területi szintjein a külső és belső kapcsolatok, az elérhetőség javítása, ezáltal a munkaerő mobilitásának fokozása a közlekedési infrastruktúrába történő beruházások támogatásával, hogy az egyes területi szintek (település, város és vonzáskörzete, térség) képessé váljanak gazdasági előnyöket is magában hordozó kapcsolatrendszer fenntartani egymással és tágabb környezetükkel. A településen belüli, valamint a térségi jelentőségű központok és vonzáskörzetükbe tartozó települések közötti közlekedés fenntartható fejlesztésével, az elérési idők javulásával, egyenlő eséllyel válnak elérhetővé a térségi foglalkoztatási központok, humán (közoktatási, közművelődési, egészségügyi) szolgáltatások és szociális ellátások. Cél továbbá a helyi és térségi humán szolgáltatások infrastrukturális feltételeinek javítása, a szolgáltatási színvonal területileg kiegyenlített magas minőségének biztosítása. A műszaki, infrastrukturális szolgáltatások állapotát tekintve a jellemzően aprófalvas térségek, a kistelepülések jelentős elmaradást mutatnak, főleg a nem megfelelő minőségű ivóvízellátás, a szennyvízelvezetés és –kezelés hiánya, valamint a szilárd kommunális hulladékok feldolgozottsági, újrahasznosítási arányának alacsony foka okoz problémát, nagymértékben terhelve ez által a környezetet. Ennek megfelelően cél a somogyi települések vonzóbbá, a települési környezet élhetőbbé tétele érdekében a kommunális közszolgáltatások színvonalának javítása, különösen a szolgáltatott ivóvíz minőségének javításával, az előírt vízminőség biztosításával, a települési folyékony hulladékok, szennyvizek gazdaságosan kiépíthető és fenntartható elvezetésével, illetve kezelésével, a hulladékmennyiség csökkentésével és a hulladékhasznosítás támogatásával.

Az átfogó célok elérését a stratégiai célrendszer részeként meghatározott öt tematikus cél és Somogy megye sajátos területi részegységeire illesztett öt területi célkitűzés szolgálja, az alábbiak szerint:

TEM1. A XXI. századi globális kihívásokra választ adó gazdasági tevékenységek fejlesztése, támogatása;

TEM2. Piacképes tudást biztosító képzési struktúra és a lakosság kompetenciáinak fejlesztése;

TEM3. Helyi szintű körforgásos gazdasági struktúrák kialakítása, a termelést, közösségek önellátását segítő fejlesztések támogatása;

TEM4. A hátrányos helyzetű népesség-csoportok társadalmi integrációjának elősegítése;

TEM5. Az infrastrukturális elemek fejlesztése, kiépítése, a szolgáltatási intézményrendszer megerősítése;

TER1. Balaton Kiemelt Üdülőkörzet komplex fejlesztése;

TER2. Kaposvár centrum szerepének erősítése, a város és vonzáskörzetének fejlesztésével;

TER3. Járasközpontok, városok funkcióinak megerősítése;

TER4. Vidéki térségekben lakók életminőségének javítása, területi különbségek mérséklése;

TER5. Határ menti térségek fejlesztése.

A tematikus és területi célkitűzések rendszerét a horizontális, azaz mindenhol jelentkező három célkitűzés szervezi egységbe, a következők szerint:

- a.) A különböző társadalmi csoportok esélyegyenlőségének megteremtése;
- b.) A társadalmi, gazdasági és ökológiai tűrőképességet szem előtt tartó fenntartható növekedés biztosítása;
- c.) Partnerségen alapuló szinergikus fejlődés gyakorlati elterjedésének elősegítése.

A fenti célkitűzéseket, a hozzájuk kapcsolódó prioritásokat és intézkedéseket a tervanyag bőségesen tárgyalja.

1.2.5. A Balaton térség fejlesztési stratégiája

A Balaton kiemelt turisztikai fejlesztési térség meghatározásáról és a térségben megvalósítandó egyes fejlesztések megvalósításához szükséges források biztosításáról szóló 1861/2016. (XII. 27.) Korm. határozat, amelyet a Kormány a Balaton Területfejlesztési Koncepció és a Balaton Területfejlesztési Stratégiai Program alapján hozott meg, a következő stratégiai fejlesztési irányokkal számol:

- a) turisztikai fejlesztések,
- b) gazdaság és innováció,

- c) egészséges Balaton termékek,
- d) vízminőség, biztonság,
- e) közlekedési infrastruktúra,
- f) területfejlesztés,
- g) humánerőforrás-fejlesztés,
- h) közúti, vízi, légi közlekedési infrastruktúra és járműpark fejlesztése és
- i) turisztikai szolgáltatások fejlesztése.

Ezek megvalósítása érdekében a kormány az alábbi fejlesztéseket kívánja megvalósítani:

Európai uniós forrásokból megvalósuló fejlesztések:

1	Stratégiai fejlesztési irányok	Fejlesztések megnevezése	Indikatív támogatási keret (Mrd Ft)	Támogatás forrása
2	1. Turisztikai fejlesztések	Kulturális örökségvédelem	1,5 GINOP-	7.1.1.
3		Balaton-felvidék világörökség várományos helyszín	3 GINOP-	7.1.6.
4		Bejárható Magyarország komplex víziturisztikai-, és egyéb állomásai, valamint e-hajózás fejlesztések (BMO)	6,56	GINOP-7.1.2.
5		Kerékpárút fejlesztések	3,4	GINOP-7.1.2.
6		Gyógyhelyek fejlesztése	3,3	GINOP-7.1.3.
7		Turisztikailag frekventált térségek integrált termék- és szolgáltatásfejlesztése (Balaton)	7,94	Új konstrukció, GINOP 7.1.9-17
8		Kulturális és természeti értékek gazdasági és környezeti fenntartható megőrzése és látogathatóvá tétele	1	GINOP-7.1.5.
9		2. Gazdaság és innováció	Balatoni vállalkozások versenyképességének javítása	6,2
10	Balatoni tudásgazdaság fejlesztése		6,5	GINOP-2.

1	Stratégiai fejlesztési irányok	Fejlesztések megnevezése	Indikatív támogatási keret (Mrd Ft)	Támogatás forrása
11		Balatoni infokommunikációs fejlesztések	1,8	GINOP-3.
12		Energiahatékonyság	3	GINOP-4.
13		Balatoni foglalkoztatás	4,7	GINOP-5.
14		Versenyképes munkaerő	2	GINOP-6.
15		Elektromos hajózás	1	GINOP-2.
16	3. Egészséges Balaton termékek	Mezőgazdasági termékek értéknövelése és erőforrás-hatékonyság elősegítése a feldolgozásban	3	VP3-4.2.1-15
17		Együttműködések támogatása a rövid ellátási láncok és a helyi piacok kialakításáért, fejlesztéséért és promóciójáért	1,5	VP
18		Nem mezőgazdasági tevékenységek beindítására és fejlesztésére irányuló beruházások támogatása	1,7	VP
19		Mezőgazdasági termelők európai uniós és nemzeti minőségrendszerhez történő csatlakozásának támogatása	1	VP
20		Borászat termékfejlesztésének és erőforrás-hatékonyságának támogatása	5,6	VP3-4.2.2-16
21		Vízvédelmi célú nem termelő beruházások: létesítmények kialakítása, fejlesztése	2	VP
22		Egyedi szennyvízkezelés (2000 lakosegyenérték terhelést el nem érő településeken)	2	VP 6-7.2.1.2-16
23		4. Víztisztaság és biztonság	Balaton vízminőségi állapotát befolyásoló külső terhelések, szennyezések csökkentése, a tó jó állapotának biztosításához szükséges intézkedések megvalósítása 4,74 KEHOP-1.	

1	Stratégiai fejlesztési irányok	Fejlesztések megnevezése	Indikatív támogatási keret (Mrd Ft)	Támogatás forrása	
24		Hévízi-tó átfogó tóvédelmi programjának megvalósítása 0,66 KEHOP-4.			
25		Sió-csatorna felújítása – természetvédelmi célú beavatkozások, meder-rehabilitáció, Sió-zsilip rekonstrukció 12 KEHOP-1.			
26		Balatoni Szennyvízkezelési Program megvalósítása 14,97 KEHOP-2.			
27		Egységes megfigyelő-, tájékoztatási és döntéstámogató rendszer fejlesztése – a vízpolitika terén a közösségi fellépés kereteinek meghatározásáról szóló, 2000. október 23-i 2000/60/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvhez kapcsolódóan	1	KEHOP-1.	
28		Katasztrófavédelmi rendszerek fejlesztése a Balaton régió területén 1 KEHOP-1.			
29		Gazdasági társaságok és önkormányzatok energia előállító erőműveinek támogatása	1	KEHOP-5.	
30		Közfeladatot ellátó egyházi, alapítványi és nonprofit társaságok energiahatékonysági fejlesztései	1	KEHOP-5.	
31		Állami szervezetek energetikai fejlesztései	2	KEHOP-5.	
32		5. Közlekedés	Szántód–Kőröshegy–Balatonszentgyörgy vasút vonalszakasz felújítása	72,4	IKOP-2.
33			36-os Fonyód–Kaposvár vasútvonal állapotjavítása	15	IKOP-3.
34	34. M7 autópálya és 710. sz. főút csomópontjának kialakítása, 710. sz. főúti bekötéssel		6,2	IKOP-1.	
35	Vasútállomások rekonstrukciója		4	IKOP-2. és 3.	

1	Stratégiai fejlesztési irányok	Fejlesztések megnevezése	Indikatív támogatási keret (Mrd Ft)	Támogatás forrása
36		A 29. számú vasútvonal Szabadbattyán-Aszófő szakaszának villamosítása és központi forgalomirányítás kiépítése	25	IKOP-3.
37	6. Területfejlesztés	Somogy megye	8,2	TOP
38		Veszprém megye	13,76	TOP 39.
39		Zala megye	7,8	TOP
40	7. Humánerőforrás-fejlesztések	Az egyetemi és az ipari szféra együttműködésén alapuló műszaki tudományos innovációs és kutatóközpont létrehozása Balatonfüreden	1,27	EFOP-4.2.1-16
41		41. Humán szolgáltatások fejlesztése térségi szemléletben – kiemelt térségek (Balaton)	1,5	EFOP-1.
42.		Humán kapacitások fejlesztése térségi szemléletben – kiemelt térségek (Balaton)	1,5	EFOP-3.

Nemzeti forrásokból megvalósuló fejlesztések:

1	Stratégiai fejlesztési irányok	Fejlesztések megnevezése	Indikatív támogatási keret (Mrd Ft)	Támogatás forrása
2	8. Közúti, vízi, légi közlekedési infrastruktúra és járműpark fejlesztése	71. számú főút Keszthely déli elkerülő út új 76. számú bekötés (Fenekpuszta) megépítése és a Balatonszentgyörgy elkerülő szakaszok (M7 csomóponttal) tervezése	4	Hazai forrás
3	9. Turisztikai szolgáltatások fejlesztése	Hévíz-Balaton Airport légi-járat forgalmának növelése és a kapcsolódó sármellék-zalavári iparterületek fejlesztése	6,6	Hazai forrás

1	Stratégiai fejlesztési irányok	Fejlesztések megnevezése	Indikatív támogatási keret (Mrd Ft)	Támogatás forrása
4		Nyugdíjasok egész napos gondozása, Alkony Program (apartman házak)	4	Hazai forrás
5		A balatoni vízkészlet fenntartható gazdálkodásának, vízhasználatának javítása, a szükséges infrastrukturális feltételek biztosításával	41,5	Hazai forrásból, vizsgálandó az uniós többletkötelezettség vállalási keret alkalmazása
6		Minőségi turizmus számára épülő szálláshely beruházások 25%-os intenzitású támogatása számára támogatási keret létrehozása	6	Hazai forrás
7		Balatoni Hajózási Zártkörűen működő Részvénytársaság kikötő fejlesztések	2,1	Hazai forrás
8		Balatoni Hajózási Zártkörűen működő Részvénytársaság hajópark fejlesztések	4,9	Hazai forrás
9		Balatoni közlekedési rendszer összehangolása	1,5	Hazai forrás
10		Balatoni települések közösségi közlekedésének fejlesztése: elektromos autóbuszok beszerzése Balatonfüred, Siófok és Keszthely számára, elektromos hajtású hajók és egyéb közlekedési eszközök, elektromos autó, hajó és kerékpár töltőhálózat kiépítése	2	Hazai forrás
11		e-Kerékpár	1,5	Hazai forrás
12		Kempingfejlesztés	5	Hazai forrás
13		Badacsony és Fonyód közötti kompjárat	5,6	Hazai forrás

1	Stratégiai fejlesztési irányok	Fejlesztések megnevezése	Indikatív támogatási keret (Mrd Ft)	Támogatás forrása
14		Tematikus élménypark kialakítása a Balaton kiemelt turisztikai fejlesztési térségben	17	Hazai forrás

1.2.6. Somogy megye Integrált Területi Programja (ITP) 2021

A Somogy Megyei Önkormányzat által már elfogadott, jelenleg kormányzati jóváhagyásra váró program azt mutatja be, hogy a 2021-27 közötti EU-s tervezési időszakra tervezett TOP+ elnevezésű operatív program tervezett forrásai a megye településein milyen típusú fejlesztések támogatására lesznek fordíthatók.

Az önkormányzatok körében végzett széles körű igényfelmérés és számos egyeztetés alapján kialakított ITP kulcsfontosságú mondanivalóját a következő táblázat foglalja össze:

TOP Plusz prioritások és azok intézkedései:	1. PRIORITÁS: VERSENYKÉPES MEGYE			2. PRIORITÁS: FENNTART HATÓ MEGYE:	3. PRIORITÁS: TERÜLETI HUMÁN FEJLESZTÉSEK		
	1.1. Helyi gazdaság-fejlesztés	1.2. Település-fejlesztés, települési szolgáltatások	1.3. Fenntartható városfejlesztés	2.1. Klímabarát megye	3.1. Megyei és térségi fejlesztések (ESZA+ elemek)	3.2. Fenntartható városfejlesztés (ESZA+ elemek)	3.3. Helyi és térségi közszolgáltatások
SOMOGY MEGYEI TERÜLETFEJLESZTÉSI PROGRAM CÉLOK ÉS PRIORITÁSOK							
ÁTFOGÓ CÉLOK							
A megye foglalkoztatási helyzetének javítása, a gazdasági aktivitás növelése	✓		✓		✓	✓	
A megye belső erőforrásainak fenntartható hatékony hasznosítása az ökológiai-, társadalmi- és gazdasági szempontok figyelembevételével	✓		✓	✓	✓	✓	
A megye térszerkezeti sajátosságaiból fakadó különbségek csökkentése: esélyegyenlőség minden somogyi polgár számára	✓	✓	✓				✓
STRATÉGIAI CÉLOK							

TOP Plusz prioritások és azok intézkedései:		1. PRIORITÁS: VERSENYKÉPES MEGYE			2. PRIORITÁS: FENNTART HATÓ MEGYE:	3. PRIORITÁS: TERÜLETI HUMÁN FEJLESZTÉSEK		
SOMOGY MEGYEI TERÜLETFEJLESZTÉSI PROGRAM CÉLOK ÉS PRIORITÁSOK		1.1. Helyi gazdaság-fejlesztés	1.2. Település-fejlesztés, települési szolgáltatások	1.3. Fenntartható városfejlesztés	2.1. Klímabarát megye	3.1. Megyei és térségi fejlesztések (ESZA+ elemei)	3.2. Fenntartható városfejlesztés (ESZA+ elemei)	3.3. Helyi és térségi közszolgáltatások
	PRIORITÁSOK							
	INTÉZKEDÉS							
	1. Tematikus specifikus cél: A XXI. századi globális kihívásokra választ adó gazdasági tevékenységek fejlesztése, támogatása	✓						
	I. prioritás: Az agrár- és erdészeti termelési láncok szereplőinek megerősítése, a járási központok foglalkoztatási kapacitásának javítása az ipari infrastruktúra fejlesztésével, a helyi termelésen alapuló önfenntartó szociális gazdaság feltételeinek megteremtése							
	P1.1. Feldolgozóipari vállalkozások letelepedésének elősegítése, a mezőgazdasági termelés fejlesztése;	✓		✓				
	P1.2. A somogyi termékek piacra jutását segítő szervezetek támogatása, infrastruktúra fejlesztése	✓		✓		Szociális gazdaság	Szociális gazdaság	Közvetítés
	P1.3. Regionális együttműködés, tudástanszfer és az innováció támogatása, előmozdítása	✓		✓		✓	✓	✓
	II. prioritás: A somogyi vállalkozások versenyképességének növelése az ipari- és szolgáltató szektorban							
	P2.1. Üzlet infrastruktúra fejlesztése, foglalkoztatás-	✓		✓				

TOP Plusz prioritások és azok intézkedései:		1. PRIORITÁS: VERSENYKÉPES MEGYE			2. PRIORITÁS: FENNTART HATÓ MEGYE:	3. PRIORITÁS: TERÜLETI HUMÁN FEJLESZTÉSEK		
SOMOGY MEGYEI TERÜLETFEJLESZTÉSI PROGRAM CÉLOK ÉS PRIORITÁSOK		1.1. Helyi gazdaság-fejlesztés	1.2. Település-fejlesztés, települési szolgáltatások	1.3. Fenntartható városfejlesztés	2.1. Klímabarát megye	3.1. Megyei és térségi fejlesztések (ESZA+ elemei)	3.2. Fenntartható városfejlesztés (ESZA+ elemei)	3.3. Helyi és térségi közszolgáltatások
	bővítő program, a járásközpontok foglalkoztatási képességének a javítása az ipari infrastruktúra fejlesztésével;							
	P2.2. K+F+I program vállalkozások együttműködésének támogatása;	✓	✓	✓		✓	✓	
	P2.3. Beruházás- és befektetés-ösztönzés; vállalat tanácsadó és mentorprogram; pénzügyi eszközök, megyei gazdaságfejlesztési ügynökség létrehozása,	✓	✓	✓		✓	✓	
III. prioritás: Somogy megye turisztikai potenciáljának erősítése								
	P3.1. Területi fókuszú komplex turisztikai termékek innovatív fejlesztése	✓		✓		✓	✓	
	P3.2. Minőségi turisztikai szolgáltatás- és vendéglátás fejlesztés	✓						✓
	P3.3. Piacra jutást és marketinget hatékonyan támogató intézmény rendszer megerősítése					✓	✓	
VIII. prioritás: Balaton Kiemelt Üdülőkörzet Somogy megyei részének fejlesztése								
	P8.1. Feldolgozóipari vállalkozások letelepedésének	✓						

TOP Plusz prioritások és azok intézkedései:		1. PRIORITÁS: VERSENYKÉPES MEGYE			2. PRIORITÁS: FENNTART HATÓ MEGYE:	3. PRIORITÁS: TERÜLETI HUMÁN FEJLESZTÉSEK		
SOMOGY MEGYEI TERÜLETFEJLESZTÉSI PROGRAM CÉLOK ÉS PRIORITÁSOK		1.1. Helyi gazdaság-fejlesztés	1.2. Település-fejlesztés, települési szolgáltatások	1.3. Fenntartható városfejlesztés	2.1. Klímabarát megye	3.1. Megyei és térségi fejlesztések (ESZA+ elemei)	3.2. Fenntartható városfejlesztés (ESZA+ elemei)	3.3. Helyi és térségi közszolgáltatások
	elősegítése, a mezőgazdasági termelés fejlesztése;							
	P8.2. A somogyi termékek piacra jutását segítő szervezetek támogatása, infrastruktúra fejlesztése	✓				Szociális gazdaság		Közélet
	P8.3. K+F+I program, vállalkozások együttműködésének támogatása;	✓	✓			✓		
	P8.4.. intézkedés: Területi komplex turisztikai termékek innovatív fejlesztése	✓				✓		
	P8.5. intézkedés: Minőségi turisztikai szolgáltatás- és vendéglátás fejlesztés	✓						✓
	P8.6.. intézkedés: Piacra jutást és marketinget hatékonyan támogató intézményrendszer megerősítése infokommunikációs fejlesztés, automatizálás					✓		
2. Tematikus specifikus cél: Piacépes tudást biztosító képzési struktúra és a lakosság kompetenciáinak fejlesztése								
	IV. prioritás: A lakosság képzettségi szintjének javítását célzó és a munkába állást segítő fejlesztések támogatása							

TOP Plusz prioritások és azok intézkedései:		1. PRIORITÁS: VERSENYKÉPES MEGYE			2. PRIORITÁS: FENNTART HATÓ MEGYE:	3. PRIORITÁS: TERÜLETI HUMÁN FEJLESZTÉSEK		
SOMOGY MEGYEI TERÜLETFEJLESZTÉSI PROGRAM CÉLOK ÉS PRIORITÁSOK		1.1. Helyi gazdaság-fejlesztés	1.2. Település-fejlesztés, települési szolgáltatások	1.3. Fenntartható városfejlesztés	2.1. Klímabarát megye	3.1. Megyei és térségi fejlesztések (ESZA+ elemei)	3.2. Fenntartható városfejlesztés (ESZA+ elemei)	3.3. Helyi és térségi közszolgáltatások
	P4.1. Piacképes tudást biztosító, gyakorlatorientált szakképzési rendszerek kialakítása és a felnőttoktatás támogatása (különösen az erdészeti, vadászati, turisztikai, műszaki képzés fejlesztése, piaci igényekhez alkalmazkodó szakmunkásképzés fejlesztés a siófoki központi szakképzési centrum tudásbázisán);			✓		✓	✓	Közoktatás, szakképzés, felnőttképzés
	P4.2. A felsőoktatás minőségi fejlesztése Somogy megyében;	✓		✓		✓	✓	
	P4,3, Az alap- és középfokú oktatás színvonalának növelése;			✓		✓	✓	✓
	P4,4, A munkába állást segítő szolgáltatások fejlesztése			✓		✓	✓	✓
3. Tematikus specifikus cél: Helyi szintű körforgásos gazdasági struktúrák kialakítása, a termelést, közösségek önellátását segítő fejlesztések támogatása								
	V: prioritás: A fenntartható gazdálkodást és erőforrás-felhasználást, valamint a megye lakosságának életminőség-javítását elősegítő környezetgazdálkodási							

TOP Plusz prioritások és azok intézkedései:		1. PRIORITÁS: VERSENYKÉPES MEGYE			2. PRIORITÁS: FENNTART HATÓ MEGYE:	3. PRIORITÁS: TERÜLETI HUMÁN FEJLESZTÉSEK		
SOMOGY MEGYEI TERÜLETFEJLESZTÉSI PROGRAM CÉLOK ÉS PRIORITÁSOK		1.1. Helyi gazdaság-fejlesztés	1.2. Település-fejlesztés, települési szolgáltatások	1.3. Fenntartható városfejlesztés	2.1. Klímabarát megye	3.1. Megyei és térségi fejlesztések (ESZA+ elemei)	3.2. Fenntartható városfejlesztés (ESZA+ elemei)	3.3. Helyi és térségi közszolgáltatások
	beruházások támogatása							
	P5.1, Energia hatékony és megújuló energiaforrásokat használó termelési technológiák alkalmazásának ösztönzése•				✓			
	P52. A megújuló energiaforrásokra épülő helyi, közösségi energiatermelő- és ellátó rendszerek elterjesztése;				✓			
	P5.3. A mezőgazdasági és az energetikai fejlesztések egybekapcsolása a hátrányos helyzetű csoportok felzárkóztatása érdekében;	✓			✓	✓		
	P5.4. A környezetvédelmi kommunális közszolgáltatások rendszerének fejlesztése;	✓	✓	✓				
	P5.5. A hulladék feldolgozó és hasznosító ipar innovatív beruházásainak, ill. az iparág letelepedését szolgáló fejlesztések támogatása,	✓	✓					
4. Tematikus specifikus cél: A hátrányos helyzetű népesség csoportok társadalmi integrációjának elősegítése								
	VI. prioritás: A helyi közösségek megerősödését és a helyi értékek							

TOP Plusz prioritások és azok intézkedései:		1. PRIORITÁS: VERSENYKÉPES MEGYE			2. PRIORITÁS: FENNTART HATÓ MEGYE:	3. PRIORITÁS: TERÜLETI HUMÁN FEJLESZTÉSEK		
SOMOGY MEGYEI TERÜLETFEJLESZTÉSI PROGRAM CÉLOK ÉS PRIORITÁSOK		1.1. Helyi gazdaság-fejlesztés	1.2. Település-fejlesztés, települési szolgáltatások	1.3. Fenntartható városfejlesztés	2.1. Klímabarát megye	3.1. Megyei és térségi fejlesztések (ESZA+ elemei)	3.2. Fenntartható városfejlesztés (ESZA+ elemei)	3.3. Helyi és térségi közszolgáltatások
	megőrzését szolgáló fejlesztések támogatása							
	P6.1. A periférikus térségekben az elszegényedés megállítását és a munka világába történő reintegrációt szolgáló, helyi adottságokra épülő élőkommunikációs tevékenységek támogatása, a szociális gazdaság megerősítése;					✓	✓	
	P6.2. A kulturális és természet örökség védelmét és a helyi identitás erősítését szolgáló fejlesztések támogatása;	✓		✓		✓	✓	
	P6.3. A társadalmi, szociális kohézió erősítését szolgáló közösségépítő programok megvalósításának támogatása.					✓	✓	
5. Tematikus specifikus cél: Az infrastrukturális elemek fejlesztése, kiépítése, a szolgáltatási intézményrendszer megerősítése								
VII. prioritás: Térségi jelentőségű szolgáltatások és infrastrukturális rendszerek fejlesztése, valamint településfejlesztés								
	P7.1. A közúti- és vasúti infrastruktúrába történő összehangolt befektetések megvalósítása;	✓						

TOP Plusz prioritások és azok intézkedései:		1. PRIORITÁS: VERSENYKÉPES MEGYE			2. PRIORITÁS: FENNTART HATÓ MEGYE:	3. PRIORITÁS: TERÜLETI HUMÁN FEJLESZTÉSEK		
SOMOGY MEGYEI TERÜLETFEJLESZTÉSI PROGRAM CÉLOK ÉS PRIORITÁSOK		1.1. Helyi gazdaság-fejlesztés	1.2. Település-fejlesztés, települési szolgáltatások	1.3. Fenntartható városfejlesztés	2.1. Klímabarát megye	3.1. Megyei és térségi fejlesztések (ESZA+ elemei)	3.2. Fenntartható városfejlesztés (ESZA+ elemei)	3.3. Helyi és térségi közszolgáltatások
	P7.2, Fenntartható közösségi közlekedési infrastruktúrák létrehozása és a közlekedés alternatív formáinak előmozdítása;		✓	✓				
	P7.3, Integrált településfejlesztési akciók támogatása;		✓	✓				
	P7.4. Kisléptékű, pontszerű településfejlesztés jellemzően vidéki térségekben:	✓	✓					
	P7.5. Egészségügyi alap- és szakellátás, fekvőbeteg ellátás, valamint az önkormányzat járóbeteg ellátás infrastrukturális fejlesztése;			✓		✓	✓	✓
	P7,6. A szociális alapszolgáltatások, szakellátások és gyermekjólétj alapellátások (bölcsőde, családi napközök stb.), szakellátások valamint az óvodai ellátás infrastruktúrájának, és a szolgáltatások minőségének fejlesztése, a hozzáférés javítása;			✓		✓	✓	✓
	P7,7, Lakosságmegtartó szolgáltatások fejlesztésének a támogatása.		✓	✓		✓	✓	✓
	IX, prioritás; Barcsi és Csurgói komplexen fejlesztendő járások fejlesztése							

TOP Plusz prioritások és azok intézkedései:		1. PRIORITÁS: VERSENYKÉPES MEGYE			2. PRIORITÁS: FENNTART HATÓ MEGYE:	3. PRIORITÁS: TERÜLETI HUMÁN FEJLESZTÉSEK		
SOMOGY MEGYEI TERÜLETFEJLESZTÉSI PROGRAM CÉLOK ÉS PRIORITÁSOK		1.1. Helyi gazdaság-fejlesztés	1.2. Település-fejlesztés, települési szolgáltatások	1.3. Fenntartható városfejlesztés	2.1. Klímabarát megye	3.1. Megyei és térségi fejlesztések (ESZA+ elemei)	3.2. Fenntartható városfejlesztés (ESZA+ elemei)	3.3. Helyi és térségi közszolgáltatások
	P9.1. Üzlet infrastruktúra fejlesztése, foglalkoztatásbővítő program, a járásközpontok foglalkoztatási képességének a javítása az ipari infrastruktúra fejlesztésével;	✓				✓		
	P9.2. A megújuló energiaforrásokra épülő helyi, közösségi energiatermelő- és ellátó rendszerek elterjesztése;				✓			
	P9.3. A mezőgazdasági és az energetikai fejlesztések egybekapcsolása a hátrányos helyzetű csoportok felzárkóztatása érdekében;				✓			
	P9.4. A periférikus térségekben az elszegényedés megállítását és a munka világába történő reintegrációt szolgáló, helyi adottságokra épülő élőkommunikációs tevékenységek támogatása, a szociális gazdaság megerősítése;					✓		
	P9.5. A társadalmi, szociális kohézió erősítését szolgáló közösségépítő programok megvalósításának támogatása,					✓		
	P9.6. A szociális alapszolgáltatásokról, szakellátásokról és gyermekjóléti alapellátásokról					✓		✓

TOP Plusz prioritások és azok intézkedései:		1. PRIORITÁS: VERSENYKÉPES MEGYE			2. PRIORITÁS: FENNTART HATÓ MEGYE:	3. PRIORITÁS: TERÜLETI HUMÁN FEJLESZTÉSEK		
SOMOGY MEGYEI TERÜLETFEJLESZTÉSI PROGRAM CÉLOK ÉS PRIORITÁSOK		1.1. Helyi gazdaság-fejlesztés	1.2. Település-fejlesztés, települési szolgáltatások	1.3. Fenntartható városfejlesztés	2.1. Klímabarát megye	3.1. Megyei és térségi fejlesztések (ESZA+ elemei)	3.2. Fenntartható városfejlesztés (ESZA+ elemei)	3.3. Helyi és térségi közszolgáltatások
	(bölcsőde, családi napközök stb.), szakellátások valamint az óvodai ellátás infrastruktúrájának, és a szolgáltatások minőségének fejlesztése, a hozzáférés javítása;							
Térség-lehatárolások								
	Balaton Kiemelt Üdülőkörzet	✓	✓		✓	✓		✓
	Barcsi és Csurgói komplexen fejlesztendő járások	✓	✓		✓	✓		✓
	Kaposvár - fenntartható városfejlesztéssel fejlesztendő terület			✓	✓		✓	
	Fejlesztendő belső vidéki térség	✓	✓		✓	✓		✓

1.3. A területrendezési tervekkel való összefüggések vizsgálata

A területrendezési tervekkel való összefüggések vizsgálata a hatályos dokumentumok tekintetében történt meg. A településrendezési tervek felülvizsgálata során figyelembe kell venni azt a tényt, hogy 2018-2020. között új területrendezési tervek készültek és kerültek jóváhagyásra, országos szinten és a kiemelt térségek területére a Magyarország és egyes kiemelt térségeinek területrendezési tervéről szóló 2018. évi CXXXIX. törvénnyel, és a hozzá csatlakozó további jogszabályokkal. Ugyanakkor a településtervezéssel összefüggő egyes törvények módosításáról szóló 2021. évi XXXIX. törvény alapján igen lényegesen megváltoztak a településtervezésre vonatkozó törvényi előírások, és a csatlakozó rendeletek is. Így a város településrendezési terveinek módosítása, vagy felülvizsgálata során már a megváltozott jogi keretrendszer szerint kell eljárni. Ennek megfelelően a jelen dokumentumban foglaltak mellett figyelembe kell majd venni a mindenkor aktuális jogi helyzetet is.

1.3.1. Az országos tervhierarchia összefüggései

A tervhierarchia legmagasabb szintjén az **Országos Területrendezési Terv** (OTrT) áll, amelyet az országgyűlés először a 2003. évi XXVI. törvénnyel hagyott jóvá, és korábban a 2008. évi L. törvénnyel, valamint a 2013. évi CCXXIX. törvénnyel módosított. Az OTrT határozza meg az ország egyes térségeinek térbeli rendjét, tekintettel a fenntartható fejlődésre, valamint a területi, táji, természeti, ökológiai és kulturális adottságok, értékek megőrzésére, ill. erőforrások védelmére. Az OTrT az ország szerkezeti tervét, valamint az országos térségi övezeteket és az ezekre vonatkozó szabályokat foglalja magában.

A térségi, illetve megyei területrendezési tervek hivatottak a térségi területfelhasználási kategóriák és övezetek kijelölésére, az országos területfelhasználási kategóriák, övezetek figyelembe vételével, azok pontosításával a településrendezési tervek számára megjelölni az országos előírásokból származó előírásokat.

Az 1998-ben elfogadott OTrT-re támaszkodva a 2000. évi CXII. törvény – a **Balaton Kiemelt Üdülőkörzet Területrendezési Terve** (BTrT) – elfogadásával olyan differenciált térségi területrendezési szabályozás lépett életbe, amely lehetővé tette és teszi, hogy az üdülőképesség száma csak olyan mértékben növekedjék, amilyen mértékben az infrastruktúra is fejlődik a Balaton térségében. Azóta többször módosult, a legátfogóbb felülvizsgálat 2008-ban történt.

Az OTrT legutóbbi módosítása újdonságot hozott olyan tekintetben, hogy a Magyarország és egyes kiemelt térségeinek területrendezési tervéről szóló 2018. évi CXXXIX. törvény a jobb összhang érdekében – egyetlen jogszabályban fogadta el az országos és a két kiemelt térség területrendezési terveit, így a Balaton törvény is az OTrT-vel egységes szerkezetben fogalmazza meg a Balatonföldvár településrendezési terveire vonatkozó előírásokat.

A településfejlesztési koncepcióról, az integrált településfejlesztési stratégiáról és a településrendezési eszközökről, valamint egyes településrendezési sajátos jogintézményekről szóló 314/2012. (XI.8.) kormányrendelet szerint **a településrendezési tervekben igazolni kell a tervezett fejlesztések területi terveknek való megfelelését.**

Az Országos Területrendezési Tervről szóló 2003. évi XXVI. tv. 6. § (3) bekezdése szerint „az országos területfelhasználási kategóriákra vonatkozó szabályoknak a kiemelt térség vagy a megye területére vetítve, a kiemelt térségi és megyei területfelhasználási szabályoknak a település közigazgatási területére vetítve kell teljesülniük”. Fenti előírás következtében településrendezési terv készítés esetén az összhangot a területfelhasználási kategóriák és a térségi övezetek tekintetében a vonatkozó térségi területrendezési tervvel, az országos övezetek tekintetében az OTrT-vel is kell biztosítani.

A 2003. évi XXVI. tv. szerint a településrendezési tervek készítése során:

„3. § (1) E törvény rendelkezéseit alkalmazni kell a megyei területrendezési terv, a településfejlesztési terv, településrendezési terv és a településképi rendelet készítése és elfogadása során.

...

7. § (1) Az ország településein, az egyes térségekben a területfelhasználásra, a településképi követelményekre és az építésre vonatkozó szabályokat a 3. §-ban foglalt rendelkezésekre is tekintettel e törvény rendelkezéseivel összhangban kell kialakítani.

...

11. § A kiemelt térségi, illetve megyei területfelhasználási kategóriák területén belül a településrendezési tervben, a 90. § (2) bekezdése figyelembevételével

a) az erdőgazdálkodási térségben az erdőterület övezetet a térséget lefedő erdők övezetére vonatkozó szabályok szerint, valamint az erdőtelepítésre javasolt terület övezetére vonatkozó szabályok figyelembevételével kell, meglévő és tervezett erdő övezetként differenciáltan lehatárolni;

b) a mezőgazdasági térség területének legalább 75%-át a mezőgazdasági terület övezetébe kell sorolni, a fennmaradó részen nagyvárosias lakóterület és vegyes terület építési övezet nem jelölhető ki;

c) a vízgazdálkodási térség területét - e törvény hatálybalépését megelőzően már jogszerűen kijelölt beépítésre szánt területek kivételével - vízgazdálkodási terület, vízgazdálkodási célú erdőterület, vízgazdálkodási célú mezőgazdasági terület, természetközeli terület, zöldterület, továbbá különleges honvédelmi, katonai és nemzetbiztonsági célú terület vagy honvédelmi célú erdőterület övezetbe kell sorolni, és a működési területével érintett vízügyi igazgatási szervvel egyeztetve kell pontosítani;

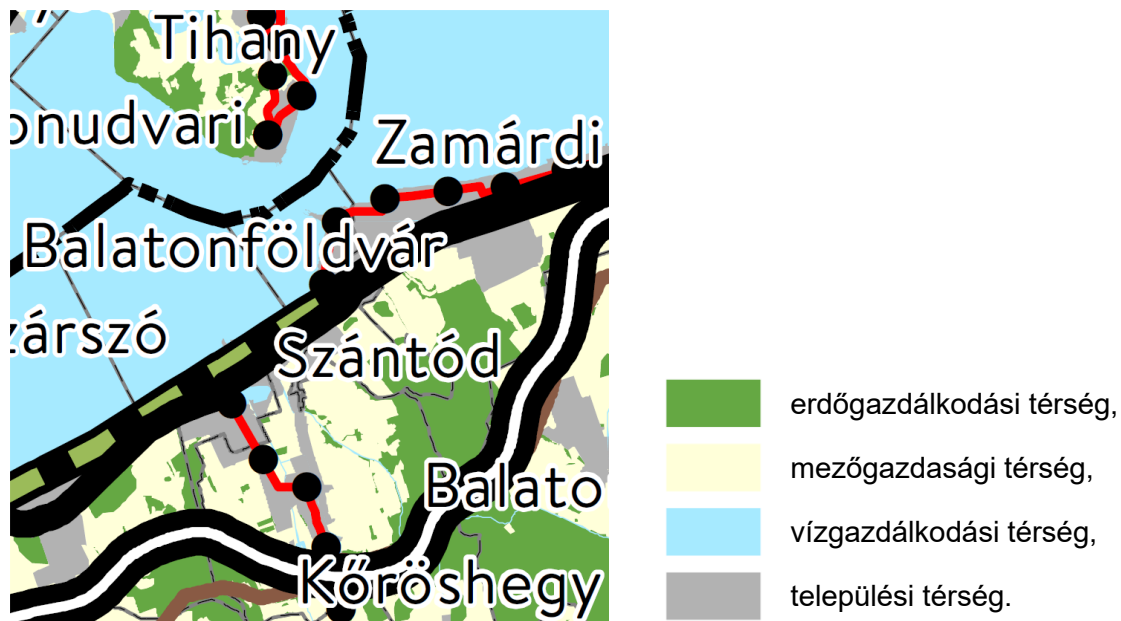
d) a települési térség területén bármely építési övezet, övezet kijelölhető;

e) a sajátos területfelhasználású térség területét a terület tervezett felhasználásának megfelelően honvédelmi, különleges, közlekedési, erdő-, gazdasági vagy intézményterület települési övezetbe kell sorolni.”

1.3.2. Balatonföldvár az Országos Területrendezési Tervben

A Balatonföldvart érintő országos terület felhasználási kategóriák a hatályos OTRT településszerkezete szerint a következők:

**Országos területfelhasználási kategóriák
Balatonföldváron**

Forrás: OTrT 2018 – Térségi szerkezeti terv

Az 1.3.1 pontban szereplő előírások mellett lényeges figyelembe venni azt, hogy borvidéki település borszőlő termőhelyi katasztere I-II. osztályú területeihez tartozó földrészlet és az Országos Gyümölcs Termőhely Kataszter I. és II. osztályú területeihez tartozó földrészlet – a különleges mezőgazdasági üzemi terület kivételével – nem minősíthető beépítésre szánt területté.

Az országos területfelhasználási kategóriák és övezetek közül több is érinti Balatonföldvár területét, ezeket a város településszerkezeti tervezésekor nem közvetlenül, hanem a Balaton Kiemelt Üdülőkörzet Területrendezési Tervében foglaltak közvetítésével kell figyelembe venni.

Az országos **ökológiai hálózat övezetben** csak olyan kiemelt térségi és megyei területfelhasználási kategória, illetve olyan övezet jelölhető ki, amely az ökológiai hálózat természetes és természetközeli élőhelyeit és azok kapcsolatait nem veszélyezteti. Az országos ökológiai hálózat övezetét a kiemelt térségi és a megyei területrendezési tervekben magterület, ökológiai folyosó, valamint pufferterület övezetbe kell sorolni.

Kiváló termőhelyi adottságú szántóterület övezetében beépítésre szánt terület csak kivételesen, egyéb lehetőség hiányában területrendezési hatósági eljárás alapján jelölhető ki. A településrendezési eszközökben a **jó termőhelyi adottságú szántóterület** övezetét a mezőgazdasági terület területfelhasználási egység kijelölésénél figyelembe kell venni. **Kiváló termőhelyi adottságú erdőterület** övezetében új beépítésre szánt terület nem jelölhető ki.

Az **országos vízminőség-védelmi terület** övezetében keletkezett szennyvíz övezetből történő kivezetéséről és az övezeten kívül keletkezett szennyvizek övezetbe történő

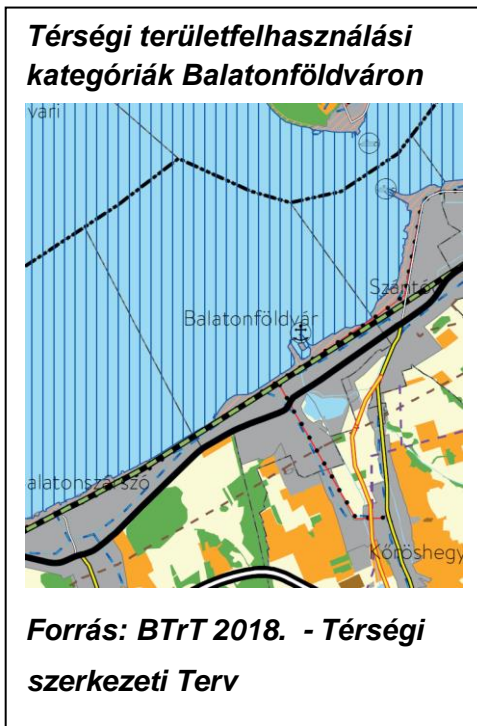
bevezetéséről a kiemelt térség és a megye területrendezési tervében rendelkezni kell. Az övezetbe tartozó települések településrendezési eszközeinek készítése során ki kell jelölni a vízvédelemmel érintett területeket, és a helyi építési szabályzatban az építési övezetre vagy övezetre vonatkozó szabályokat kell megállapítani.

1.3.3. Balatonföldvár a Balaton Kiemelt Üdülőkörzet Területrendezési Tervében

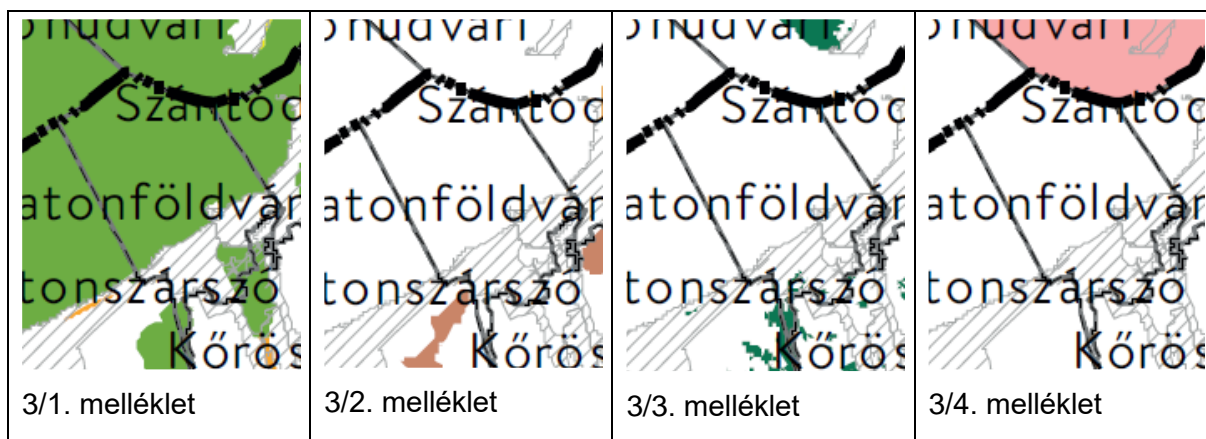
A Balaton Kiemelt Üdülőkörzet Területrendezési Terve (BTrT) szerint a Balatonföldvárt érintő térségi területfelhasználási kategóriák a következők:

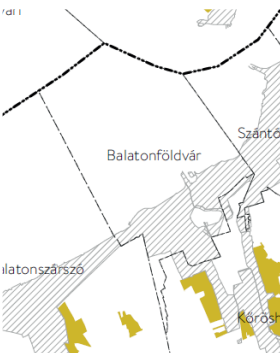
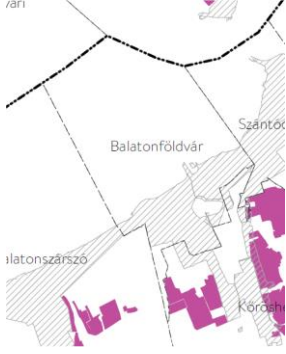
- erdőgazdálkodási térség,
- mezőgazdasági térség,
- szőlő, gyümölcsös és kertművelésű térség
- vízgazdálkodási térség.
- települési térség,
- sajátos területfelhasználású térség
(Balatonföldváron nem található)

A település szárazföldi területének legnagyobb része a települési térség kategóriájába esik, ezen túlmenően a közigazgatási terület délnyugati nyúlványa az erdőgazdálkodási térséghez, a települési térség és az erdőgazdálkodási térség között pedig több kisebb területrész a mezőgazdasági térséghez tartozik.

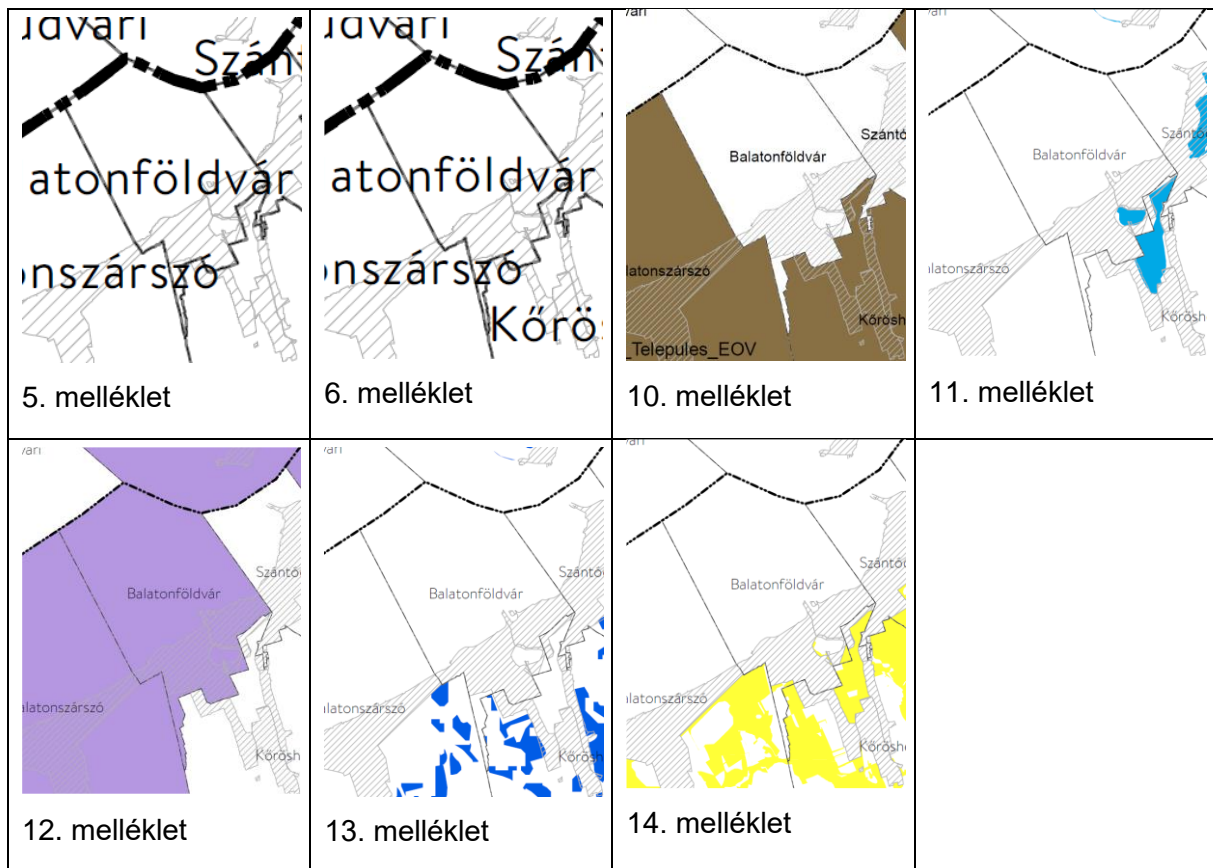
A hatályos OTrT és BTrT Balatonföldvárt érintő térségi övezetei a 2018. évi CXXXIX. törvényben

 <p>3/5. melléklet</p>	 <p>11/1. melléklet</p>	 <p>11/2. melléklet</p>	 <p>11/3. melléklet</p>
 <p>11/4. melléklet</p>			

A hatályos OTrT és BTrT Balatonföldvárt érintő térségi övezetei a területrendezési tervek készítésének és alkalmazásának kiegészítő szabályozásáról szóló 9/2019. (VI. 14.) MvM rendeletben

 <p>1. melléklet</p>	 <p>2. melléklet</p>	 <p>3. melléklet</p>	 <p>4. melléklet</p>
---	---	--	---

A BTrT térképi melléleteiről az olvasható le, hogy a város megalapításakor a Széchenyiek és az általuk foglalkoztatott tanácsadók máig hatóan körültekintően jártak el a magas presztízsű fürdőtelepülés határainak megvonása során, hiszen mind a környezeti kockázatokkal, mind a fejlődést gátló körülményekkel terhelt területek túlnyomó többsége kívül marad a város határain. A BTrT tematikus tervi térképállományából a 2018. évi CXXXIX. törvény

- 3/1. mellélete szerint Balatonföldvár erdőgazdasági és vízgazdálkodási területei az ökológiai hálózat magterületének övezetéhez tartoznak, puffer terület, vagy ökológiai folyosó a városban nincs;
- 3/2. mellélete szerint Földvár területének egyik része sem tartozik a kiváló termőhelyi adottságú szántók övezetéhez;
- 3/3. mellélete szerint a város fával benőtt területeinek egy része tartozik az erdők övezetéhez;
- 3/4. mellélete szerint a város nem tartozik a világörökségi és világörökségi várományos területek övezete által érintett települések közé;
- 3/5. mellélete szerint a város nem tartozik a honvédelmi és katonai célú terület övezete által érintett települések közé;

- 11/1. melléklete szerint Balatonföldvár egyetlen területrésze sem tartozik a tájképvédelmi szempontból kiemelten kezelendő terület övezetéhez;
- 11/2. melléklete szerint a Balaton földrészelei tartoznak a tómeder övezetéhez Földváron;
- 11/3. melléklete szerint a városnak nincs a kertés mezőgazdasági terület övezetéhez tartozó földrészele;
- 11/4. melléklete szerint a város közigazgatási határán belül nem található a borszőlő termőhelyi kataszteri terület övezetéhez tartozó területrész;

A területrendezési tervek készítésének és alkalmazásának kiegészítő szabályozásáról szóló 9/2019. (VI. 14.) MvM rendeletben szereplő övezetek közül

- az 1. melléklet szerint a város területét nem érinti a jó termőhelyi adottságú szántók övezete;
- a 2. melléklet szerint az erdőtelepítésre javasolt terület övezete is csak a szomszédos területén található, Földváron nem;
- a 3. melléklet szerint viszont a tájképvédelmi terület övezete a település teljes területét magában foglalja;
- a 4. melléklet szerint a vízminőség-védelmi terület övezete a település teljes területét lefedi;
- a 5. melléklet szerint a nagyvízi meder övezete, illetve a 6. melléklet szerint a VTT-tározók övezete nem érinti Balatonföldvárt;
- a 10. melléklet szerint a város nem tartozik az ásványi nyersanyagvagyon övezete által érintett településekhez;
- a 11. melléklet szerinti rendszeresen belvízjárta terület övezete a halastó területén jelentkezik;
- a 12. melléklet szerint Balatonföldvár a földtani veszélyforrás terület által érintett települések közé tartozik;
- a 13. melléklet szerint a város egyetlen része sem tartozik a vízerózióknak kitett terület övezetéhez;
- a 14. melléklet szerint a település délkeleti részén egy kisebb területrész tartozik az általános mezőgazdasági terület övezetéhez.

A fentiekből eredően leszögezhető, hogy Balatonföldvár jelenlegi településszerkezeti terve összhangban van a BTrT előírásaival, és ehhez a településfejlesztési koncepciónak is igazodnia kell.

1.3.4. Balatonföldvár a megyei területrendezési tervben

Somogy Megye Területrendezési Tervének (elfogadva: 15/2004 (XII.27) önkormányzati rendelettel; módosítva 23/2011 (IV.1) és a 6/2020.(III.16.) önkormányzati rendelettel) hatálya a megyének a Balaton Kiemelt Üdülőkörzeten kívüli közigazgatási területére terjed ki, így Földvára vonatkozó előírásokat nem tartalmaz.

1.3.5. Balatonföldvár vízpart-rehabilitációs terve

A város vízpart-rehabilitációs tervét a Balatonföldvár vízpart-rehabilitációs szabályozási követelményekkel érintett területének lehatárolásáról és vízpart-rehabilitációs tanulmánytervének elfogadásáról szóló 22/2004. (XI. 12.) TNM rendelet fogalmazta meg. A település történetéből fakadó szerkezeti adottságainak – a kikötőtől nyugatra eső terület előtt egy kilométeres hosszban már száz évvel ezelőtt megépített, és a beépített területek kiterjesztése során is szabadon folytatott sétány miatt a jogszabályi kötelezettségek teljesítése Földváron nem okozott jelentősebb nehézséget, bár a mindkét irányban tervezett folytatás előtt rendszerezések a kisebb-nagyobb akadályok, így az önkormányzat kérte a vonatkozó rendelet módosítása során több vízparti terület szabályozásának módosítását, ami a következő módosítás során valósítható meg.

1.4. A szomszédos települések hatályos településszerkezeti terveinek a település fejlesztését befolyásoló vonatkozó megállapításai

Balatonföldvárt a déli parton három település határolja, közigazgatásilag pedig határos az északi parton fekvő Balatonudvarival és Tihannyal is, ez utóbbiaknál azonban a Balaton elválasztó hatásai miatt nem beszélhetünk településszerkezeti befolyásoló hatásokról. Ezért tehát a következő szakaszok a déli parti szomszédos települések szerkezeti terveinek Balatonföldvással összefüggő megállapításait foglalják össze.

1.4.1. Szántód

Jóváhagyó önkormányzati határozat száma: 190/2012. (XI. 28.) Kt, módosítva a 128/2015.(VII.02.) és a 107/2016.(VI.22.) számú önkormányzati határozatokkal.

Balatonföldvár a vízparton Szántódhoz az üdülőterületi sávval, emellett családiházak lakóterülettel csatlakozik. A két település nem tervez semmi jelentősebb változást a településhatárok közelében.

A két település szerkezeti terve egymással összhangban vannak.

1.4.2. Kőröshegy

Jóváhagyó önkormányzati határozat száma: 54/2020. (VIII.3.).

A települések lakóterülettel, erdővel, mezőgazdasági területekkel kapcsolódnak egymáshoz, a határos térségekben egyik település sem tervez érdemi területhasználati változást.

A két település szerkezeti tervei egymással összhangban vannak.

1.4.3. Balatonszárszó

Jóváhagyó önkormányzati határozat száma: 26/2005 (IV.28.), módosítva a 229/2018. (XI.6.) sz. képviselő-testületi határozattal.

Balatonföldvár a vízparton Balatonszárszóhoz az üdülőterületi sávval, emellett családi házas lakóterülettel, erdő és mezőgazdasági területtel csatlakozik. A két település nem tervez semmi jelentősebb változást a településhatárok közelében.

A két település szerkezeti tervei egymással összhangban vannak.

1.5. A hatályos településfejlesztési döntések bemutatása

A város Képviselő-testülete az elmúlt évtizedben tudatosan, tervezetten és szervezeten hozta meg településfejlesztési döntéseit. Ezen belül az első komplex településfejlesztési dokumentum a 2009-2010-ben kidolgozott Integrált Városfejlesztési Stratégia volt, amit a 2018-ban elfogadott Településfejlesztési Konceptió és az Integrált Településfejlesztési Stratégia váltott fel. Ezekkel a tervekkel összhangban készült el 2014-ben Balatonföldvár 2014-2019 közötti időszakra vonatkozó gazdasági programja, amit a közelmúltban a COVID-járvány miatti rendkívüli intézkedések miatt csak 2020-ban elfogadott, a 2024-ig tartó időszakra vonatkozó gazdasági program váltott fel.

1.5.1. A hatályos gazdasági program célrendszere

A gazdasági program nem koncentrálna az önkormányzat egyéb fejlesztési dokumentumaiban megfogalmazottak ismétlésére. A képviselő-testület által elfogadott egyéb programokkal koherens egységet alkot, melyek a következők:

- Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP): társadalmi és szociális helyzet részletes elemzése, munkaerőpiaci viszonyok, esélyegyenlőség, partnerség, intézkedési javaslatok,
- Helyi Építési Szabályzat,
- Helyi Településképi szabályozás,
- Településfejlesztési koncepció: hosszú távú stratégiai tervezési irányok, kulcsindikátorok kijelölése,
- Integrált Településfejlesztési Stratégia: középtávú távú stratégiai tervezési irányok kijelölése.

A ciklusprogramként összeállított gazdasági program átfogó, minden más programelemben érvényesülő követelménynek tekinti az alábbiakat:

Vannak olyan átfogó követelmények, amelyeknek – részben Európai Unió tagságunk miatt – a tervezéstől a végrehajtásig át kell hatniuk minden fejlesztést. Ezen követelmények a következők:

- az **esélyegyenlőség biztosítása** a nők és a férfiak, a romák és a fogyatékkal élők számára;
- a **fenntarthatóság** biztosítása mind a környezet (a természet, a táj, a kulturális örökség), mind a társadalom és a gazdaság szempontjából;
- az **infokommunikációs technológiák** széles körű alkalmazása, az **alkalmazás feltételeinek biztosítása**;
- a **foglalkoztatás növelése**;
- a **biztonság** szempontjainak érvényesítése.

A gazdasági program célkitűzései között – az ITS-sel összhangban – átfogó célkitűzésként

1. a gazdasági környezet stabilizálása
 2. a Zöld Város jelleg erősítése – fenntartható városi környezet
 3. a turizmus fejlesztése és
 4. a közszolgáltatások hatékony működésének biztosítása
- szerepel.

A specifikus célkitűzések a következők:

1. az önkormányzati költségvetési gazdálkodás hatékonyságának fenntartása,
2. a város modernizációja,
3. az Európai Unió támogatási források hatékony kihasználása,
4. helyi gazdaság jövedelemtermelő képességének javítása,
5. a környezetminőség javítása,
6. a foglalkoztatás ösztönzése és a humán erőforrás fejlesztése.

1.5.2. A hatályos fejlesztési koncepció, integrált településfejlesztési stratégia legfontosabb megállapításai

Balatonföldvár Város 2003. óta rendelkezik településfejlesztési koncepcióval, és a korábban készült integrált városfejlesztési stratégiát – a koncepció felülvizsgálatával együtt – 2018-ban váltotta fel a megváltozott jogszabályok szerinti integrált településfejlesztési stratégia.

A településfejlesztési koncepció jövőképe

A településfejlesztési koncepció jövőképe szerint Balatonföldvár 2030-ban a Balaton-parti üdülőzóna fontos láncszemeként olyan üdülőváros lesz, amely a minőségi sport- és természetközeli családos turizmusra alapozott gazdaságát az aktív időszakok növelésével teszi élénkebbé, lakossága gyarapszik és fiatalodik, környezete pedig kedvező természetes adottságait megőrizve városi komfortot, szolgáltatásokat biztosít az itt élők és az ide látogatók számára egyaránt.

- Ezen belül az elsődleges, a helyi társadalom fejlődését is szolgáló gazdaságfejlesztési cél a lakosság növekvő képzettségének megfelelő munkahelyek megteremtése, az ehhez szükséges befektetők vonzása, azért, hogy a képzettségüket megszerző fiatalok ne kényszerüljenek a városból való elvándorlásra, a végzettségüknek, ambícióiknak megfelelő munkahely elnyerésével lehetőségük nyíljon a Balatonföldváron való boldogulásra. Ehhez lényeges eszköz a turizmus térségi összefogással és privát beruházásokkal való fejlesztése, amely lehetővé teszi a turisztikailag aktív időszak lényeges növelését, újabb célcsoportok – a gyermekes családok, és a vízi sportok szerelmesei – igényeinek kielégítését, ami lényeges hozzájárulást jelenthet a magasabban képzettségűek számára történő munkahelyteremtéshez éppúgy, mint az egyéni és közösségi bevételek növekedéséhez.
- A másik alapvető cél a város fizikai környezetének olyan fejlesztése, amely a városközpont városias arculatának és kínálatának erősítése mellett a helyi lakosság és a vállalkozások céljait szolgáló beruházásokat, a település szolgáltatásainak és fizikai környezeti vonzerejének növelését, a szabadidő, az egész évben igénybe vehető rekreáció lehetőségeinek bővítését szolgálja, az itt élők, és az ide látogatók számára egyaránt. Ahhoz, hogy Balatonföldvár kitűnjön a déli part üdülőtelepüléseinek sorából, az arculaterősítés során célszerű a Zöld Város megközelítés következetes alkalmazása, ami az itt élők, és az üdülővendégek, turisták számára is látható módon, a természeti erőforrások következetes alkalmazásával jelent kiemelkedő vonzerőt.

Az ITS célrendszere

Az ITS-ben megfogalmazott, a hosszútávú célok elérése érdekében szükséges középtávú – 6-8 éven belül megvalósítandó – beavatkozások a távlati célrendszer elérésének első lépéseit biztosítják. Ennek megfelelően indokolt, hogy mind a gazdaságfejlesztés húzóágazatát jelentő turizmus, mind pedig a zöld városi fejlődés első lépcsőit jelentő városközponti attrakciófejlesztés, illetve a lakóterületi közterület-fejlesztés már ebben az időszakban beinduljon, olyan módon, hogy az további fejlesztési tevékenységeket gerjesszen a köz- és a privát szférában egyaránt. A Településfejlesztési Koncepcióban foglalt stratégiai célok közül

az első, középtávú – 2025-ig tartó – időszakban meg kell indítani, és folyamatos monitoring mellett működtetni kell az alábbiakat.

2.1.1. A gazdaságfejlesztés és a turizmus fejlesztése területén

1. A turisztikai infrastruktúra erősítésének tekintetében nélkülözhetetlen a város és környéke számára olyan turisztikai brand (márka) kialakítása és alkalmazása, terjesztése, amely a tényleges adottságokra alapozva a magasabb igényű, sportos, illetve családos látogatók számára összegzi a város exkluzívnak tekinthető vonzerő-összetevőit, megkülönböztetve a több napig, egy-két hétig maradó üdülőket, a két-három éjszakás hétfégi turistákat, valamint az egynapos látogató vendégeket.
2. Tovább kell fejleszteni a város megjelenését az interneten, valamint a turisztikával (is) foglalkozó nyomtatott sajtóban, és folyamatosan – legalább e-mailben – szükséges információt biztosítani az érdeklődők számára, ide értve az egyéni érdeklődés lehetőségét is.
3. A rendezvénykínálatot összhangba kell hozni egyrészt a megcélzott célcsoportok igényeivel, másrészt pedig legalább a hétfégi turizmus számára szükséges kiránduló programcsomagokkal, lehetővé téve a legalább kétnapos, legalább részben természetközeli weekendeket, Balatonföldvállról induló és oda visszaérkező kirándulásokat. Fontos, hogy a turisztikai programok időbeli széthúzásával együtt terjedjen a térségi turisztikai információs hálózat is, valamint az, hogy a Balatontól távolabbra is elvezető tavaszi és őszi turizmus fejlesztése érdekében a fokozott mértékű promóció ne csak a városra, hanem az innen könnyen elérhető térség településeire, attrakcióira is kiterjedjen, az ottani kínálatot összhangba hozva Földvár ajánlataival.
4. A vízisportos, vitorlás tradíciókra alapozva új, Magyarországon még egyedülálló kínálat – és ezzel turisztikai versenyelőny – teremthető meg a vízisportok gyakorlóinak, versenyeinek, gyakorlóterepeinek Földvállra csábításához, ami az üdülési főidényben strandként használt területek egy részén az ilyen sportok gyakorlásához szükséges infrastruktúra-befogadó képesség megteremtését, és annak széles körű – nemzetközi jellegű – meghirdetését igényli.
5. Lényegesen javítani szükséges a meglévő szállodák színvonalát, a szocialista nosztalgia utolsó lehetőségét is kizárva. Ehhez folyamatosan figyelni kell legalább az Airbnb és a Tripadvisor értékeléseit mind a város, mind pedig az egyes szolgáltatások terén, hogy adott esetben a szállás-üzemeltetők és vendéglátók gyorsan és kiszámíthatóan értesüljenek a szolgáltatásaikat érintő kifogásokról, kritikákról, amelyeket a többi potenciális vendég is lát úti céljának eldöntésekor.
6. A fentiek érdekében nélkülözhetetlen egy egész évben nyitva tartó megújított szálló-kínálat létrehozása, megteremtve a felső kategóriás szállás jelenleg hiányzó kínálatát is,

például a partközeli jelentős egykori főúri üdülők felhasználásával. Ez – a vízhez kapcsolódó, vagy azokat kiegészítő exkluzív sportolási lehetőségekkel – versenyelőnyt eredményezhet más vízparti településekkel szemben, és a fokozatosan megteremthető egész éves nyitva tartásával további beruházások és szolgáltatások gerjesztését hozza magával, szintén az év egész időszakában. További elemzéseket igényel, hogy a 4-5 csillagos kategóriában mekkora wellness-szállodai kapacitások lennének optimálisak a városban.

7. A vendéglátás fejlesztése során szintén igazodni kell a változó igényekhez. Ennek során – számítva az igényesebb, fiatal és családos vásárlókra – a hagyományos lángossütő-halsütő vonalról minél inkább a trendi streetfood típusú büféket, és minél inkább az egészséges étkezés nemzetközi kínálatához kissé magyarosítva alkalmazkodó vendéglőket indokolt előnyben részesíteni, lépésről-lépésre széles kínálattal kiterjesztve a nyitvatartási időszakot – a turizmus bővülésével párhuzamosan – a tavaszi és őszi hónapokra is.
8. A kulturális brand építésébe indokolt beilleszteni a helyi és térségi borokat, borászatot (pl. Podmaniczky borászat) illetve az újonnan megjelenő kínálatokat, mint például a szomszédos Köröshegyen fekvő levendulás, a helyi és térségi sajátosságok gazdagítása érdekében.
9. A városias, elegáns városkép feltétele az, hogy Földvár turistajárta utcáiról eltűnjenek az oda nem illő reklámtáblák, cégtáblák, cégfeliratok. Bár a korábban megindult program részeként jelentős előrelépés történt a különféle árusítóbódék háttérbe szorításában, az összehangolt településkép kialakításában, a légszűrő hatalmas mennyisége, az utcabútorok, információs táblák összehangolt rendszerének színvonalas megvalósítása még számos teendőt ad az önkormányzatnak a következő másfél évtizedben.
10. Jobban be kell kapcsolni a turisztikai attrakciók körébe az egykori kelta földvár – a Stefánia sánc – területét, illetve rendbe kell tenni környezetét és a keltákról, a földvárban zajló életről és kultúráról stb. szóló ismertetővel kell közelebb hozni a látogatókhoz (2020-ig megvalósítandó).
11. A város egyik turisztikai erősségét a kikötő mellett a Kvassay sétány hosszan elnyúló szakaszát annak természeti értékeivel együtt indokolt egy korzó jellegű társasági, közéleti, szórakozási szintérré alakítani, tájékoztatók elhelyezésével magáról a Kvassay sétányról, a túlparti települések, földrajzi helyek beazonosításáról, a sétányon található villákról. Nagyon illene a területhez egy a 19. század végén, 20. század elején használatos balatoni fürdőház létesítése, valamelyik üdülővel együttműködve, amely a látogathatóság mellett a mindennapi használatot is szolgálná.

12. A Nyugati strand felújítása során érdemes olyan komfortnövelő beavatkozásokat elvégezni, amit a meglévő épületek átalakítása lehetővé tesz, így például tartósan bérelhető fürdőkabinok, szekrények kialakítását, ahol elhelyezhetők a napozóágyak, ernyők stb.

2.2.2. A Zöld Város jelleg erősítésének rész céljai

13. A Zöld Város jelleg erősítésének első rész célját a város közterületeinek gyalogos és kerékpárosbarát megújítása jelenti. Ennek során a „minden négyzetméternek legyen átgondolt, tervezett funkciója” koncepció jegyében úgy kell – egyfajta Földvári karaktert teremtő jellegzetes, de a városban mindenfelé alkalmazott helyi típusmegoldásokkal – újratervezni és foktól fokra megújítani, télen-nyáron gondozni a város közterületeit, hogy azok optimális közlekedési lehetőséget biztosítsanak kisebb gyalogos csoportok, babakocsis szülők és bevásárlókocsit húzó idősebbek számára is. Ehhez általában a mozgássérültek számára előírt feltételrendszert kell következetesen alkalmazni, valamint gondoskodni a kerékpáros utcabútorok – pl. közterületi kerékpártámaszok – elhelyezéséről, valamint az exkluzív jellegnek megfelelő szolgáltatások – pl. elektromos kerékpár-kölcsönző, és/vagy villanyautós car-sharing – meghonosítására.

14. A környezetbarát közlekedés előtérbe helyezése, ami egyszerre jelenti a helyi gépjármű-forgalom minimalizálását, a nyári csúcsforgalom és az átmenő forgalom csökkentését, elsődlegesen a 7-es út és a Balaton-part közötti sávban, a gépjármű-forgalom lényeges csökkentésével, itt ki- és beszállóhelyek kialakításával, a vasút és a 7-es út közötti, illetve az úthoz csatlakozó parkolófelületek, park and ride valamint park and bike pontok kialakításával, környezetbarát közösségi közlekedési eszköz biztosításával (2025-ig megvalósítandó).

15. A Zöld Város program szerves része a város központjának, legfontosabb találkozóhelyének, a középpontban álló történelmi park és rózsakert megújítása, továbbá a város egyik legfontosabb kulturális helyszínének a szabadtéri színpadnak az újjáépítése.

16. Az energiatudatos városfejlesztés megvalósítása takarékos és hatékony fejlesztési lépéseket igényel az épületállomány korszerűsítése, a környezetbarát közlekedés megvalósítása, és az energiatudatos kommunális szolgáltatások tekintetében egyaránt (2020-ig elindítandó). Az épületállomány energetikai korszerűsítésénél az önkormányzati épületek után, ahol már részben megvalósultak az energiatakarékos működést szolgáló beavatkozások, a település többi létesítménye energiatudatos fejlesztésének az elősegítése következhet. Mivel az önkormányzati intézmények a teljes városi épületállománynak csak 2-3 százalékát teszik ki, és a legnagyobb részt a lakossági tulajdonú épületek adják, indokolt, hogy az önkormányzat nyújtson információs és szervezési segítséget az ezt igénylő lakosoknak, kisvállalkozóknak a pályázati, vagy

harmadik feles finanszírozási konstrukciók igénybe vételéhez. A Zöld Város jelleg ugyanis a település egészének viszonyaira vonatkozik, tulajdonosoktól függetlenül.

17. Hasonló a helyzet a közlekedési energiamegtakarítással is, ahol az önkormányzatnak nagyrészt közvetett eszközei is vannak a lakossági tudatosság növelésével a modal split megváltoztatására, a településen belüli autóhasználat csökkentésére a kerékpározás, a séta, vagy a közösségi közlekedés javára. Ilyenek lehetnek például a gyalogos- és kerékpárosbarát közterületek mellett az itt elhelyezett elektromos autótöltők, vagy éppen a parti zóna forgalomcsillapítása (2025-ig megvalósítandó).

1.5.3. Hatályos településfejlesztési és településrendezési szerződések

A város jelenleg nem rendelkezik hatályos településfejlesztési és településrendezési szerződésekkel.

1.6. A település településrendezési tervi előzményeinek vizsgálata

Balatonföldvár 2019. decemberében aktualizálta településrendezési tervállományát, az alábbiak szerint.

1.6.1. A hatályban lévő településrendezési eszközök

Balatonföldvár Város Önkormányzata a 2000-es évek elején hagyta jóvá a város fejlődését, területhasználatát keretek közé terelő településrendezési terveit, amelyeket a 314/2012 (XI. 8.) Kormányrendelet hatályba lépése után felülvizsgált és korszerűsített.

Ennek keretén belül hagyta jóvá Balatonföldvár Város képviselő-testülete a város településszerkezeti tervét (jóváhagyva a 105/2005. (VI. 23.) számú határozattal, módosítva a 165/2008. (VIII. 4.), a 179/2008. (IX. 11.), a 217/2010. (X. 28.), a 283/2013. (XII. 17.), a 128/2015. (IX. 7.), a 182/2016. (VI. 28.), a 222/2016. (IX. 27.), a 4/2017. (I. 10.), az 59/2018.(III.27.), a 141/2018.(VII.31.) és a 159/2019. (XI.5.) számú határozatokkal, és született meg Balatonföldvár Város Önkormányzata Képviselő-testületének 13/2006. (VII. 5.) számú rendelete Balatonföldvár Város helyi építési szabályzatáról, amit később a 15/2008. (VIII. 8.), a 17/2008. (IX. 15.), a 13/2009. (IX. 30.), a 16/2010. (X. 29.), a 9/2012. (V. 30.), a 19/2013. (XII. 17.), a 7/2015. (IX. 8.), a 12/2016. (VI. 30.), a 15/2016. (IX. 30.), az 1/2017. (I. 10.), a 2/2017. (I. 10.), 13/2017. (IV. 28.), 1/2018. (III. 28.), 6/2018. (III. 28.) 15./2018. (VIII. 1.), 17/2018. (XII. 17.), 25/2018. (XII. 17.) 17/2019. (XI. 6.), 22/2019. (XI. 22.) és 23/2019. (XI. 22.) számú önkormányzati rendeletek módosítottak.

Balatonföldvár Város hatályos Szabályozási Tervét 2006. évben a miskolci Műépítész Kft. – Puskás Péter vezető tervező – készítette. A módosításokat 2013-ig szintén a Műépítész Kft, majd 2013. után a kaposvári Arker Studio Kft. színeiben L. Balogh Krisztina vezető tervező,

valamint Vadász Rudolf településtervező készítette. Teljes körű alátámasztó munkarészeik között megtalálható a település örökségvédelmi hatástanulmánya is.

1.6.2. A hatályos településszerkezeti terv megállapításai, megvalósult elemek

A hatályos településszerkezeti terv a települési környezet minőségének a javítására helyezi a hangsúlyt, az épített örökség megóvása mellett főként a turizmus fejlődése, a minőségi turizmus felé elmozdulásához szükséges beavatkozások számára megteremtve a beavatkozások, beruházások jogi lehetőségét. Ennek megfelelően a terv egyes elemei folyamatosan valósulnak meg, felsorolásuk meghaladja a tervezést megalapozó vizsgálatok kereteit.

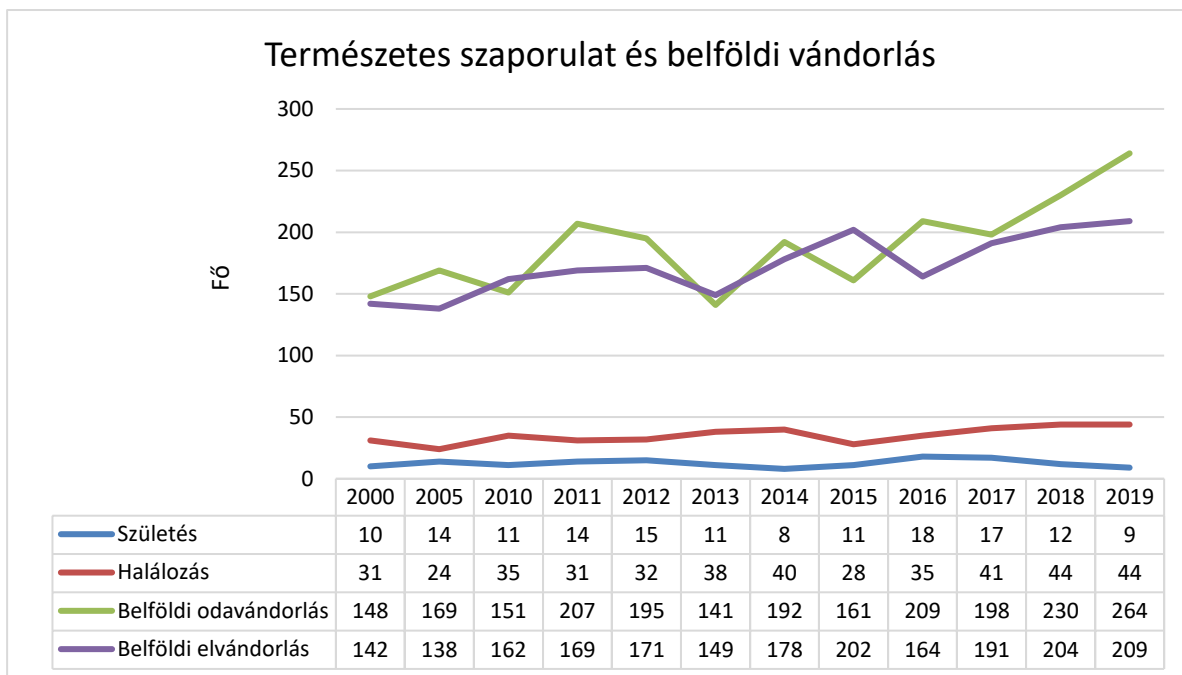
1.7. A település társadalma

Balatonföldvár helyi társadalma az országos és a megyei átlaghoz képest is kedvező helyzetű, és a társadalmi folyamatok is biztatóak. Ezeknek, a ma még ingadozó pozitív folyamatoknak a stabilizálásához, megerősítéséhez azonban az önkormányzatnak továbbra is tudatos, a magasabb felkészültségű, jobb jövedelmű – és adófizető-képességű – fiatalabb családokat vonzó fejlesztéspolitikát kell folytatnia. A természetes szaporulat és a vándorlási egyenleg következtében tovább erősödő helyi társadalom így megfelelő alapot szolgáltat a magasabb igény szintű és költési hajlandóságú látogatói célcsoportok tartós megnyeréséhez, ezáltal a helyi jövedelmek, és önkormányzati bevételek növeléséhez, és ezzel a helyi életminőség további javításához, az egyes emberek, családok, és az önkormányzat által képviselt közösség számára egyaránt.

1.7.1. Demográfiai sajátosságok, folyamatok

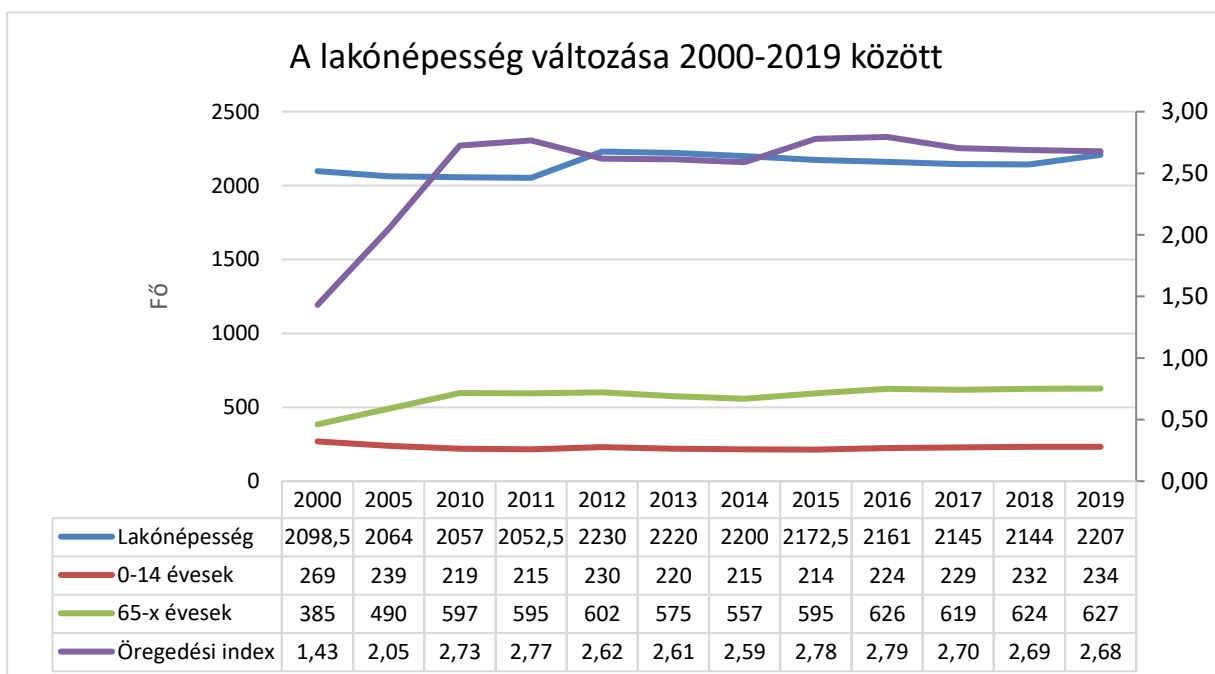
Balatonföldvár lakosság száma 2100-2200 fős létszám között ingadozva az elmúlt 15-20 évben összességében kedvezően alakult, hiszen a csökkenő lakosságú országban a 2000. évi 2099 főről 2019-re 2207 főre, 5,0 %-kal nőtt.

Nem mondhatók a távolabbi jövő számára kedvezőnek, fenntarthatónak azonban az átfogó adatok részletei mögött meghúzódó folyamatok.

Forrás: KSH Statinfo, 2018. január

Az adatokból az látszik ugyanis, hogy a természetes szaporodás 2001-2019 között – bár javuló tendenciával, de – végig negatív volt, azaz többen haltak meg, mint ahányan születtek. Ezt a negatív folyamatot a többletet mutató vándorlási egyenleg fordította pozitívvá, hiszen a beköltözők száma a vizsgált időszak nagy részében annyival magasabb volt az elköltözőkénél, hogy ez ellensúlyozta a természetes szaporulat negatív szaldóját.

Forrás: KSH Statinfo, 2021. július

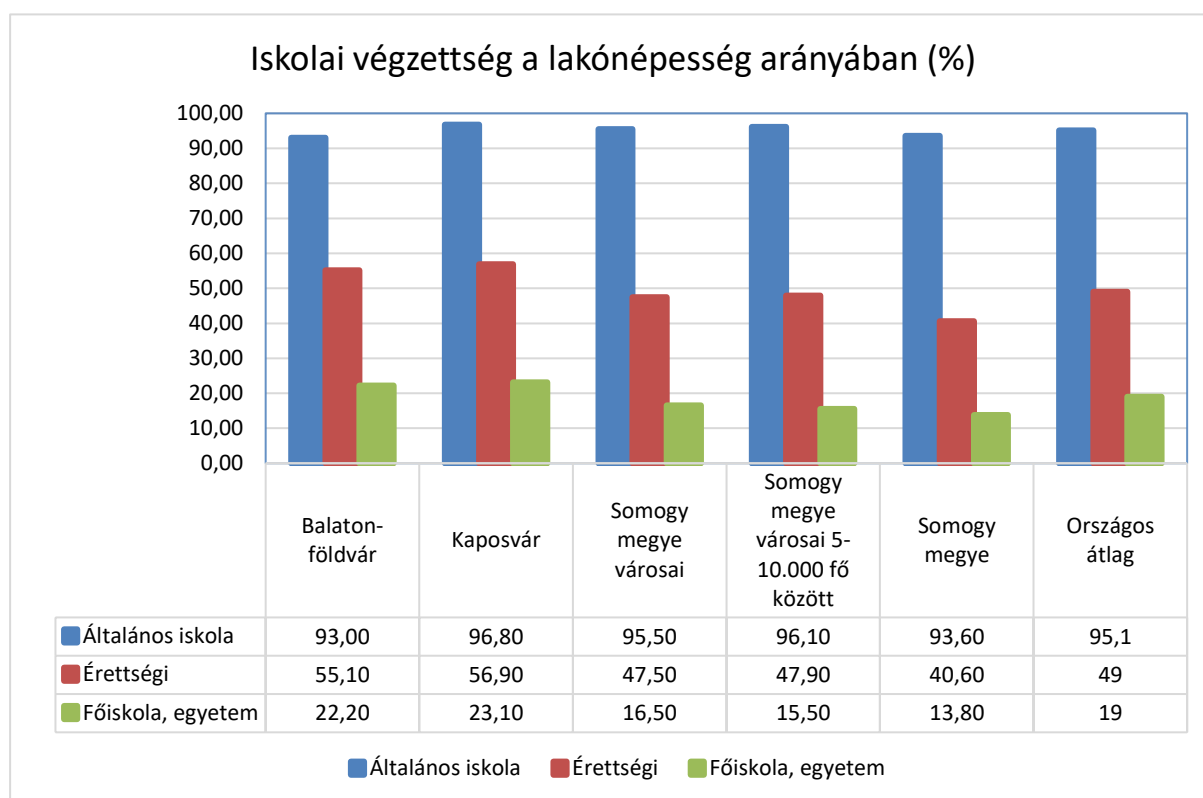
Ennek során viszont a kissé – 20 év alatt 5,0 %-kal – gyarapodó népességben belül a 64 év felettek száma az időszakban erősen – 63 %-kal – növekedett, ezzel párhuzamosan a 15 év alattiak száma markánsan – 13 %-kal – csökkent. Ennek nyomán a város teljes öregedési

indexe – azaz a 64 év felettek és a 15 év alattiak hányadosa – az eredetileg hazai viszonylatban elfogadhatónak mondható 1,43-ról drasztikusan, 2,68-ra növekedett.

Mindez azzal magyarázható, hogy Földvár lakosságát minden bizonnyal az aktív életszakaszuk után ideköltöző nyugdíjasok tartják egyensúlyban, ami viszont nem mondható a fenntartható demográfiai fejlődés pályájának. Biztató ugyanakkor, hogy az elmúlt öt évben a gyerekkorúak számában csekély – évi néhány fős – növekedés volt látható.

1.7.2. Társadalmi státuszjellemzők, azok változási folyamatai

A lakosság társadalmi státusa napjainkban a leginkább az iskolai végzettség alakulásával jellemezhető, hiszen statisztikai léptékben leginkább ettől függenek az érintettek jövedelmi viszonyai, anyagi lehetőségei, és életmód-jellemzői, kulturális szokásai is. Emellett fontos részét alkotják a helyi társadalom képének a nemzetiségi viszonyok, a térbeli társadalmi különbségek, a szegregáció, vagy éppen annak hiánya is.

Forrás: KSH Népszámlálás, 2011. február

Balatonföldvár lakossága a 2011. évi népszámlálás adatai szerint viszonylag gyenge mutatókkal rendelkezett az alapfokú oktatás terén, hiszen a 15 évnél idősebbeknek csak 93 %-a fejezte be sikeresen általános iskolai tanulmányait, igen erős volt viszont a helyi társadalom a középfokú és a felsőfokú végzettség terén. Az alapfokúnál magasabb kvalifikációval rendelkezők aránya lényegesen meghaladta mind a megye, mind pedig a megye városainak átlagát, és erősen közelítette Kaposvár jellemzőit: a 18 évnél idősebbek

55,1 %-a rendelkezett érettségivel, és a 25 évnél idősebbek 22,2 %-ának volt egyetemi, vagy főiskolai oklevele.

Ezekkel a viszonyokkal Balatonföldvár lakosságának társadalmi státusa jobbnak mondható a megye hasonló városainak adottságainál. Az a tény viszont, hogy a korcsoport emelkedésével a végzettségi mutatók párhuzamosan markánsan javulnak, azt a feltételezést erősíti, hogy a város lakossága státusának relatív kedvező voltát folyamatosan a magasabb végzettségű, idősebb betelepülők biztosítják, és ez egyértelműen a kedvező helyzet fenntarthatóságának törekénységére utal.

A nemzetiségi viszonyok tekintetében sajátos helyzetet mutatott a 2011. évi népszámlálás (ennél frissebb adatok ilyen téren nincsenek). A történeti adottságainál fogva számba vehető nemzetiségi tradíciókkal nem rendelkező településen a város akkor 2.207 fős lakónépességéből 1.794-en vallották magukat magyarnak, míg összesen 141 fő nevezett meg más nemzetiséget. Ebből 90-en vallották magukat németnek. Feltételezhető, hogy az utóbbiak egy része nem csak a hazánkban őshonosnak mondható német kisebbségből kerül ki, hanem legalább részben a Németországból a kedvező életkörülmények miatt Földváron letelepedő nyugdíjas német állampolgárokról is szó lehet.

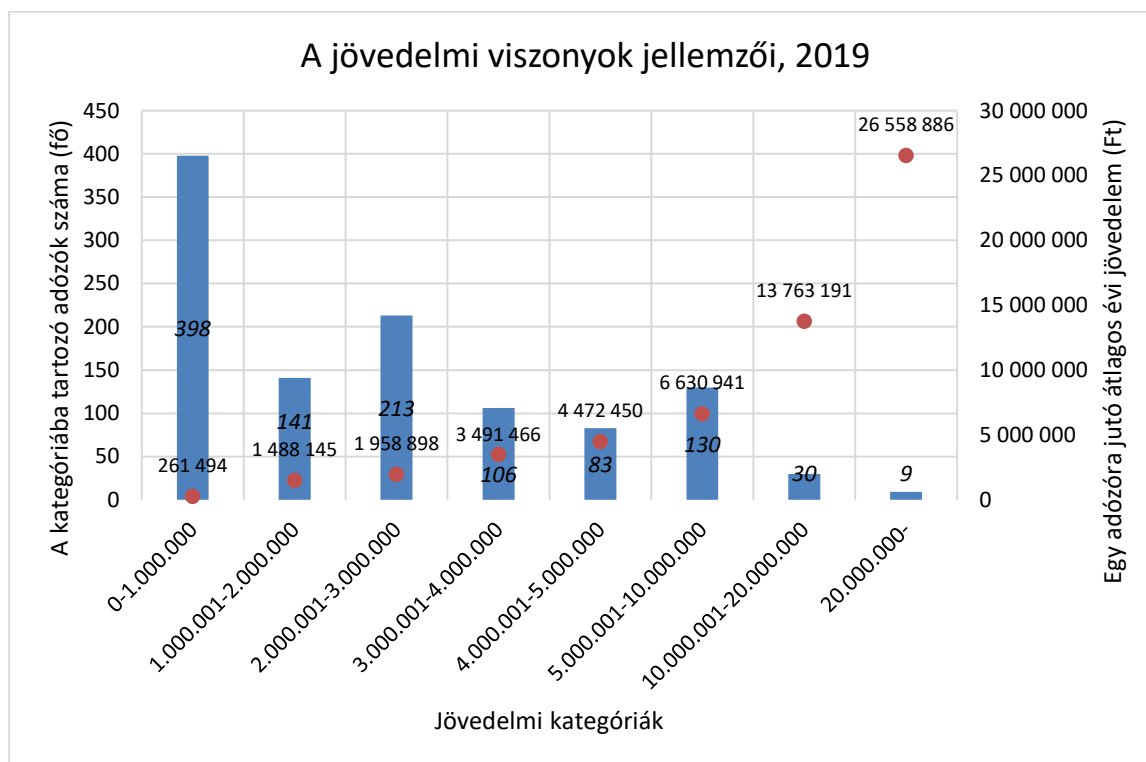
A viszonylag homogén társadalmi összetétel miatt a városban a népszámlálás alapján nem állapíthatók meg sem szegregált, sem szegregációval fenyegetett területegységek.

Balatonföldváron a NAV nyilvántartása szerint 2019-ben 1110 adófizető élt, akik összesen 3.102.512.937 Ft adóköteles jövedelemmel rendelkeztek. Egy adófizetőre tehát átlagosan évi 2.795.000 Ft adóköteles jövedelem jutott, ami megegyezik a régió átlagában egy adófizetőre jutó évi 2.774.000,- Ft adóköteles jövedelemmel. Az egyes jövedelmi sávokban elért átlagos belföldi jövedelem 2019-ben az alábbiak szerint alakult.

Jövedelem-kategória (Ft)	Adózó a jövedelem-sávban (fő)	Összes jövedelem (Ft)	Egy adózóra jutó jövedelem (Ft)	Arány az összes adózóból (%)	Arány az összes adóköteles jövedelemből (%)
0-1 millió	398	104 074 494	261 494	36	3
1-2 millió	141	209 828 443	1 488 145	13	7
2-3 millió	213	417 245 339	1 958 898	19	14
3-4 millió	106	370 095 381	3 491 466	10	12
4-5 millió	83	371 213 343	4 472 450	7	12
5-10 millió	130	862 022 317	6 630 941	12	29
10-20 millió	30	412 895 736	13 763 191	3	14
20-x millió	9	239 029 970	26 558 886	1	8
Összesen	1110	2 986 405 023	2 690 454	100	100

Az egyes jövedelmi csoportok jellemzői Balatonföldváron, 2019. Forrás NAV-TEIR, 2021. július

A NAV adatai szerint a 2019-ben szerzett belföldi jövedelem 86 %-a – 2.034.450.189, Ft – foglalkoztatottként, főállásból, 5 %-a – a 123.818.283, Ft – egyéni vállalkozásból, 4,5 %-a – a 106.877.536, Ft – társas vállalkozásból, 0,04 %-a – 938.877, Ft – pedig mezőgazdasági kistermelésből származik. A grafikon és a táblázatában foglalt adatok fenti adatok azt is mutatják, hogy a földvári adózók fele a minimálbér, vagy annál kevesebb jövedelem után adózott, ami alacsony bérszínvonalat, és viszonylag egyenlőtlen jövedelemeloszlást mutat.

Forrás: NAV-TEIR, 2021. július

1.7.3. A települési identitás alapelemei

A város identitásának alapelemei – ahogyan ez a Dél-Balaton Agglomeráció számos településén tapasztalható – kettősek, bár Földvárnál ezek lényegesen eltérnek a tipikus, agrárgazdasági múlttal rendelkező déli-parti fürdőtelepülésektől. Itt ugyanis az egykori előkelő üdülőhelyi múlt, és – némileg ehhez csatlakozva – a vitorlássportos gyökerek jelentik a két legfontosabb identításelemet. Természetesen itt is jelentősek emellett a vízhez, a tóhoz, a hajózáshoz kapcsolódó azonosság-tudati tényezők is, itt azonban ezek kevésbé kapcsolódnak a halászathoz, mint a többi jellegzetes déli-parti településen.

A Balaton-parti településeken szokásos viszonyokhoz hasonlóan Földváron is létezik az „őslakosok” és a „nyaralótulajdonosok” párhuzamos identitása, ami a településhez fűződő eltérő viszonyulás miatt eltér egymástól a két nagy csoporton belül, bár az állandó lakossá váló nyaralótulajdonosokon keresztül van némi átjárás közöttük.

Ennek megfelelően alakultak ki a város civil szervezetei is: a városnál nyilvántartott 17 egyesület között megtalálhatók az állandó lakosok életét szervező egyesületek, mint a Balatonföldvári Ifjúsági Néptánc Egyesület, vagy a Szent Kereszt Kolping Család. Működnek továbbá az üdültulajdonosok egyesületei, mint a Balatonföldvári Üdültulajdonosok Egyesülete, illetve a vízisport egyesületek, mint Balatonföldvári Vízisport és Vitorlás Egyesület, a Spartacus Vitorlás Egylet, vagy a Balatonföldvár Technikai és Vízisport Club.

1.8. A település humán infrastruktúrája

Balatonföldvár humán infrastruktúrája összhangban van a város és térsége lakóinak szükségleteivel, és a policentrikus agglomerációs létnek az alapvetően a szereplők közti funkciómegosztásra épülő lehetőségeivel.

1.8.1. Oktatás, gyermekintézmények

Az óvodás korosztály számára a Mesevár Óvoda biztosítja a napközbeni tartalmas időtöltést, ahol 2016-ban a hat csoportba járó 150 gyermekkel 13 óvodapedagógus foglalkozott. A korszerű óvodai nevelést segíti az óvoda internetkapcsolattal is rendelkező számítógépe.

Forrás: KSH Statinfo, 2021. július

A kormányzati által átvett iskola – hivatalos nevén Gróf Széchenyi Imre Általános Iskola és Alapfokú Művészetoktatási Intézmény – több mint 80 éves múltra tekinthet vissza, hiszen 1932 óta működik alapfokú iskola Földváron. Az iskolában 2019-ben nyolc évfolyamban 16 osztály tanult, a beiratkozott 286 tanuló közül 198 vette igénybe a napközi otthonos ellátást, 174-en pedig más településekről jártak ide. Az intézményben, ahol 5 tanuló volt hátrányos helyzetű,

30 főállású pedagógus dolgozott. Az iskola főépülete rendelkezik internet kapcsolattal, a korszerű oktatást 16 számítógép szolgálta, amit 220 tanuló volt képes használni.

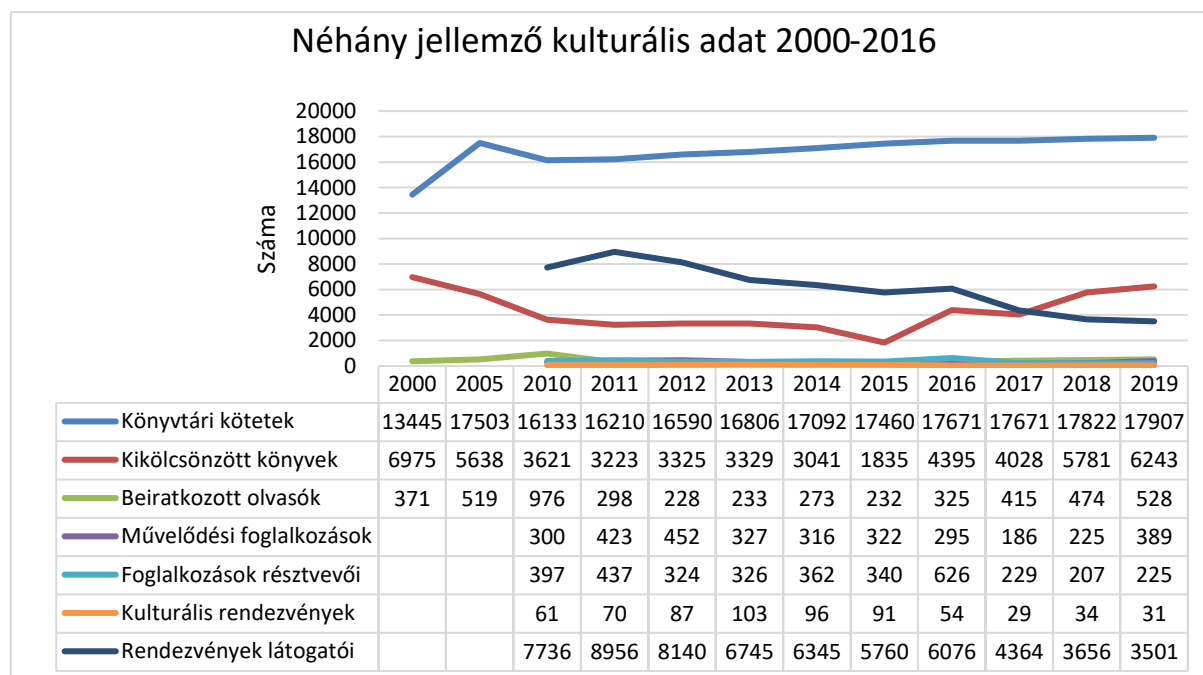
Az általános iskola mellett a Ránki György Zeneiskola is bővíti a művészeti oktatási lehetőségeket Balatonföldváron, középiskola, vagy szakiskola, illetve felnőttoktatási intézmény azonban nem működik.

A városban egy családi napközi működött, Csücsök néven, ennek szolgáltatásait 2014-2019 között évente hét gyermek vette igénybe.

1.8.2. Kulturális élet

Balatonföldvár kulturális intézményei – a Balatonföldvári Kulturális Szolgáltató és Fenntartó Közhasznú Nonprofit Kft., azaz rövidebb nevén Balatonföldvári Nonprofit Kft. működtetésében lévő Bajor Gizi Közösségi Ház, valamint a Hajózástörténeti Látogatóközpont és az Összpróba Alapítvány, valamint a Kultkikötő Közhasznú Nonprofit Kft. által működtetett Kultkikötő – Balatonföldvári Szabadtéri Színház egész évben a kulturális szolgáltatások gazdag tárházát nyújtják az itt élők és az ide látogatók számára.

2019-ben rendszeres művelődési foglalkozásokat a városban összesen 389 alkalommal, és összesen 225 résztvevővel szerveztek. A kulturális rendezvények száma ugyanabban az évben 31 volt, ezeken 3.501 fő vett részt. Tartottak még 11 ismeretterjesztő előadást is, összesen 566 résztvevővel. Az alkotó művelődési közösségek száma 2019-ben 6 volt, összesen 116 taggal.

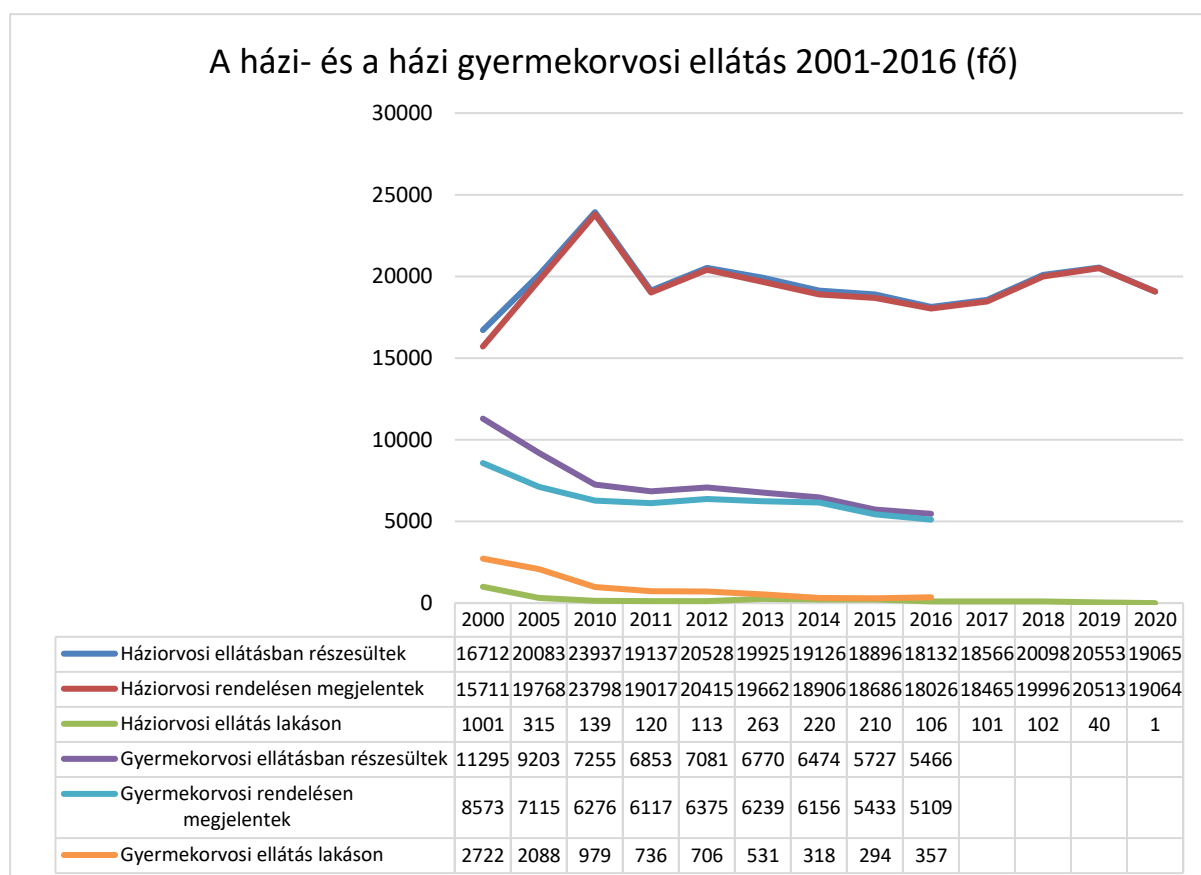
Forrás: KSH Statinfo, 2021. július

Jelentős forgalmat bonyolít le az elmúlt években csaknem 18.000 kötettel rendelkező könyvtár is, hiszen 2019-ben a kereken 528 olvasó 6243 kötetet kölcsönzött ki, ami olvasónként 12 kötet kikölcsönzését jelenti.

1.8.3. Egészségügy

A város egészségügyi alapellátását 2019-ben egy háziorvosi, egy gyermekorvosi praxis és fogorvosi rendelés biztosította, egy háziorvossal és ugyanennyi szakápolóval, akik a környező aprófalvak ellátásában is részt vállaltak. A csecsemők, kisgyermekes egészségügyi ellátásában egy védőnő is részt vett.

Az egészségügyi ellátás adataiból kiderül, hogy az elmúlt években a háziorvosi ellátásban részesültek száma – a 2000-es évek második felében bekövetkezett erőteljesebb csökkenést követően – a stagnáló, vagy enyhén növekvő lakosszám ellenére enyhén csökken. A gyermekorvosi ellátásban részesültek száma hasonló tendenciával csökkenőben van. Mindkét területen megállapítható ugyanakkor, hogy a kezelt betegek egyre nagyobb hányada a rendelőben részesül kezelésben, és a rendelőn kívül – célszerűen a lakáson – történő ellátás már kivételesnek mondható, még a gyermekorvosi ellátásban is folyamatosan az összes ellátás 10 %-a alá esett.

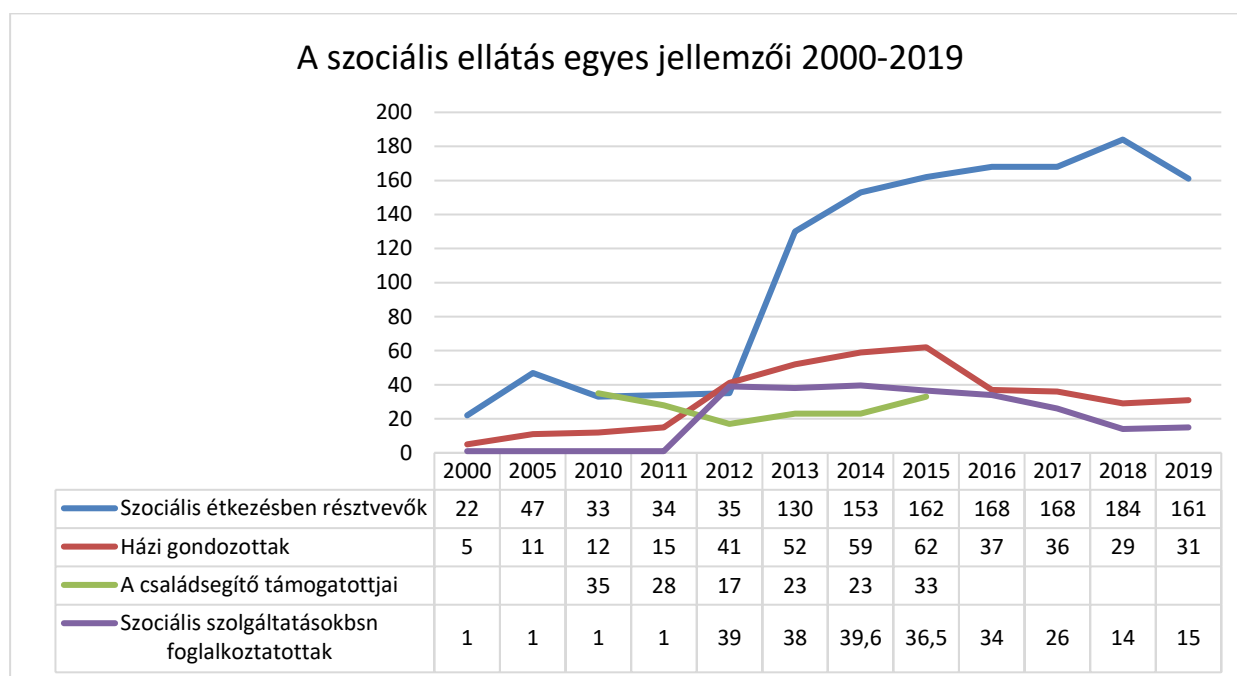
Forrás: KSH Statinfo, 2021. július

A településen az Isteni Gondviselés Patika is szolgálja a város és környékének lakóit.

1.8.4. Szociális ellátás és idősgondozás

A szociális ellátás és az idősgondozás feladataiból Balatonföldváron – a térség településeivel együtt – a Balatonföldvári Többcélú Kistérségi Társulás által fenntartott Szociális és Gyermekjóléti Szolgálat látja el a családsegítés, házi segítségnyújtás, jelzőrendszeres házi segítségnyújtás és a gyermekjóléti szolgáltatások feladatait, míg a támogató szolgáltatásról és a nappali ellátásról a megkötött ellátási szerződés alapján a Máltai Szeretetszolgálat Siófoki Szervezete gondoskodik.

A szociális étkeztetést igénylők száma az elmúlt évtizedben dinamikusan emelkedett, 2019-ben 161 fő volt. A házi segítségnyújtásra szorulóknak száma korábban szintén drasztikusan növekedett, viszont az utóbbi években inkább visszaesett – mintegy 60-ról 30 körüli értékre –, míg az idősek napközi otthonának 30 engedélyezett férőhelyét az elmúlt tíz évben 10-15-en vették igénybe.

Forrás: KSH Statinfo, 2021. július

Balatonföldváron 2015-ig működött családsegítői szolgálat, a megelőző években 20 körüli gondozottal. 2016-tól a családsegítés a Balatonföldvári Közös Család- és Gyermekjóléti Szolgálat szervezésében térségi szolgáltatásként működik.

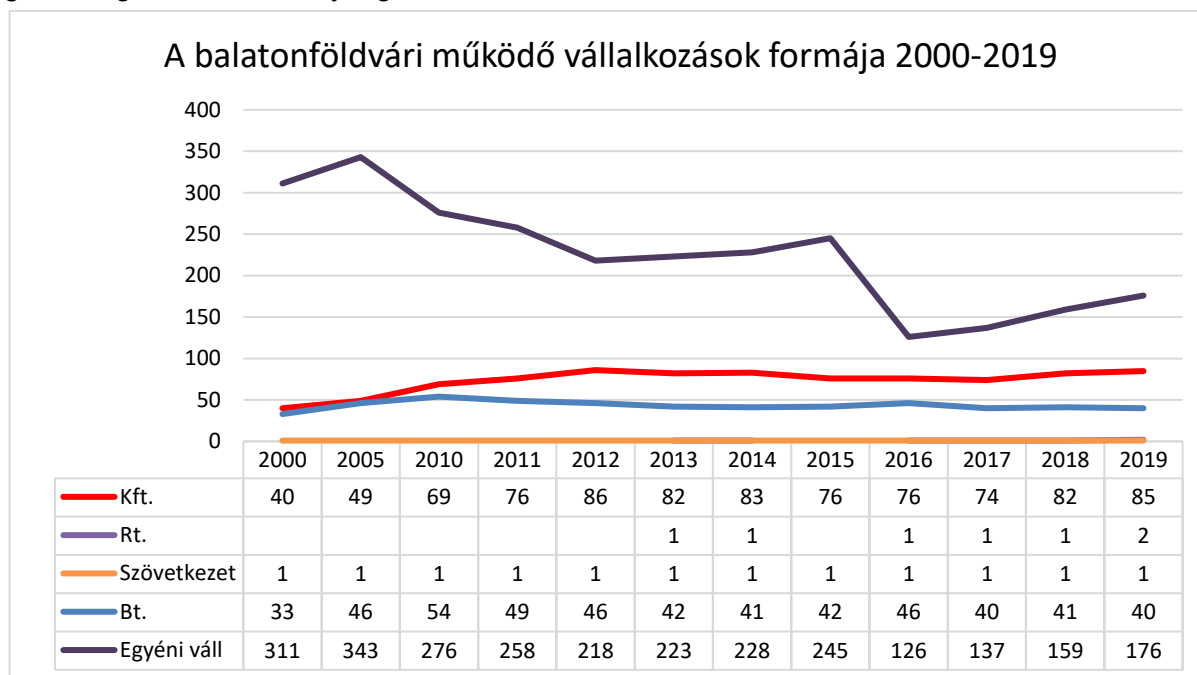
1.9. A település gazdasága

Balatonföldvár gazdaságának szerkezete tükrözi a település megkopott identitását, bár az üdüléshez, turizmushoz kapcsolódó tevékenységek erősödnek.

A fejezet külön tárgyalja a város gazdaságának fő jellemzőit, és a mezőgazdaság alakulásának meghatározó tényezőit is.

1.9.1. A működő cégek struktúrája

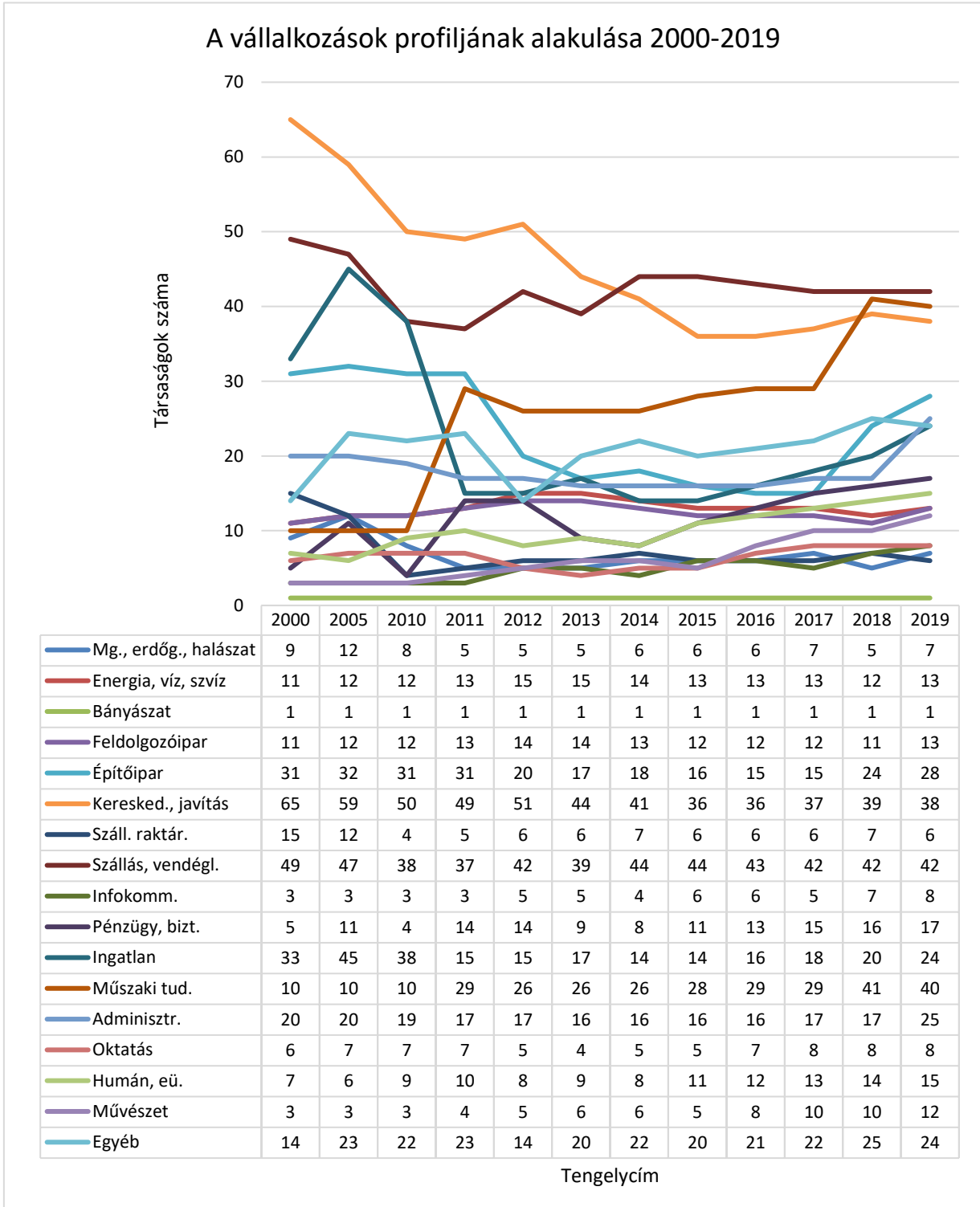
Balatonföldvár cégstruktúrája jellemzően a vállalkozások formáján, illetve a vállalkozási forma megoszlásán, annak változásán keresztül mutatható be. Összefoglalóan elmondható, hogy a város cégeinek nagy többsége a jelentősebb tőkét nem igénylő vállalkozási formákban (egyéni vállalkozás, bt. stb.) működik, ami a tőkeszegénységre, és ezáltal a vállalkozások, és a város gazdaságának sérülékenységére utal.

Forrás: KSH Statinfo, 2021. július

Jellemző ugyanakkor, hogy a 2000-2014 közötti időszakban összességében növekedett a némi tőkebefektetést igénylő, ezért nagyobb működési stabilitással rendelkező korlátolt felelősségű társaságok száma, és ezzel párhuzamosan összességében csökkent az önfoglalkoztató egyéni vállalkozók, és a néhány tízezer forint tőkebefektetéssel már elindítható betéti társaságok száma. Ez arra utal, hogy a tőkehiányosan induló vállalkozások egy részének sikerül a működési eredmény felhalmozásából annyi tőkére szert tennie, ami lehetővé tette a személyes anyagi vagyont nem veszélyeztető, ám ezért magasabb alaptőkét igénylő működési formára váltást.

1.9.2. A település gazdasági profiljai

Forrás: KSH Statinfo, 2021. július

Magyarországon – és feltehetően Földváron is – a bolti kiskereskedelem, a javító szolgáltatások, és a magánszállások működtetése, vagy a jelentős részben kisebb büfékből összetevődő vendéglátás általában a kevesebb tőkével is megindítható ágazatok közé tartozik. Ez azonban egyrészt rendszerint alacsonyabb szintű szolgáltatásokat eredményez, másrészt ezekben a körökben korábban gyakoribb volt a fekete vagy szürke foglalkoztatás,

illetve az adóelkerülés is, ami kormányzati és önkormányzati szinten is jelentős károkat, elmaradt bevételeket eredményezhet. Biztató folyamat, hogy ezekben az ágazatokban a társas vállalkozások aránya a 2000 évi 30 % körüliről 2019-re 60 % körülire növekedett.

Ezen belül – erős csökkenése miatt – a kezdetben vezető kiskereskedelmi, javítási szolgáltatások ágazata átadta az elsőséget a szálláshely szolgáltató és vendéglátó vállalkozásoknak, amelyek száma lényegesen kevésbé csökkent.

Sajátos, talán a település történetéből, imázsából származtatható tény az, hogy Földváron kiemelkedő a gazdaságon belül a szolgáltató (tercier) és műszaki, tudományos, kutatási (kvaterner) ágazat aránya, míg a termelő ipari, építőipari és szállítmányozási cégek aránya alacsonyabb a megszokottnál. Érdekes a műszaki, tudományos szakmai profilú társaságon számának dinamikus növekedése – a 2005-ös 10-ről 2019-re 40-re –, ami mögött valószínűleg Földváron letelepedett idősebb, de még aktív értelmiségiek állhatnak.

1.9.3. A mezőgazdaság helyzete Földváron

Balatonföldváron a mezőgazdaság szerepe – tekintettel a város üdülöhelyi múltjára, és külterületeinek szűkösségére – jóval alacsonyabb, mint más déli-parti településeken. A földvári mezőgazdaság legfontosabb mutatószámairól utoljára 2000-ben és 2010-ben készült a KSH Statinfóban elérhető statisztika. Ezek az adatok mára nagyrészt megváltoztak, így a jelenlegi helyzetre vonatkozóan nem szolgálnak pontos információkkal, de tendenciák, trendek nagyvonalú felvázolására alkalmasak lehetnek.

2000-ben 70 egyéni gazdálkodó foglalkozott mezőgazdasággal a városban, akik további 58 családtagot is foglalkoztattak. Ebben az évben az egyéni gazdálkodók Balatonföldváron 332 Ha területen gazdálkodtak, ebből 184 ha szántó, 4 Ha gyümölcsös, 15 ha szőlő, 110 ha gyeperdő, 12 ha erdő, 7 ha kivett terület volt. Az egyéni gazdák 253 ha területet birtokoltak, és emellett további 158 ha területet béreltek. Emellett összesen 1,35 ha konyhakert is az egyéni gazdálkodók használatában volt.

A KSH adatai szerint 2000-ben az egyéni gazdák 24 sertést, 316 juhot, 126 tyúkot, és 158 méhcsaládot tartottak Balatonföldváron, ami nagyságrendekkel kisebb a hasonló méretű Balaton-környéki települések adatainál.

Ugyanebben az évben mező- és erdőgazdálkodó gazdasági szervezet nem működött a városban.

2010-re az egyéni mezőgazdasági gazdálkodók körében némi átrendeződés volt megfigyelhető. Ennek a nyilvánvaló jele volt az, hogy a gazdálkodók száma 81-re nőtt, akiket immár 169 családtag segített. Megjelent a statisztikában három állandó alkalmazott is. Kis mértékben, 310 hektárral csökkent a használt föld területe, amiből 213 ha szántó, 6 ha gyümölcsös, 34 ha szőlő, 40 ha gyeperdő, 9 ha erdő és 8 ha kivett terület volt. A gazdák birtokában

lévő földterület 275 hektárra nőtt, míg a bérelt terület 0,5 hektárra csökkent, viszont az általuk használt konyhakerti terület 1,36 hektárra zsugorodott.

Az egyéni gazdálkodók állatállományához 2010-ben 20 sertés, 330 juh, 4 ló, 417 tyúk, 46 kacsa, 50 házinyúl és 150 méhcsalád tartozott

Ugyanerre az évre megjelent 4 mezőgazdasággal foglalkozó gazdasági szervezet, amely 140 ha földterülettel rendelkezett. Ebből 38 ha szőlő, 102 ha pedig erdő volt. Az ilyen szervezetek által használt földterületből 27 ha földet béreltek, és állatállományuk nem volt.

A fentiek alapján az állapítható meg, hogy a mezőgazdálkodás – főként mellékfoglalkozásként, és más településeknél lényegesen kisebb mértékben, de – továbbra is hozzátartozik a földváriak életéhez.

1.9.4. A gazdasági versenyképességet befolyásoló tényezők

A város a gazdasági versenyképességet befolyásoló tényezők – megközelíthetőség, humán erőforrások, termelési kultúra – tekintetében felemás képet mutat.

Kiválónak mondható a település elérhetősége, megközelíthetősége; főleg az M7 autópálya az, ami egyrészt Budapest, másrészt Horvátország és Szlovénia irányából igen jól megközelíthetővé teszi, de a Budapest-Nagykanizsa vasútvonal is kényelmes elérhetőséget biztosít az ide érkezők számára. Hasonlóan jó az elérhetősége a közelebbi térségből is, az ingázók számára sem jelent nehézséget az autóbusz-hálózat kapcsolatrendszere.

A munkaerő képzettsége szempontjából hasonlóan jó a helyzet, mivel a közép- és felsőfokú végzettségűek magas aránya, és az ide költöző magasabb korosztályok nagyobb részesedése miatt a K+F-orientált, innovatív gazdasági ágaknak, az igénybe vehető szakértelemnek jó a pozíciója. Kiváló alapot ad ez a város fejlődésének a turizmus magasabb minőségű ágazatai felé tereléséhez is.

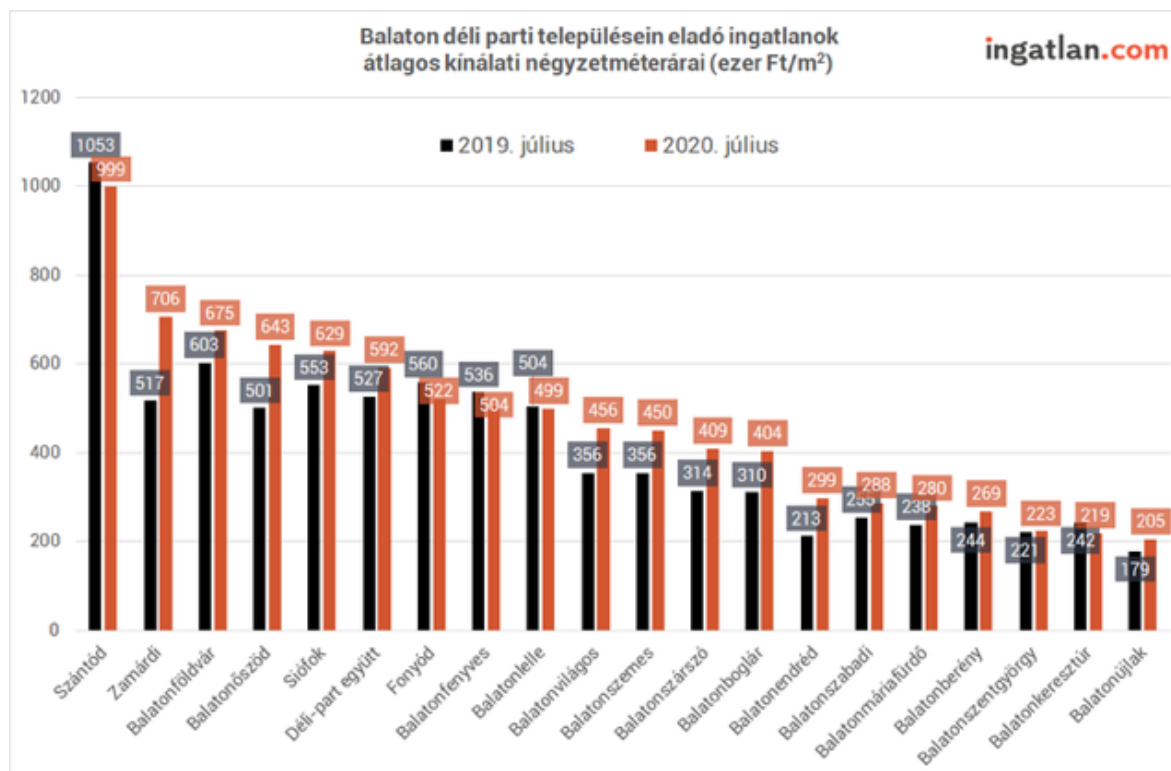
Ugyanakkor a város alacsony lakosszáma, a környék aprófalvainak munkaerő-kínálata egyelőre nem kedvez a magasabb hozzáadott-értéket előállító gazdasági ágak számára, így ezek fejlődése a következő évtizedben leginkább a magas, egyedi hozzáértéket létrehozó fiatal, magasan képzett szabadfoglalkozásúak – letelepedő, családalapító digitális nomádok – betelepülésével remélhető.

1.9.5. Ingatlanpiaci viszonyok

A város ingatlanpiaci viszonyai nagyrészt összhangban állnak a déli Balaton-part általános helyzetével, beleértve a geográfiai helyzetből adódó különbségeket is. A Budapesttől való távolság függvényében Balatonföldvár lakás- és lakóingatlan árai általában kicsit alacsonyabbak, mint a tőle keletre fekvő településekéi, viszont magasabbak, mint a tőle nyugatabbra fekvőkéi. Ezeket a különbségeket azonban az egyes ingatlanok saját, konkrét

adottságai – pl. a telkek környéke, fekvése, elérhetősége a településen belül – bőségesen kiegyenlítik, ezek tehát nem jelentenek markáns differenciákat.

A kereslet-kínálat viszonyai szempontjából lényeges, hogy a település termelési, vagy logisztikai központként – a Balaton, mint kemény északi határ miatt – nem optimális, ugyanakkor a Balaton-törvény szigorú előírásai is erősen korlátozzák a város gazdasági beruházási helyszíneként való lehetőségeit. Mindez szintén az év nagyobb részében vonzó kínálatot nyújtó, minőségi turizmus beruházásainak az irányába csatornázza a befektetési törekvéseket.

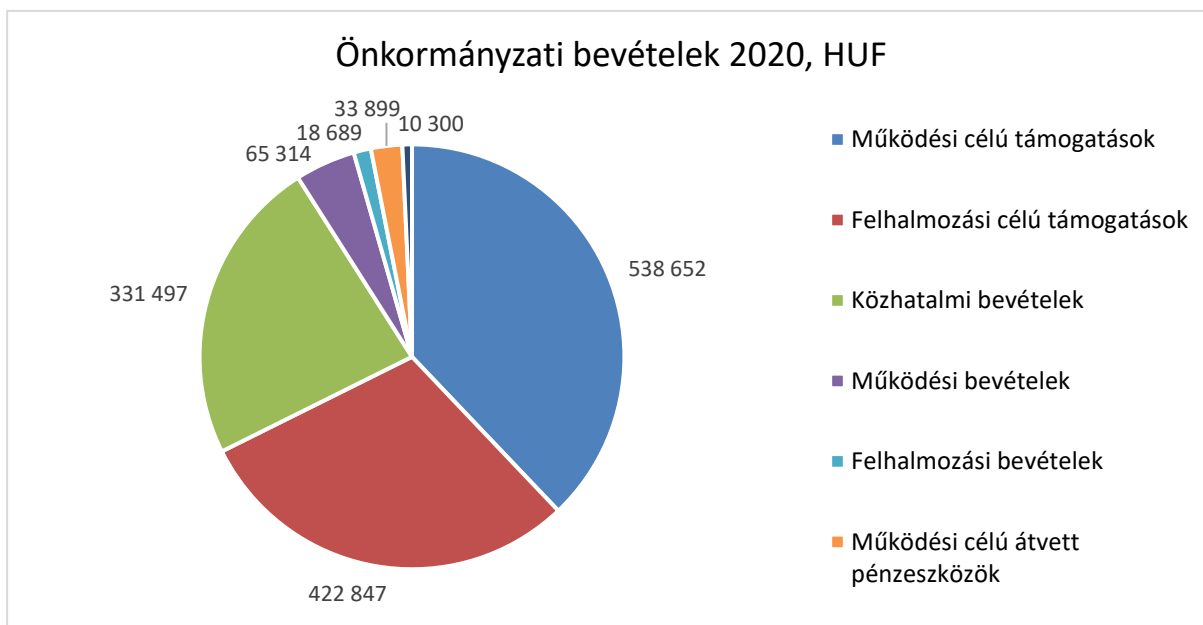
Forrás: Balatonföldvár gazdasági programja, 2021. – ingatlan.com 2020.

1.10. Az önkormányzat gazdálkodása, a településfejlesztés eszköz- és intézményrendszere

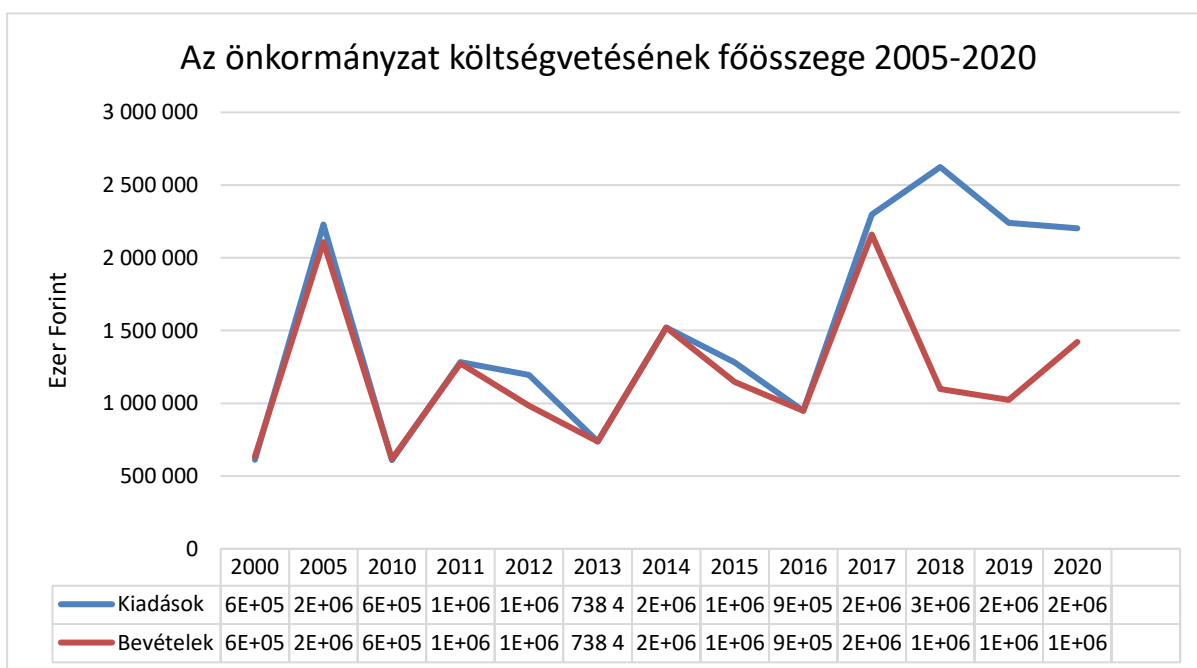
Az önkormányzat gazdálkodása az elmúlt években egyre kiegyensúlyozottabbá vált, a működés és a településfejlesztés eszköz- és intézményrendszere harmonizált a város nagyságrendjével és adottságaival. Fontos azonban, hogy lényegi, az egész évi minőségi turizmus felé végrehajtott paradigmaváltást a fejlesztésben csak a gazdasági és személyi, szervezeti feltételrendszer egyidejű korrekciójával lehet sikeresen végrehajtani.

1.10.1. Költségvetés, vagyongazdálkodás, gazdasági program

Az önkormányzat költségvetése, vagyongazdálkodása egyaránt kiegyensúlyozottnak mondható, bár a költségvetés főösszege – az éppen aktuális beruházásokkal összefüggő támogatások függvényében jelentős hullámzást mutat.

Forrás: Balatonföldvár Város honlapja, 2021. július

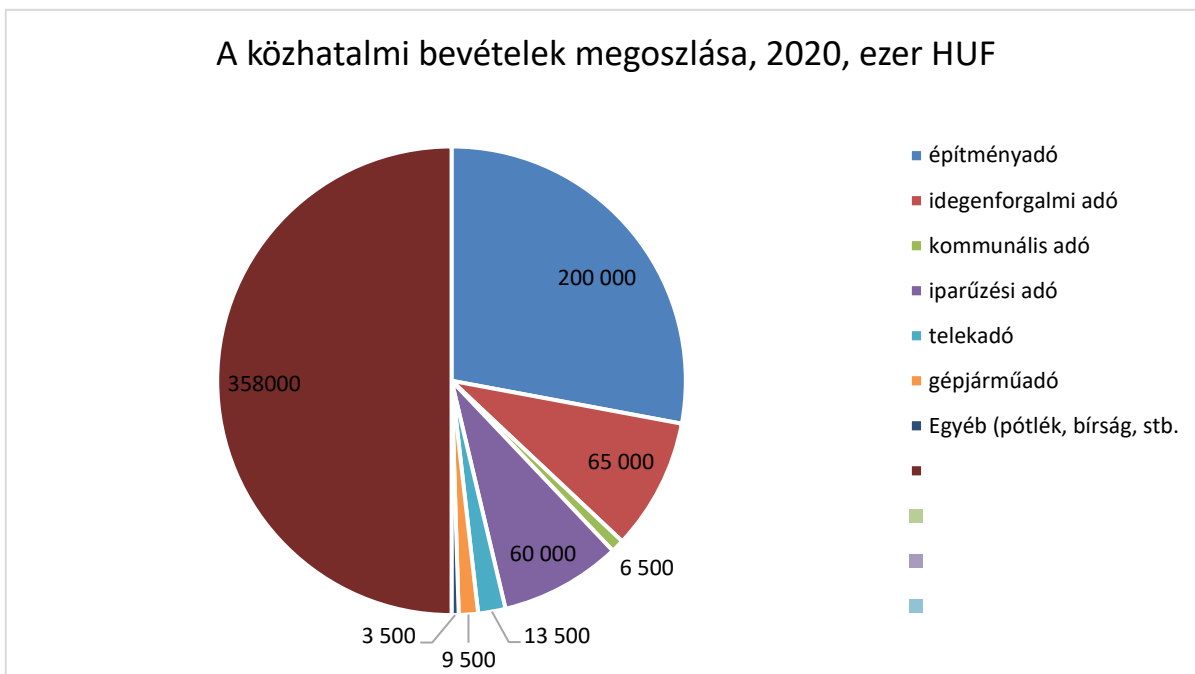

Forrás: Balatonföldvár Város honlapja, 2021. július

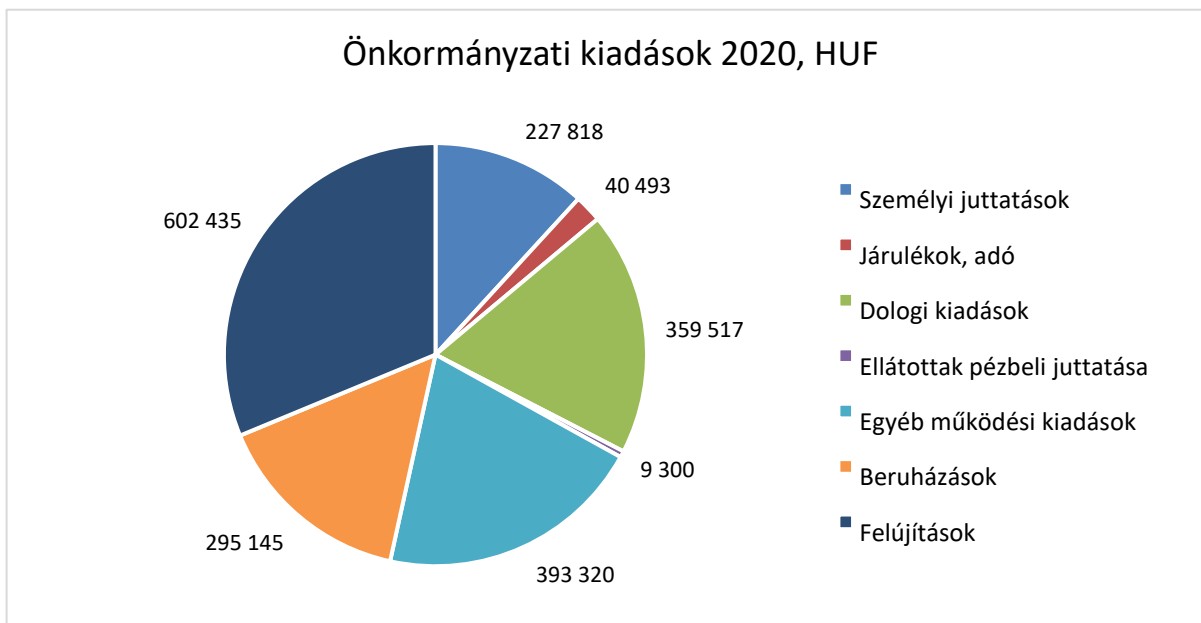
Az ilyen „hullámhegyek” közé tartozik a 2017-es év is, amikor a beruházási célú támogatások megérkezése a kisváros költségvetésének a legjelentősebb tétele, nagyobb bevételt adva, a város többi bevételének összegénél. Ennek megfelelően változnak a kiadások is, ahol a

beruházásokra, felújításokra, vagy az egyéb működési kiadásokra fordított eszközök növekszenek jelentősen meg, az adott pályázat fajtájától függően.

Ezt követően a kiadások és bevételek közötti olló – részben a kormányzati államigazgatási intézkedések, részben pedig a COVID-járvány következtében gyökeresen megváltozott önkormányzati működési feltételek miatt – jelentősen szétnyílt.

Forrás: Balatonföldvár Város honlapja, 2021. július

Forrás: Balatonföldvár Város honlapja, 2021. július

Jellemzője a város költségvetésének, hogy a bevételekben igen jelentős a helyi adók aránya, és azon belül jelentős az építményadó, az iparűzési adó és az idegenforgalmi adó szerepe is. Amennyiben az önkormányzatnak és a NAV-nak a kormányzati turisztikai törekvésekkel összhangban sikerül az adózási morált a szállás-szolgáltatóknál és a vendéglátóknál

lényegesen javítani, az további jelentős éves bevételnövekményt eredményezhet, ami viszont a település fejlesztésére fordítható összegek növekedését eredményezheti.

A település fejlesztése leginkább a város helyi adóbevételeit képes növelni, a turizmus fellendülése, a turisztikai szempontból aktív időszak meghosszabbítása, a magasabb igényszinttel, hosszabb itt-tartózkodással járó magasabb költségek nyomán, részben az iparűzési adó, részben az ingatlanadó és a kommunális adó, részben pedig az üdülőhelyi díjak magasabb összegét eredményezve. Ez elsődlegesen a költségvetés bevételi oldalán jelentkező „Közhatalmi bevételek” tételek emelkedésében jelentkezhet, ami 2020-ban hatféle adónemet tartalmazott, összesen 358.000 ezer forint értékben.

1.10.2. Az önkormányzat településfejlesztési tevékenysége, intézményrendszere

Az önkormányzat településfejlesztési tevékenységét – a Magyarországon megszokott módon – nagyrészt kormányzati elosztású EU-s pályázati finanszírozással, kisebb részben saját forrásaiból, illetve a privát szférát közvetett eszközökkel mozgósítva végzi. A településfejlesztés előkészítésében nagyrészt az önkormányzati hivatal saját kapacitásait, kisebb részben szakértő cégeket von be. A megvalósításban részt vesz – szükség szerint – a Balatonföldvári Kulturális Szolgáltató és Fenntartó Közhasznú Nonprofit Kft. is, ami az önkormányzat egyszemélyes gazdasági társasága, sokoldalú városfejlesztési, üzemeltetési és kulturális tevékenységekkel.

A fentiekből az is következik, hogy a turizmus növelése, amely közvetlenül az idegenforgalmi adót, közvetve pedig a nagyobb költségből fakadóan az iparűzési adót és az építményadót növeli, továbbá a helyi adózás mértékének javítása – egyrészt az adóelkerülési törekvések erősebb ellenőrzéssel való meggátlásával, mind pedig jobban adózó, magas színvonalú szolgáltatást nyújtó cégek, szolgáltatások idevonzásával – akár évi százmilliós mértékben is javíthatja az önkormányzat jelenleg sem csekély bevételeit.

1.10.3. Gazdaságfejlesztési tevékenység

A gazdaságfejlesztési tevékenységet az önkormányzat jelenleg – a város 2021 elején elfogadott Gazdaságfejlesztési Program 2020-25 című tervben megfogalmazottaknak megfelelően – többféle módon is gyakorolja. Ezek egyike – közvetett módon – a pályázás olyan projektekkel, amelyek kiszámíthatóan további befektetéseket, beruházásokat generálnak. A másik rendszeresen és szokásosan alkalmazott módszer a turizmus forgalmának növelésére a látogatóvonzó rendezvények, fesztiválok, kulturális rendezvények önkormányzati finanszírozású szervezése, illetve a széles körben terjesztett információ az önkormányzat honlapján, illetve egyes közösségi oldalakon, pl. a Facebookon.

Megindítás előtt áll az önkormányzat direkt befektetés-ösztönzési munkája, amely részben az önkormányzat saját tulajdonában álló telkek meghatározott és alátámasztott célra történő célzott kiajánlásával, másrészt a más tulajdonában álló ingatlanok profitábilisabb célra való kiajánlásának elősegítésével történik majd.

1.10.4. Foglalkoztatáspolitikai

A településen a COVID-járvány előtt – más balatoni településekhez hasonlóan – munkaerőhiány jelentkezett, elsődlegesen a szakképzett vendéglátó-ipari dolgozók körében, és a fejlemények arra utalnak, hogy a járvány elmúltával ez a probléma ismét lábra kap. Gondokat jelent ugyanakkor az év turisztikai szezonon kívüli részében való foglalkoztatás, erre vonatkoznak az egész éves turizmus megvalósítására irányuló kísérletek, törekvések. Amennyiben lényegesen változik a helyzet, a város vezetése a gazdaságfejlesztés eszköztárával segíti a foglalkozáspolitikában nélkülözhetetlen munkahelyek létrehozását.

A gazdaságfejlesztés átfogó célja, amely a minőségi turizmus felé történő lényeges elmozdulást, az ehhez szükséges beruházások megvalósítását célozza, alkalmas egyidőben a magasabb felkészültséget igénylő munkahelyek megnövelésére, illetve – közvetett módon, a város pozitív márkájának tartalmi kiterjesztése útján – vonzerő gyakorlására a letelepedéshez a fiatalabb, családos, gyermeket vállaló szellemi vállalkozókra is, ami hosszabb távon ellensúlyozhatja a tartós öregedés kedvezőtlen demográfiai trendjét is.

1.10.5. Lakás- és helyiséggazdálkodás

A városban a 2011 évi Népszámlálás idején 1146 személyi tulajdonú, 12 önkormányzati, és 6 más szervezet tulajdonában álló lakás volt. Ezek közül 860 lakásban a tulajdonos lakott, 32-t bérbe adva, 10-et pedig más jogcímen használtak.

A 2005-2020. közötti 15 évben a város lakásállománya mintegy 15 %-kal, 1092-ről 2156-ra gyarapodott. A megye átlagához képest igen jónak mondható a lakások nagyság szerinti összetétele: eszerint Földváron mindössze 30 egyszobás, 220 kétszobás, ugyanakkor 445 háromszobás és – a legtöbb – 551 4 és több szobás lakás található.

2020-ban a járvány időszakában fordulat állt be a balatonföldvári lakásépítésben, amikor a korábbi évi 5-10 közötti nagyságrendű lakásépítést követően 58 lakást – és csak egyetlen üdülőt – vettek használatba, a korábban jellemző 100-140 m² közötti átlagos alapterület helyett mindössze 71 m² átlagos alapterülettel. Újdonság az is, hogy ezek közül 39-at vállalkozási keretek között, értékesítésre építettek, és a saját célra épített lakások száma mindössze 20 volt, ami azonban önmagában is jóval meghaladja a korábbi években megszokott lakásépítést. Tekintettel arra, hogy az épített lakásokból 32 többszintes, többlakásos formában készült el, ami a kívánatos magas színvonalú, exkluzívabb fejlődés

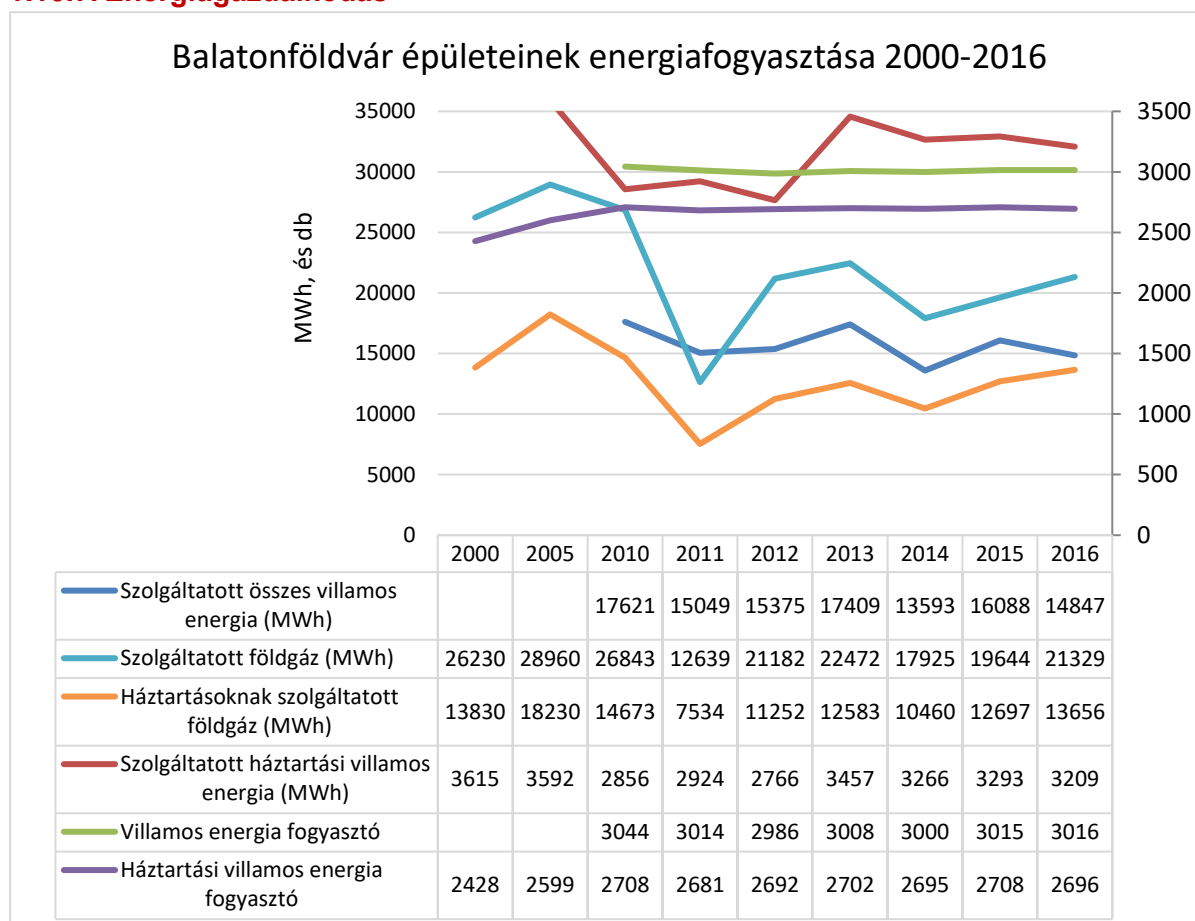
helyett – helyi léptékkal nézve – a „tömegtermelés” felé tett lépésnek mondható. Indokolt ezért a helyi építési szabályzat következő módosítása során áttekinteni a szabályzat előírásait a város környezeti minőségének megőrzése, a város magas színvonalú környezetét veszélyeztető nagyszámú lakásépítés megfelelő keretek között tartása érdekében.

Az önkormányzat törekvése az, hogy gyarapítsa ingatlanjai számát, ezért, ha lehetősége nyílik rá, vásárol olyan ingatlanokat, amelyeket később a város fejlesztéséhez, működtetéséhez hasznosítani, illetve bérbe adni lehet.

1.10.6. Intézményfenntartás

Az önkormányzat intézményeit az iskola tankerülethez kerülését követően az óvoda és a kistérség Szociális és Gyermekejöléti Szolgálatára jelenti, a korábban részletezettek szerint. Az intézmények fenntartásáról, működtetéséről az önkormányzat a klasszikus intézményfenntartási módszerekkel, saját költségvetésén belül gondoskodik.

1.10.7. Energiagazdálkodás

Forrás: KSH Statinfo, 2018. január

A település energiagazdálkodása három nagy területből tevődik össze. Az első ezek közül az épületekkel, építményekkel kapcsolatban történő energiafogyasztás, amelynek legfontosabb

összetevői a hűtés, fűtés, világítás, használati meleg víz készítés, és a különféle háztartási, vagy termelési gépek, berendezések energiaellátása.

Ide sorolhatjuk az önkormányzati épületek, a lakásállomány, a kereskedelmi-szolgáltató létesítmények, a közvilágítás, és az ipari, termelési létesítmények energiafogyasztását. A második nagy felhasználási terület a mobilitás, ide értve a településen belüli járműközlekedést, az önkormányzati flotta, a közcélú közlekedés, valamint a személy- és gazdasági célú gépjárművek energiafogyasztását. A harmadik terület a kommunális szolgáltatások, és a kommunális helyi energiatermelés energiagazdálkodása.

1.11. Településüzemeltetési szolgáltatások

A településüzemeltetési szolgáltatók legnagyobb részét a térség nagy közszolgáltató cégei végzik: az áramszolgáltatást az E.ON Dél-dunántúli Áramhálózati Zrt., a gázszolgáltatást az E.ON Dél-dunántúli Gázhálózati Zrt., a vízellátást és a szennyvízelvezetést a Dunántúli Regionális Vízmű Zrt, a hulladék-elszállítást pedig a DBR Dél-Balatoni Régió Nonprofit Kft.

A településüzemeltetési feladatokat – mint pl. a közterületek fenntartása, tisztítása, a parkfenntartás, vízvezető árkok karbantartása, a parkolók üzemeltetése, a Kulipintyó fenntartása, továbbá a temető és a Bajor Gizi Közösségi Ház, a Hajózástörténeti Látogatóközpont, valamint a strandok működtetési feladatait - az önkormányzat a Balatonföldvári Nonprofit Kft. nevű intézményével biztosítja.

1.12. A természeti és táji adottságok vizsgálata

1.12.1. Földrajzi elhelyezkedés

A Balatonnak a Déli vízgyűjtőjeként ismert vízgyűjtő területe 1.390 km² kiterjedésű. A vízrendszer 7 önálló, D-É-i irányú vízfolyásból és az ezek között elhelyezkedő Balaton közvetlen vízgyűjtő területekből áll. A Balaton közvetlen vízgyűjtőkről a csapadékvíz-elvezető árkokon felül 9 időszakos vízfolyás szállít vizet a tóba, a Balaton parti sáv mögött önálló belvízi öblözet alakult ki. A Kőröshegyi-séd vízgyűjtő területe az Endrédi, a Nagymetszés és a Kiskoppány patakok vízgyűjtői között helyezkedik el. Első két vízfolyás a Balatonba torkollik, míg a Kiskoppány a Sió csatorna mellékága. Balatonföldvár közigazgatási területe a Séd torkolatának két oldalán helyezkedő, zömében beépített terület.

1.12.2. Domborzati viszonyok

A vizsgált terület a Külső-Somogyi tájegységbe esik. Jellemzője a rendkívüli tagoltság, a tó felé futó közel párhuzamos völgyek sora, valamint a közöttük húzódó löszös pannon háta. A terület nagy része 200-280 m tengerszint feletti magasságra kiemelkedett eróziós és deráziós

völgyekkel tagolt dombsági felszín. Legmagasabb pontja 296 m, a völgyek és a dombok közötti relatív magasságkülönbség meghaladja a 150 m-t. Jellemző a lankásabb pihenőkkel tagolt, különböző hajlású, sok esetben meredek, különböző kiettségű lejtő. Ezek a területek mezőgazdasági művelésre csak korlátozottan alkalmasak. A tó közvetlen közelében sík, néhány méter magas hordalékkúpos területek találhatóak.

A dombhátaikat elválasztó É-ÉNy, D-DK irányú meridionális völgyekben sajátos lépcsős szintek találhatóak, ahol a Balaton felé kiszélesedő, tölcészerű öblözet formálódott. A vízfolyás É-ÉNy, D-DK irányú fő völgyének folytatása a Jaba patak eredete.

1.12.3. Klimatikus viszonyok

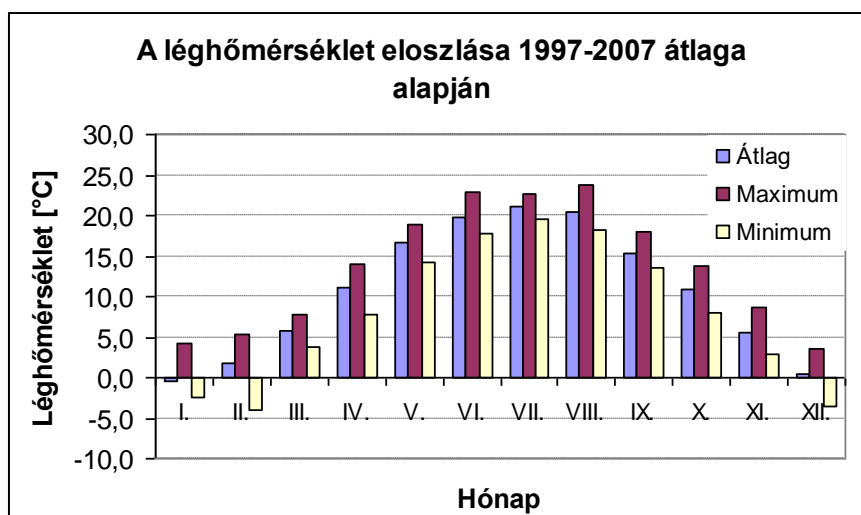
A Somogyi parti sík településeire, köztük Balatonföldvárra jellemző, hogy mérsékelt meleg éghajlatú, a mérsékelt száraz és mérsékelt nedves típus határán terülnek el. Az évi napfénytartam 2020 óra között van. Nyáron 810—820 óra, télen 205 óra körüli a napsütés. Az évi középhőmérséklet 10,4 °C körüli, de É-on egy-két tizedfokkal kevesebb. A vegetációs időszak hőmérsékleti átlaga 17,0—17,2 °C. Ápr. 10—11-től okt. 18—19-ig, vagyis évente mintegy 190 napon keresztül a napi középhőmérséklet meghaladja a 10 °C-ot. A fagymentes időszak ápr. 5 körül kezdődik és okt. 30 táján fejeződik be, vagyis évente mintegy 208 napig tart. A legmagasabb nyári hőmérsékletek sokévi átlaga 33,2 °C, a legalacsonyabb télieké -14,0 és -14,5 °C közötti.

Az évi csapadékösszeg 650—680 mm; a vegetációs időszakban É-on és ÉK-en 320—350 mm, máshol 350—400 mm csapadék várható. A téli félévben a hótakarós napok száma 32 körüli, az átlagos maximális hóvastagság 22—24 cm. Az ariditási index értéke 1,04—1,08. Az uralkodó szélirány az É-i és az ÉNy-i. Az átlagos szélesség a part közvetlen közelében 3,5 m/s körüli, a parttól távolodva 3 m/s-ig csökken. A parti sík uralkodó szél-irányaira (É, ÉNy) jellemző, hogy a zivatarok és hidegfrontok általában hirtelen szelerősödéssel járnak.

Az éghajlat a hőigényesebb és fagyérzékeny szántóföldi és kertészeti kultúráknak egyaránt kedvez. A Balaton biztosítja a kellemes üdülést és a fokozott idegenforgalmat.

Hőmérséklet

Az évi középhőmérséklet az országos átlagnál melegebb, 10,7°C. Az 1997-2008 közötti tizenegy év szélsőségei: a legmelegebb évjárat az országos rekordot is képviselő 2000-es, amikor 11,7°C volt az évi átlaghőmérséklet, a leghidegebb évjárat a 2005-ös, amikor mindössze 9,8°C volt az évi átlaghőmérséklet. A leghidegebb hónap a legszárazabb is egyben, januárban átlagban -0,4°C jellemző.

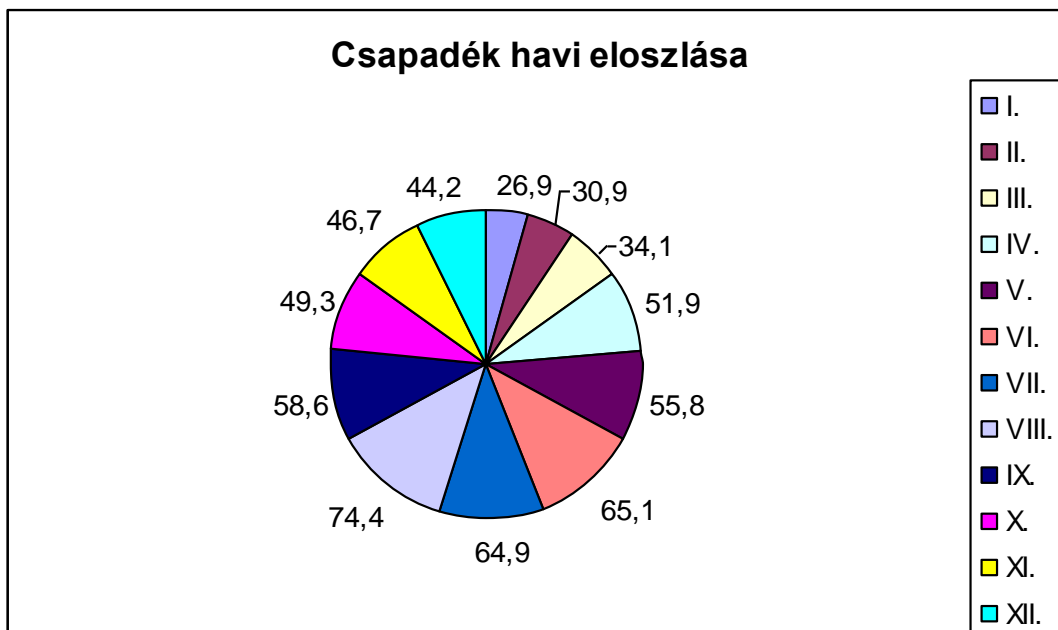
A léghőmérséklet havi átlagainak alakulása 1997-2007. év adatai alapján a térségben

Hónap	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.	Átl.
Léghőmérséklet (C°)	-0,4	1,8	5,8	11,1	16,6	19,7	21,1	20,5	15,4	10,9	5,4	0,5	10,7

A legmelegebb hónap a július (21,1°C). A hőmérsékleti szélsőségek a legmelegebb július hónapban a legkisebbek, míg a legnagyobb szélsőérték-eltérés az évszakok között januárban tapasztalható.

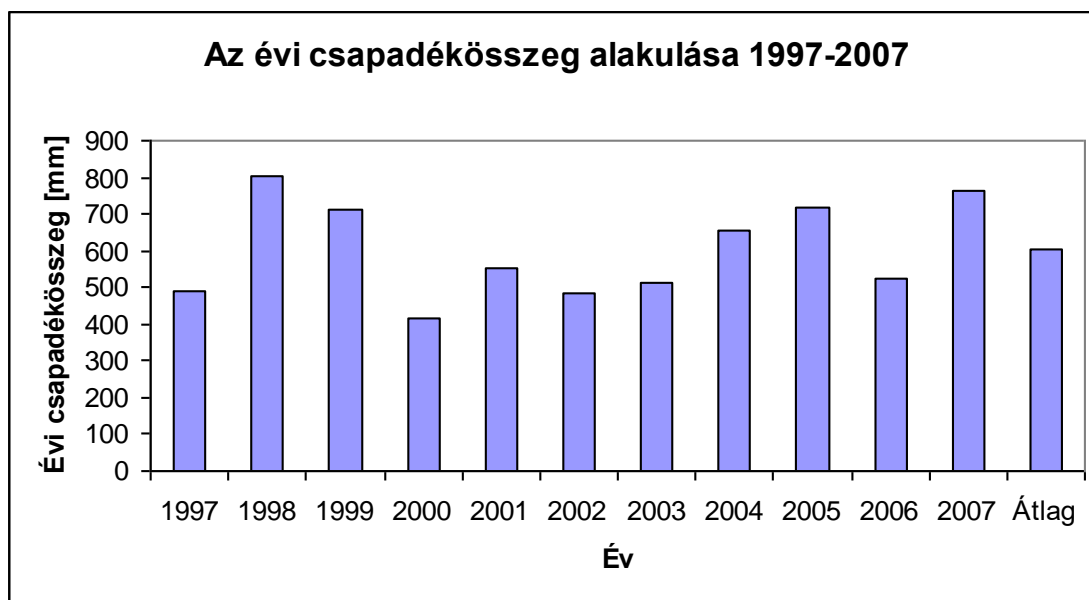
Csapadék

Az 1997-2007. évi átlagos csapadék 602,8 mm volt. A térségben az elmúlt tizenegy év legaszályosabb éve a 2000-es volt, amikor mindössze 413,0 mm csapadék hullott. A legcsapadékosabb évszakt az 1998-as (802,2 mm). Az évi csapadékösszegek ±32-33%-ban ingadoznak a sokévi átlag körül, de egy-egy hónap csapadékmennyisége ennél sokkal hektikusabban változik. A térség csapadékbevételét az egyértelmű nyári csapadéktöbblet jellemzi. A csapadék 61,5%-a a nyári, és 38,5%-a a téli félévben realizálódik (az 1997-2007-es időszakban). Az éven belüli szélsőértékek: az 1997-2007-es időszak átlagában a főmaximum augusztusban (74,4 mm) van, amitől nem sokkal marad el június (65,1 mm) és július (64,9 mm). Az év első három hónapja igen száraz (26,9-34,1 mm). A lehidegebb hónapban, januárban a legkevesebb a csapadék, ami csupán 26,9 mm. A legnagyobb szélsőséget az augusztusi adatok mutatják, míg a legkiegyenlített a maximum és minimum érték tekintetében a március hónap csapadékviszonya.

A csapadék havi alakulása számszerűen (1997-2007. évek átlagában)

Hónap	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.	Össz.
Csapadék (mm)	26,9	30,9	34,1	51,9	55,8	65,1	64,9	74,4	58,6	49,3	46,7	44,2	602,8

Szél

Az uralkodó szélirány az észak, észak-nyugati (A délies irányokból pedig a dél-keleti és dél-nyugati). Az időjárási frontokkal többnyire északias, a meleg beáramlással délies szélerősödések, szélviharok jelentkezhetnek. Mérsékeltlen szeles a vidék, a szélsébség

óraértéke évi átlagban 3,5 m/s. A legélénkebb hónapokban 4,5-4,8 m/s, a többi hónapban általában 3-3,5 m/s az átlag. A legcsendesebb az október és november. Szélcsend viszonylag ritkán, mindösszesen 15%-os gyakorisággal fordul elő.

A szélirány gyakorisága a térségben a Balaton éghajlata című OMSZ hivatalos kiadvány alapján

Irányok	É	ÉK	K	DK	D	DNy	Ny	ÉNy
Gyakoriságok	29	8	5	13	7	11	4	23

A szélirány gyakoriságok százalékos megoszlása a térségben a Balaton éghajlata című OMSZ kiadvány alapján

2 m/s alatti ($v_{min} < 2$ m/s) szélesség évente átlagosan	1
10 m/s feletti ($v_{max} > 10$ m/s)	160
15 m/s feletti ($v_{max} > 15$ m/s)	58
20 m/s feletti ($v_{max} > 20$ m/s)	14 napon fordul elő.
Szélcsend gyakoriság:	15%.

Hónap	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.	Átlag
Szélesség [m/s]	2,55	3,24	3,85	4,42	3,64	3,05	3,87	3,41	4,16	2,55	2,88	4,85	3,54

A szélesség havi megoszlása 2008-ban a térségben

1.12.4. Felszíni vizek

Balatonföldvár a Balaton Déli vízgyűjtőjén, azon belül pedig a Kőröshegyi Séd vízgyűjtőjén helyezkedik el. A Kőröshegyi Séd vízfolyás Pusztaszemes község belterületén ered, és

Balatonföldvárnál torkollik a Balatonba. A Kőröshegyi Séd vízgyűjtő területe 33,8 km², amihez a balatonföldvári közvetlen vízgyűjtőrész közel 2 km²-es nagysággal kapcsolódik. A Kőröshegyi Séd vízfolyás hossza 9,75 km, a mederfenék tengerszint feletti magassága az eredetnél 180 m, a meder átlagos esése 7,8 o/oo, a rendezett vízfolyásmeder jellemző fenékszélessége 0,8 - 1,2 m. Jelentősebb mellékvízfolyással nem rendelkeznek. Mellékágaival együtt a vízgyűjtő teljes vízhálózatának hossza 22,6 km, a vízhálózat sűrűsége 0,63 km/km². A Kőröshegyi séd vízfolyás vízszállítási képességeit vizsgálva két részre osztható, esése az alsó szakaszon 2,3 - 5,4 o/oo, a felső szakaszon 2 - 19,2 o/oo, rézsűhajlása 1:2. Az esési viszonyokat megvizsgálva megállapítható, hogy a várostól délre eső, felső szakasza nagy esésű, melynek következtében jelentős hordalék-szállítási kapacitású. A szállított hordalék nagy részét az arra hivatott, a Kőröshegyi-séd 5+550 fkm szelvényben kialakított hordalék-visszatartó és árvízcsúcs-csökkentő tározó, valamint négy hordalékfogó kőgát, illetve további négy hordalékfogó fenéklépcső felfogja. Az alsó, balatonföldvári szakasza a vízfolyásnak kis esésű, ahol a fel nem fogott hordalék lerakódik.

A vízfolyás Balatonföldvárt érintő szakasza rendezett, vízjogi üzemeltetési engedéllyel rendelkezik. A vízfolyás 0+000 - 0+515 km közötti szelvényében mederburkolatot építettek ki. A burkolt szakasz a torkolattól a balatonföldvári halastóig tart. A közvetlen vízgyűjtőn kialakult vízhálózatról nem lehet beszélni, a csapadékvíz elvezetését útárkokkal oldják meg. A közvetlen vízgyűjtőn keletkezett csapadékvizek közvetlen befogadója a Balaton.

Vízrajz, hidrogeológiai viszonyok

A Kőröshegyi-séd a hevesebb vízjárású vízfolyásaink közé tartozik. A patak vízmennyiségi viszonyainak jellemzésére a Balatonföldvárnál üzemelő hidrológiai állomások adatsorai alapján van lehetőség. A havi közép-vízhozamok időbeli alakulására egy kisebb és egy nagyobb csúcs a jellemző. A havi nagyvizek első hulláma február-március hónapokban, második nagyobb hulláma októberben jelentkeznek.

Nagyvíz-hozamok a torkolati szelvényben:

NQ1% = 12,1 m³/s

NQ3% = 7,7 m³/s

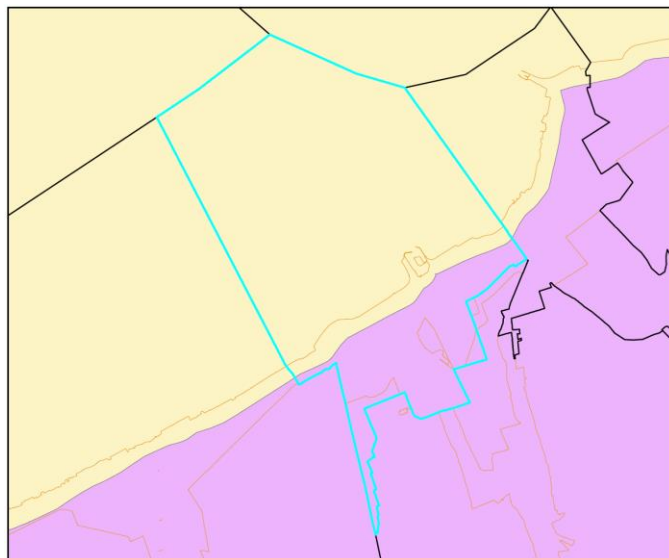
NQ10% = 3,5 m³/s

NQ33% = 1,4 m³/s

Az árvizek gyorsan, alig néhány óra alatt levonulnak a vízgyűjtőn, a levonulási sebesség 1,0 - 1,5 m/s. A sokéves közép-vízhozam értéke a torkolati szelvényben 0,103 m³/s.

1.12.5. vízminőség

Balatonföldvár vízminőség-védelmi szempontból az alábbi övezetekbe tartozik:

JELMAGYARÁZAT:

- Kulterület_DDVIKIG
- Belterület_DDVIKIG
- OTrT_VizMinVedTerulet**
- 219/2004 Korm.rend - 1b erzkat - fedetlen karszt
- 219/2004 Korm.rend - 1c erzkat
- 28/2004 KvVM rend - tápanyagérzékeny
- 28/2004 KvVM rend - tápanyagérzékeny - vgy PLUS
- 6/2002 KvVM rend - halas vizek - vízgyűjtő
- 6/2002 KvVM rend - halas vizek - vízgyűjtő PLUS
- 78/2008 Korm.rend - fürdővizek - vízgyűjtő
- 78/2008 Korm.rend - fürdővizek - vízgyűjtő PL
- Egyéb közcélú vízbázisok - védőterület
- Sérülékeny felszín alatti ivóvízbázisok - v
- Sérülékeny felszíni ivóvízbázisok - védőt
- Sérülékeny ivóvízbázisok - vízgyűjtő

A felszín alatti vizek az 1155/2016. (III. 31.) Kormányhatározattal kihirdetett Magyarország második (felülvizsgált) vízgyűjtő-gazdálkodási terve alapján, a települések a Balaton részvízgyűjtő, Balaton közvetlen tervezési alegységen belül, a HU_sp.4.3.1 kódszámú, Balaton déli vízgyűjtő megnevezésű dombvidéki sekély porózus felszín alatti víztestet érintik. A vízgyűjtő-gazdálkodási tervezés során meghatározottak szerint, a felszín alatti víztest mennyiségi állapota „jó”, de kémiai állapota — a felszíni vizek gyenge állapota miatt - „gyenge” minősítést kapott.

A jó állapot elérése és fenntartása érdekében a felszíni, felszín közeli, felszín alatti vizek és ezek víztartó képződményei nem szennyeződhetnek.

A vizek hasznosítását, védelmét és kártételeinek elhárítását szolgáló tevékenységekre és létesítményekre vonatkozó általános szabályokról szóló 147/2010. (IV. 29.) Korm. rendelet 2. S 19. pontja és VITUKI Nonprofit Kft. által kiadott lista (1991-1995) alapján Balatonföldvár a magas talajvízállású települések közé tartozik.

Vízminőség-védelem (vízminőség-védelmi területek övezetének) szempontjai szerint a felszín alatti vizek védelméről szóló 219/2004. (VII. 21.) Korm. rendelet Felszín alatti víz állapota szempontjából érzékeny területek besorolása című 2. számú melléklete, valamint a felszín alatti víz állapota szempontjából érzékeny területeken levő települések besorolásáról szóló 27/2004. (XII. 25.) KvVM rendelet melléklete alapján, Balatonföldvár település közigazgatási területe a felszín alatti víz állapota szempontjából a fokozottan érzékeny felszín alatti vízminőség-védelmi területek körébe sorolandó.

A vízbázisok, a távlati vízbázisok, valamint az ivóvízellátást szolgáló vízi létesítmények védelméről szóló 123/1997. (VII. 18.) Korm. rendelet szerint a felszíni és a felszín alatti vízbázisok védelme érdekében a) felszín alatti vízbázis esetében a védőidomot és védőterületet belső, külső, valamint hidrogeológiai-, b) felszíni vízkivételnél a védőterületet, belső, külső és hidrológiai védőövezetekre osztva kell meghatározni, kijelölni, kialakítani, és

fenntartani. Balatonföldvár település ugyanakkor e rendelet szerint kijelölt sérülékeny üzemelő, ivó- ásvány- és gyógyvízhasznosítást szolgáló felszín alatti vízkivételek védőövezeteit nem érinti.

A települési szennyvíztisztítás szempontjából érzékeny felszíni vizek és vízgyűjtőterületük kijelöléséről szóló 240/2000. (XII. 23.) Korm. rendelet szerint Balatonföldvár kijelölt érzékeny felszíni víz (Balaton, Velencei-tó, Fertő-tó) vízgyűjtő területén található.

Balatonföldvár a vizek mezőgazdasági eredetű nitrátszennyezéssel szembeni védelméről szóló 27/2006. (II. 7.) Korm. rendelet alapján kijelölésre került és a nitrátérzékeny területeknek a MePAR szerinti blokkok szintjén történő közzétételéről szóló 43/2007. (VI. 1.) FVM rendelet melléklete által nyilvántartott felszín alatti nitrátérzékeny területeket érint.

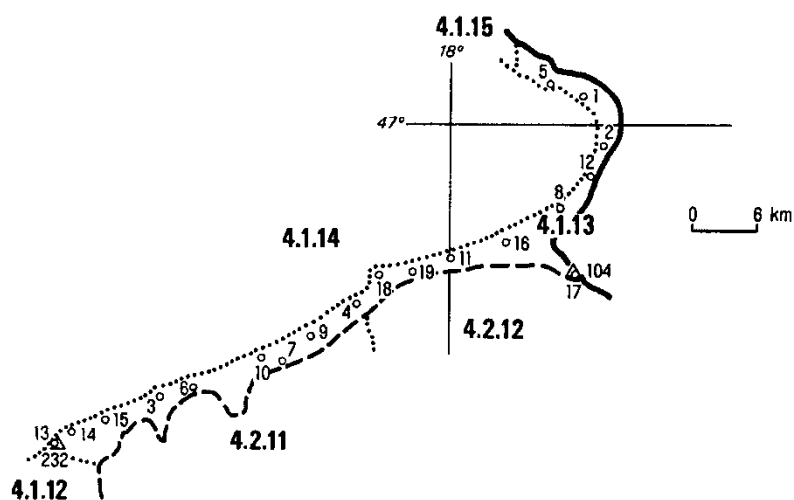
E fenti(ek)ből adódóan a vízszennyező anyagok kibocsátásaira vonatkozó határértékekről és alkalmazásuk egyes szabályairól szóló 28/2004. (XII. 25.) KvVM rendelet előírásait ennek megfelelően kell betartani.

Balatonföldvár közigazgatási területén a természetes fürdővizek minőségi követelményeiről, valamint a természetes fürdőhelyek kijelöléséről és üzemeltetéséről szóló 78/2008. (IV. 3.) Korm. rendelet szerint kijelölt és Magyarország második (felülvizsgált) vízgyűjtő-gazdálkodási tervében nyilvántartott természetes fürdőhelyek, illetve a kijelölés miatt védett vizek, víztestek találhatóak.

1.12.6. Tájhasználat, tájszerkezet

Balatonföldvár geológiai és tájféldrajzi szempontból a Somogyi parti síkhoz tartozik.

A Somogyi parti sík térképvázlata

Települések: 1=Balatonakarattya, 2=Balatonaliga, 3=Balatonboglár, 4=Balatonföldvár, 5=Balatonkenese, 6=Balatonföldvár, 7=Balatonőszöd, 8=Balatonszabadi-Fürdőtelep (Siófok), 9=Balatonszárszó, 10=Balatonszemes, 11=Balatonszéplak, 12=Balatonvilágos, 13=Bélatelep

(Fonyód), 14=Fonyód, 15=Fonyódliget (Fonyód), 16=Siófok, 17=Siójut, 18=Szántód (Zamárdi), 19=Zamárdi.

Domborzati adatok

A Balaton D-i partját a Nagyberek és Siófok között 2-4 km szélességben kísérő partszegély legmagasabb részeit — a vulkáni tufa tanúhegyeket (Boglári-, Fonyódi-Várhegy) kivéve — a somogyi meridionális hátaik előterében elhelyezkedő domblábi lejtős síkok képviselik. Szelíd hajlású, alacsony felszín (120-160 m a tszf.). A tóhoz kifutó köztes meridionális völgyek tölcészerű öblözetei, a berkek a feltöltődés színterei. Ma is nagyrészt vizenyős területek. Sajátos alakulatok a meridionális hátaik tóig kinyúló elvégződéseik, amelyek alámosott magas, meredek (szakadékos) falakként keretezik a vízpartot. Hasonlóak a vulkáni tanúhegyek egyes tó felőli lejtőik is. Az alacsony és magas, meredek partfalak és a vízszegély között helyezkedik el a tulajdonképpeni parti sáv, amely a szabályozások előtt vizenyős, mocsaras kis vápákkal és mélyedésekkel tagolt, egymás mögött sorakozó, különböző magasságú és kiterjedésű turzások rendszere volt (104-110 m tszf-i magasság között). Ma jórészt elegyengetett, feltöltött, csaknem teljesen beépített „üdülősáv”, „kultúrterület”.

Tájtípológiai összefoglalás

Mérsékelt meleg, Siófoktól Ny-ra mérsékelt nedves éghajlatú, részben a tóparton meredeken elvégződő alámosott, barna és csernozjom barna erdőtalajjal borított alacsony dombhátaik, részben a közük és a tóparti turzások közé zárt rossz lefolyású, lápos réti talajú árterek és többé-kevésbé lecsapolt síklápok (az ún. berkek) területe.

Siófoktól K-re az éghajlat már mérsékelt száraz és a tó fölé emelkedő, mély talajvízű löszös síkságot mészlepedékes csernozjom fedi. Az ártereken az ártéri ligetek puhafa erdőcsoportjai mellett a rétlápok növényzetét lehet találni. A magasabb dombvonulatok maradványerdei vagy illír jellegű molyhos tölgyesek vagy cseres tölgyesek, míg a K-i tájrészen a tatárjuharos löszölgyesek alkotóelemei bukkannak elő, helyenként homoki tölgyes csoportokkal. Az egyes típusok hasznosítását a tóhoz viszonyított fekvés eléggé meghatározza.

A magasabb dombok eróziós-deráziós völgyekkel tagolt, mély talajvízű felszínén lehet találni a településeket, valamint a szántók és a szőlők-gyümölcsösök kb. 1/4-1/4-részarányt elfoglaló foltjait, továbbá kis területű erdőfoltokat.

A mély fekvésű, magas talajvízű árterek és síklápok vagy szántók, vagy rétek és legelők.

A Ny-i tájrész löszös síkjainak tó közeli részét ugyancsak települések foglalják el, míg távolabbi területei kultúrstyep jellegű szántóföldek, itt-ott ligetekkel tagolva.

Hasznosítható nyersanyagait a berkek tőzege, lápföldje és lápi mész üledékei képviselik.

1.12.7. A talajviszonyok leírása

A terület nagyobb részét elfoglaló domblábi lejtős sík a megsüllyedt pannóniai homok- és agyagüledékekre települt prebalatoni hordalékkúp anyagából formálódott ki. Ezen a térszínen mind a pannóniai, mind a murvás homoküledékek számos helyen, kellő mennyiségben könnyen hozzáférhető módon nyerhetők felhasználásra. A turzásokkal tarkított alluviális parti sávon a hullámoktól szétteregetett durva- és középszemű homok murvával, kavicsos rétegekkel keverve fordul elő helyenként deflációs eredetű lepelhomok takarókkal fedve. A berkekben még kisebb foltokban tőzeg, nagyobb mennyiségben lápi mész, lápi agyag áll rendelkezésre.

A lösz a Balaton partjánál magaspartot alkot Aligánál és Balatonföldvár vonalában. A helyenként 15-30 métert meghaladó vastagságú lösz uralkodó felszíni takarója külső Somogynak. Az összefüggő lösztakaró kialakításában a főszerepet az Alpok pleisztocén kori eljegesedett területéről a Kárpát-medence belseje felé fújó száraz, hideg szelek játszották. A magaspart csuszamlásra hajlamos, megerősítése mind műszaki, mind gazdasági szempontból indokolt.

1.12.8. Területhasználat

Balatonföldvár teljes közigazgatási terület nagysága 1532 ha, amelyből 345 ha belterület és 1187 ha külterület.

Tekintettel arra, hogy a város területének háromnegyedét a Balaton külterületekhez tartozó vízfelülete teszi ki, indokolt a területarányoknak a vízgazdálkodási felületek nélküli vizsgálata is.

A város területének területhasználati mód szerinti megoszlását a következő táblázatok tartalmazzák, a településszerkezeti terv alapján.

A teljes közigazgatási terület területhasználatára:

Területhasználat módja	Nagyság		Terület arány (%)	Arány a szárazföldből (%)
	ha	m ²		
Kertvárosias lakóterület	91,4314	914.431,35	5,97	24,53
Kisvárosias lakóterület	3,2760	32.760,86	0,21	0,88
Hétvégiházás üdülőterület	46,0326	460.326,31	3,00	12,35
Üdülőházas üdülőterület	23,1058	231.053,83	1,51	6,20

Településközpont vegyes terület	49,0614	490 614,41	3,20	13,16
Különleges területek	28,7284	287.284,76	1,87	7,71
Vízgazdálkodási terület	1.159,5316	11.595.316,31	75,67	-
Zöldterület (közpark)	16,0418	160.478,53	1,05	4,30
Véderdő terület	23,4526	254.526,03	1,53	6,83
Erdő terület	32,0672	320.672,95	2,09	8,60
Kertes mezőgazdasági terület	2,1433	21.433,54	0,14	0,57
Általános mezőgazdasági terület	6,2414	62.414,70	0,41	1,67
Általános közlekedési terület	43,5977	435.977,42	2,85	11,70
Vasút terület	6,5858	65.858,00	0,43	1,77
Összesen	1.532,3054	15.323.054,00	100,00	100,00

A táblázatban a település üdülő jellégét jól mutatja az üdülőterületek (hétvégiházas, üdülőházas), valamint a helyben lakók mellett az üdülőtulajdonosokat és szállóvendégeket egyaránt kiszolgáló településközponti vegyes területek magas százalékos aránya.

A zöldfelületek (közpark, véderdő, erdő) összesített terület nagysága – melyek aránya szintén viszonylag magas – a település táji arculata szempontjából kedvezőnek mondható. Az erdőterületek nagysága (~55,5 ha) a település teljes „száraz” (Balaton nélkül ~411 ha) területéhez képest 13,5 %-os, amely ugyan jóval kevesebb, mint a megyei erdőterületek 28%-os aránya, azonban a település táji adottságaira, a szárazföldi külterületek igen alacsony mértékére és az üdülőterületek meghatározó nagyságára tekintettel előnyösnek mondható, hiszen csaknem a teljes szárazföldi külterületet ezek teszik ki.

A területhasználatok közül kiemelhető továbbá az általános közlekedési terület nagysága, amely Balatonföldvár idegenforgalmi és egyben területi közigazgatási szerepét mutatja.

Talajdegradációs folyamatok, talajállapot változások

A parti, alluviális vízjárta területeken lápos réti és telkesített síkláp talajok találhatóak. A kistáj löszös üledékekkel borított térszínein mészlepedékes csernozjomok (32 %), csernozjom barna erdőtalajok (7 %) és barnaföldek keletkeztek (15 %). A csernozjom barna erdőtalajok mechanikai összetétele homokos vályog, illetve vályog. Gyengén savanyú kémhatásúak.

Termékenységi besorolásuk – vízgazdálkodásuktól függően – az V. és VI. talajminőségi kategória. A löszön kialakult, vályog mechanikai összetételű, kedvező vízgazdálkodású barnaföldek az V. talajminőségi osztályba sorolhatók.

A környezeti - ökológiai állapot

A Balaton Kiemelt Üdülőkörzetében a táj, a természeti és a települési környezet minőségének védelme, a jelentős gazdasági potenciált képviselő üdülés és idegenforgalom minőségi fejlesztéséhez szükséges környezeti feltételek megőrzése és javítása, a térség kiegyensúlyozott területi fejlődése és a térség megfelelően szabályozott területhasználata elengedhetetlen feltételek az ökológiai állapot egyensúlyának megőrzéséhez.

Az ökológia az élőlények egymás és környezetük közötti kölcsönhatás – rendszerét vizsgálja. Az ökológiai rendszerek, mint általában a környezeti rendszerek, nyíltak. Az élőrendszerek természetes körülmények között is változnak, de az emberi élet tartamához képest lassan, míg az emberi beavatkozások hatására a változások felgyorsulhatnak. Ha a környezetvédelmi szempontból negatív hatások dominánssá válnak (pl. túl sok az illegális lerakó a külterületen), a rendszer gyors ütemben degradálódik, sőt el is pusztulhat. Az élőrendszerekben fennálló törvényszerűségek ismeretében az ember szabályozhatja azok működését, így kellő tudatossággal az egyensúly pozitív irányba is eltolható, és tudatosan létrehozható egy új dinamikus egyensúlyi állapot.

Az ökológiai állapotot a levegőbe kibocsátott terhelés, a felszíni- és felszínalatti vizeket, a talajt közvetlenül érő szennyezés számottevően befolyásolja.

A táj élővilága

Növényvilág

A város jellegzetes ökoszisztéma-területei a következők:

Dél-balatoni berkek (halastó és környéke)

– *Kékperjés vagy kiszáradó láprétek (Molinion coeruleae)*

A magassásosok feltöltődése során a tőzeges talajú állományokban ha nyár közepére szárazra kerülnek – megindul a tőzeg oxidálódása, a kotu képződése, ami olyan ún. tőzegebontó fajok elszaporodásának kedvez, amilyen a kékperje (*Molinia hungarica*) és az őszi vérfű (*Sanguisorba officinalis*). A kiszáradó láprétek termőhelyileg és faji összetételük alapján is átmenetet képeznek az üde láprétek és a mezofil kaszálórétek között. Az idetartozó társulások fajokban igen gazdagok, egyúttal őrzői az üde láprétek reliktnumainak is.

Jellemző fajai:

- a szürke sás (*Carex flacca*),
- a muharsás (*Carex panicea*),

- a buglyos szegfű (*Dianthus superbus*),
 - a kornistárnics (*Gentiana pneumonanthe*),
 - az osztrák tárnicska (*Gentianella austriaca*),
 - a réti kardvirág (*Gladiolus imbricatus*),
 - a szúnyoglábú bibircsvirág (*Gymnadenia conopsea*),
 - a szibériai nőszirm (*Iris sibirica*),
 - a kékperjék (*Molinia hungarica*, *M. arundinacea*),
 - az őszi vérfű (*Sanguisorba officinalis*),
 - a lápi pitypang (*Taraxacum palustre*),
 - a rozmaringlevelű fűz (*Salix repens* subsp. *rosmarinifolia*),
 - a festő zsoltina (*Serratula tinctoria*).
- *Sédbúzás mocsárrétek (Agrostio-Deschampsietum caespitosae), folyóvölgyek Cnidion dubiihoz tartozó mocsárrétjei*

Magas termetű fajokból álló, zárt gyepű mocsárrét, amely a nagy és a kis vízfolyások árterein, többnyire vizenyős hordalék- és réti talajokon található meg. Uralkodó eleme a gyepes sédbúza (*Deschampsia caespitosa*), mellette kოდomináns lehet a fehér tippán (*Agrostis stolonifera*), a kúszó és réti boglárka (*Ranunculus repens*, *R. acris*), a magas útifű (*Plantago altissima*), a réti sás (*Carex distans*).

Köröshegyi erdők (balatonföldvári területe)

- *Illír gyertyános – tölgyesek (Erythronio-Carpinenion)*

A Dél-dunántúl növényföldrajzilag az illír flóratartományhoz tartozik. A terület számos harmadidőszaki fajnak és vegetációtípusnak is reliktum megőrző területe volt a negyedidőszaki glaciális időszakok során. Ennek következtében az illír flóra nálunk előforduló fajai, ill. az illír típusú mezofil lombdőlők is bizonyos mértékben reliktum jellegűeknek tekintendők.

- *Helleboro dumetorum-Carpinetum (Délnyugat-dunántúli gyertyános-kocsánytalan tölgyes)*

Külső-Somogy kisebb területein extrazonálisan fordul elő. Az erdőtársulás 600-720 mm évi csapadék mellett, főleg agyagbemosódásos erdei talajokon. Jó növekedésű, 20-25 m magas, erősen záródó koronájú szálerdő, gyakran kettős koronaszinttel. A felsőt a kocsánytalan tölgy és a csertölgy (*Quercus petraea*, *Q. cerris*), az alsót a gyertyán és az ezüsthárs (*Carpinus betulus*, *Tilia tomentosa*) alkotja.

Jellemző fajok:

- a bükk (*Fagus sylvatica*),
- a madárcseresznye (*Cerasus avium*),
- a nagylevelű hárs (*Tilia platyphyllos*),
- a kisvirágú hunyor (*Helleborus dumetorum*),
- a magyar varfű (*Knautia drymeia*),
- a szártalan kankalin (*Primula vulgaris*),
- a tarka lednek (*Lathyrus venetus*),
- a kisvirágú pimpó (*Potentilla micrantha*),
- a pirítógyökér (*Tamus communis*),
- a bogláros szellőrózsa (*Anemone ranunculoides*),
- a hóvirág (*Galanthus nivalis*),
- az odvas keltike (*Corydalis cava*),
- az ujjas keltike (*Corydalis solida*),
- a galambvirág (*Isopyrum thalictroides*).

– *Pannóniai molyhos tölgyesek (Orno-Cotinion)*

Alacsony tengerszint feletti magasságban kialakult, szubmediterrán hatásokat mutató erdőtürsulás. Domináns fafajai a molyhos tölgy (*Quercus pubescens*), a csertölgy (*Quercus cerris*), a virágos kőris (*Fraxinus ornus*). Leggyakoribb cserjefajai az egybibés galagonya (*Crataegus monogyna*), a bibircses kecskerágó (*Euonymus verrucosus*), a kökény (*Prunus spinosa*).

Balatonföldvár egyéb növénytársulásai:

- *Rence-béklalencsehínár (Lemno-Ultricularietum vulgaris)*
- *Nádas (Phragmitetum communis)*
- *Patakparti nádasok (Glycerio-Sparganion)*
- *Útszéli szikár gyomnövényzet (Sisymbrietalia)*
- *Útszéli gyomnövényzet (Artemisietea vulgaris)*

Állatvilág

A legfontosabb védett állatok

- *Rovarok:*
 - Zöld aca (Aeshna viridis)
 - Borfutrinka (Carabus coriaceus)
 - Ragyás futrinka (Carabus cancellatus)

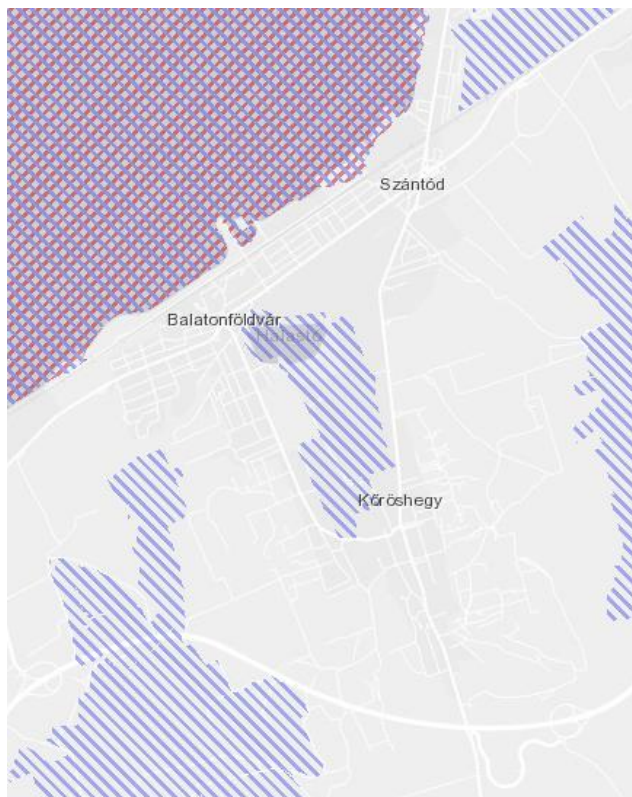
- Szarvasbogár (*Lucanus cervus*)
 - Óriás galacsinhajtó (*Scarabaeus typhon*)
 - Pompás virágbogár (*Cetonischema aeruginosa*)
 - Nagy hőscincér (*Cerambyx cerdo*)
 - Fecskefarkú lepke (*Papilio machaon*)
 - Kardoslepke (*Iphiclides podalirius*)
 - Imádkozó sáska (*Mantis religiosa*)
- *Kétéltűek:*
- Barna varangy (*Bufo bufo*)
 - Zöld leveli béka (*Hyla arborea*)
 - Mocsári béka (*Rana arvalis*)
 - Kecskébéka (*Rana esculenta*)
 - Erdei béka (*Rana dalmatina*)
- *Hüllők:*
- Kockás sikló (*Natrix tessellata*)
 - Vízisikló (*Natrix natrix*)
 - Mocsári teknős (*Emys orbicularis*)
 - FÜRGE gyík (*Lacerta agilis*)
- *Halak:*
- Réti csík (*Misgurnus fossilis*)
- *Madarak:*
- Énekes hattyú (*Cygnus cygnus*)
 - Partifecske (*Riparia riparia*)
 - Füstifecske (*Hirundo rustica*)
 - Búbospacsirta (*Galerida cristata*)
 - Vörösbegy (*Erithacus rubecula*)
 - Kerti rozsdafarkú (*Phoenicurus phoenicurus*)
 - Házi rozsdafarkú (*Phoenicurus ochruros*)
 - Nádirigó (*Acrocephalus arundinaceus*)
 - Feketerigó (*Turdus merula*)
 - Széncinege (*Parus major*)

- Barátcinege (*Parus palustris*)
 - Csúszka (*Esox lucius*)
- *Emlősök:*
- Keleti sün (*Erinaceus europaeus roumanicus*)
 - Vakondok (*Talpa europaea*)
 - Korai denevér (*Nyctalus noctula*)
 - Késői denevér (*Eptesicus serotinus*)
 - Mókus (*Sciurus vulgaris*)
 - Nyest (*Martes foina*)

1.12.9. Védett, védendő táji-, természeti értékek, területek

Balatonföldvár területe – a Balaton teljes déli partjával együtt – tájvédelmi szempontból a Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatóság hatáskörébe tartozik. A városban és közvetlen környezetében országos, vagy helyi védetség alá eső táji, vagy természeti egyedi érték nem található.

A Balatonföldvári Natura 2000 terület áttekintő térképe

A város területén az európai közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű területekről szóló 275/2004. (X. 8.) Korm. rendelet alapján az európai közösségi rendeltetésű területekkel érintett földrészekről szóló 14/2010. (V. 11.) KvVM rendeletben kihirdetett Dél-balatoni berkek (HUDD20041) különleges természetmegőrzési, Kőröshegyi erdők (HUDD20042) kiemelt jelentőségű természetmegőrzési, Balaton (HUBF30002) kiemelt jelentőségű természetmegőrzési, és Balaton (HUBF30002) különleges madárvédelmi Natura2000 területek találhatóak, az áttekintő térképvázlat szerint.

A Balatontól délre, Balatonkeresztúr és Földvár között elterülő Dél balatoni berkek területe egykor szerves része volt a Balatonnak, de ma már gyakorlatilag nincs kapcsolatban a tóval.

Erősen csatornázott, gyenge termőképességű terület, mélyebb részein mocsaras területek, nedves rétek és faültetvények találhatóak.

A madárvédelmi terület madárállományának jelentősége a lecsapolások miatt csökken. Gémtelepei részben átköltöztek a Kis-Balatonra. A vonuló vízimadarak számára is jelentős

Az ökológiai hálózat területei Balatonföldváron

- Ökológiai hálózat magterületének övezete
- Ökológiai hálózat ökológiai folyosójának övezete
- Ökológiai hálózat pufferterületének övezete

Forrás: 2018. évi CXXXIX. tv. 3/. melléklet

miatt a területen erősen terjed a magas aranyvessző (*Solidago gigantea*).

A Balatoni Kiemelt Üdülőkörzet Területrendezési Tervét is tartalmazó 2018. évi CXXXIX. tv. 3/1 melléklete szerint a város egyes területrészei – a Balaton és a halastó környéke, valamint a délnyugati erdős területek – az ökológiai magterülethez tartoznak.

Ugyanennek a tervnek a 4/2 melléklete szerint a város külterületei autópályától délre eső térségéből jelentős nagyságú területrész a térségi jelentőségű tájképvédelmi területek közé tartozik.

terület. A Natura2000 területekről az Európai Uniói illetékes szervezetének szakmai portálja ad bővebb felvilágosítást:

<http://natura2000.eea.europa.eu/>

A terület kijelölő határozata 45 madárfajtát sorol fel. Itt a megengedett földhasználat: erdőgazdálkodás, halgazdálkodás, mezőgazdaság (gyep-, szántógazdálkodás), természetvédelem, vadászat és vadgazdálkodás, vízgazdálkodás. A terület legfontosabb veszélyeztető tényezői: a halászat és halgazdálkodás, infrastruktúra fejlesztése, madarak zavarása idegenhonos fajok következményei, turizmus, üdülés, városiasodás, vízgazdálkodási problémák. Lényegesen zavaró objektuma az M7 autópálya. A legeltetés és kaszálás felhagyása

A város egyes területrészeire vonatkozik a Nemzetközi Jelentőségű Vadvizek Jegyzékébe bejegyzett hazai védett vizek és vadvízterületek kihirdetéséről szóló 119/2011 (XII. 15) VM rendelet is, amelynek az 1. § (1) bekezdés 12. pontjában a Balaton Ramsari Terület, ugyanennek a bekezdésnek a 29. pontjában pedig a Dél-balatoni halastavak és berkek Ramsari Terület szerepel.

Ezeknek a kategóriáknak a pontos térképi rögzítése Balatonföldvár településszerkezeti tervének, valamint helyi építési szabályzatának felülvizsgálata során történik majd meg.

1.12.10. Tájhasználati konfliktusok és problémák értékelése

A településen az alapvető tájhasználati konfliktusokat az ember által okozott hatások, azaz a korábbi tájhasználatból idegen üdülési, mobilitási, kereskedelmi és termelési rendszerek megjelenése, és fokozatos terjeszkedése jelenti. Emellett fontos – a természetes folyamatokból adódó – problémákat jelent a tájhasználatban a Séd-patak partjának eróziója, ami a kívánatos vízviszonyok fennmaradását veszélyeztetheti. Az előbbire megoldás lehet a közterületek színvonalas, természetbarát kialakítása, a városi terjeszkedés megakadályozása, a tervszerű területhasználat, valamint a környezetbarát közlekedés. Az utóbbi ellen a rendszeres fenntartási munkák elvégzésével lehet védekezni.

1.13. A zöldfelületi rendszer vizsgálata

1.13.1. A települési zöldfelületi rendszer elemei

A város zöldfelületi rendszere a közparkokból, közterületi zöldhálózati elemekből – zöldfelületekből, fasorokból -, intézménykertekből, kertszerűen kialakított temetőkből, valamint a magáningatlanok zöldfelületeiből áll össze. Szerencsés esetben a foltszerű elemekből – pl. parkokból – és az azokat összekötő lineáris, vonalszerű elemekből – pl. fasorokból – összefüggő rendszer áll össze, úgy, hogy a lakosság a lakóhelyétől kényelmes gyaloglási távolságon – kb. 4-500 m-en – belül el tudjon jutni egy a rekreálódását segítő közcélú zöldfelületre, pl. közparkba, vagy nyilvános használatú intézménykertbe.

1.13.2. A települési zöldfelületi rendszer összefüggései

A hagyományos magyar falvakban általában legfeljebb a főtéren található közcélú zöldfelületek, díszparkként, emellett fasorok is díszítették az utcákat, gyakran gyümölcsfákkal. Ennek megfelelően az egykori falvakból kinőtt városok esetében a lakóhely-közeli rekreáció területeit, azaz a nyilvános közparkokat utólag kell létrehozni a megfelelő lakóhelyi komfort érdekében.

Ettől lényegesen eltérő a helyzet Balatonföldváron, ahol az utcák, terek jelentős része elegáns üdülőtelepi közterületként nyerte el ma is meglévő formáját, így az egykori tervezők az esetek nagy részében gondoskodtak a megfelelő kiterjedésű parkokról, sétányokról, illetve a nagyvonalúan méretezett villatelkeken belüli zöldfelületekről. Ma is mintaszerűnek mondható a Kvassay Jenő által tervezett, és később róla elnevezett parti sétány kialakítása, ami a műszakilag korrekt – bár mai szemmel természetidegen – partvédelem megoldása mellett példásan telepített – ma már védett fasorokkal teszi kellemessé a sétát a nyári napsütésben is. Hasonlóan bőségesen méretezettek, és szinte a város szimbólumának tekinthetők a város központjában létesített közparkok, amelyek éppen ezért a Zöld Város jellegű fejlesztések kiinduló pontjával is szolgálnak.

A későbbiekben létesített, a 70-es úttól délre fekvő lakóterületek zöldfelületi méretezése már nem ennyire nagyvonalú, néhány szép közterületi fasor mellett – mint pl. az Arany János utcában – gyakran találkozhatunk esetlegesen, gyengén fásított közterületekkel, és a szűkebben méretezett lakó-, vagy nyaralótelkek növényesítése is sok esetben szegényes.

1.14. Az épített környezet vizsgálata

1.14.1. A területfelhasználás és a telekstruktúra

A településszerkezet szorosan összefügg Balatonföldvár építéstörténetével. Mivel a török időkben a település lényegében megszűnt, és csak a Széchenyiek kőröshegyi birtokához tartozó puszta élt tovább belőle, a mai Kőröshegyi út külső szakasza mentén, a 19. század végén a Széchenyiek által végrehajtott üdülőhelyi parcellázások a fürdőtelep követelményeinek megfelelően a Balaton felől kezdték el újrafeljeszteni a város szerkezetét. Ennek megfelelően az eredeti, 19. század végi – 20. század eleji telekstruktúrát őrzi a 7-es út és a Balaton közötti területsáv, ahol a keleti területsávok jelentős része már a polgári középosztály kistelkes nyaralói, hétvégi házaik felé tolták el az eredetileg a társadalmi elit számára elkezdett nagytelkes telekszerkezetet.

A két világháború között, és a 2. világháborút követően folytatódott a beépített terület rész növekedése, a 7-es úttól délre fekvő, sakkáblaszerű utcahálózatú településrészek kiépülésével, ahol a szabadon álló kertvárosias, családi házas és hétvégi házas beépítése dél felé haladva keveredik a Kőröshegy felőli oldal eredeti falusias telekstruktúrájával és oldalhatáron álló, hosszúházas beépítésével.

Ezt a szabályos, kertvárosias településszerkezetet lazítják fel az elmúlt egy-két évtized geometrikus formákat mutató utcahálózatú beépítései, mint például a Panoráma körút, vagy a Karikavölgyi körút esetében.

Telekmorfológia és telekméret vizsgálat,

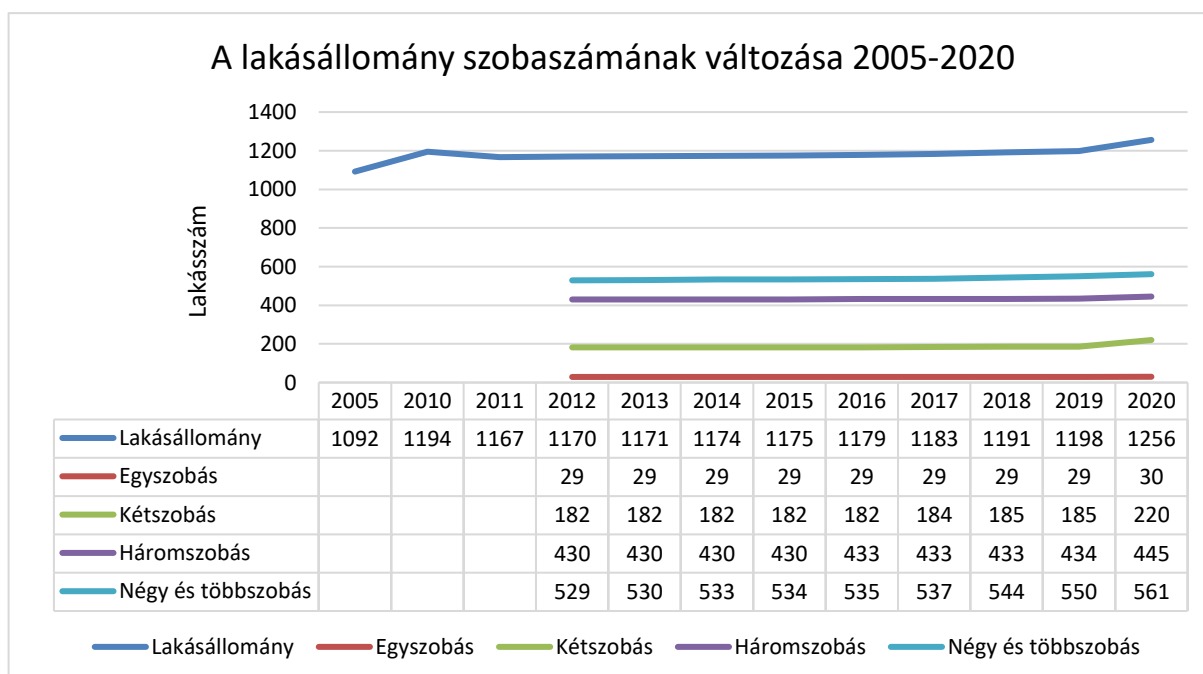
A város lakóterületeinek legnagyobb része családi házas lakóterület, általában annak a hagyományos, 720 m² körüli telken, szabadon álló kertvárosias beépítéssel, amelyet a Kőröshegyi út külső részén vált fel a falusias, oldalhatáron álló beépítésű klasszikus falusias telekstruktúra, eredetileg 2-3000 m²-es, mezőgazdasági kistermelésre is alkalmas, a mezőgazdasági területek felé kifutó telkekkel.

A parti sáv, a 7-es út és a Balaton közötti területrészek kialakítása ettől lényegesen eltér. Itt meglehetősen vegyes beépítést találunk, a különböző fejlődési korszakok szokásainak, divatjának megfelelően: az elsőként beépült Petőfi és József Attila utcák mellett, valamint a parti sétányra nyílóan még 2000-2500 m²-es telkekre épültek a villák, ám ettől nyugatra, és a központi parkegyüttes keleti oldalán is már a későbbi korok 500-700 m² közötti telkeire épültek fel a hétvégi házak. Ebben a sávban található még a hetvenes évek óta épült nagyobb szálloda-együttesek tömbtelkei is.

Tulajdonjogi vizsgálat

A város ingatlanjai legnagyobb részben magántulajdonban vannak, a köztulajdont a közterületeken és a közintézményeken kívül néhány üzlethelység képviseli.

1.14.2. Az építmények vizsgálata

Forrás: KSH Statinfo, 2021. július

A település épületállományának túlnyomó többségét a lakóépületek teszik ki. A város lakóépület-állománya meglehetősen vegyes. A terület nagy részét elfoglaló kertvárosias lakóterületeken ehhez csatlakozva újabb – a hatvanas-hetvenes években épült családi házak

határozzák meg az utcaképet, míg a Kőröshegy felőli régi falusi területeken elsődlegesen a 20 század első felében épült házak korszerűsített, gyakran átépített változatai állnak. A kezdeti korszak villaépületei rendszerint jó állapotban vannak, többet szálláshelyként, közép kategóriás panzióként, vagy vendégházként hasznosítanak.

A vasútvonaltól délre eső, hagyományos városi területek épületei – néhány közintézménytől eltekintve – földszintesek, magas tetősek. A vasúttól északra eső üdülő negyedben gyakoriak a földszintesnél magasabb épületek, a 20 század elején épült egyemeletes villák éppúgy, mint a hatvanas-hetvenes évek többszintes vállalati üdülői, illetve a 21 század első évtizedéből származó társasüdülők, lakóépületek.

A falusias nyeregtetős lakóépületektől eltekintve a városban a sátoztetős magastetős épületek dominálnak, igen sok esetben – már a kezdetektől fogva – az összetettebb épülettömegeket követő összetett tetőidomokkal.

1.14.3. Az épített környezet értékei

Balatonföldvár örökségi értékekben meglehetősen gazdag, és ezeknek az értékeknek a legnagyobb része megfelelően hasznosított is.

A város országosan védett műemlékei a kikötőhöz kapcsolódnak. Ezekhez tartozik az 1907-ben épült, Zielinszky Szilárd által tervezett, többtámaszú vasbeton szerkezetű, mintegy 100 m hosszú gyaloghíd amely a kikötő nyugati mólójának gyalogos közlekedését segíti, a Galamb-sziget galambdúcos hídja, a hajóállomás, a Kaszinó (Balaton Klub) és a meteorológiai állomás épülete, továbbá ezekhez csatlakozik a kikötő épületegyüttesének és a vasbeton gyaloghídnak a műemléki környezete is.

Az előbbiek mellett 67 további épület élvez helyi védeltséget. Ezek között megtalálható a vasútállomás felvételi épülete, a városháza, a katolikus templom és kápolna, a Júlia, a Hullám és a Park szálló épülete, emellett számos híres ember – pl. Kandó Kálmán, Korányi Frigyes, Bajor Gizi, Széchényi Zsigmond, Szabó Lőrinc – villája, Széchényi István és Kvassay Jenő emlékműve, és sok-sok a kor színvonalát képviselő lakóház és nyaraló.

Településtörténeti érdekesség, hogy az értékes villák, nyaralók épületei elsősorban a Petőfi Sándor és a József Attila utcai „mágnás-negyedben”, valamint a Balaton-parti sétány mellett található meg. Az előbbi területen indították meg a Széchényiek a meg a földvári fürdő-negyed építését, az utóbbi pedig – a Kvassay Jenő által tervezett, és később más parti települések számára is mintául szolgáló partrendezés nyomán – a legszebb fekvésű területévé vált a városnak, így a később érkező előkelőségek és kiválóságok itt építették meg a villájukat.

Az örökség emlékeit gazdagítja a városban az egykori kelta földvár kiemelten védett régészeti lelőhelye, valamint a térség múltját őrző négy további nyilvántartott régészeti lelőhely a

Csárda-dűlőben, a József Attila u. 43-56, a Hegyalja út 3. alatt, valamint a Kőröshegyre vezető út mentén.

A város 2004-ben, a településszerkezeti terv előkészítése során kiváló régészek és építész-várostervezők együttműködésével elkészített örökségvédelmi hatásvizsgálata számos elemében, megállapításában ma is helytálló javaslatokat fogalmazott meg, azonban az eltelt időszakban bekövetkezett változások – és a jogszabályi előírások – miatt felülvizsgálatra szorul. Az erre irányuló munka a tervezéssel párhuzamosan megindult, ám a bekövetkezett jogszabályi módosulások, az ezekből fakadó önkormányzati kötelezettségek miatt nem fejeződhetett be a többi dokumentummal együtt.

1.14.4. Az épített környezet konfliktusai, problémái

Az épített környezet konfliktusai általában a rövid, ám jelentős forgalmat okozó turistaszezon és a hagyományos, üdülőterületi környezet ellentmondásaira vezethetők vissza, bár Földvár több szempontból jó példának tekinthető a városkép alakításában sok más Balaton-parti település számára. Mivel a turisztikai vállalkozóknak a jelenlegi helyzetben igen rövid idő alatt kell megfelelő bevételt elérniük, rendszerint igen olcsó, gyakran primitív, és rikítóan feltűnő megoldásokat választanak saját tevékenységük gyakorlására, és a forgalmukat fokozó reklámozására is. Amennyiben hosszabbra lehetne széthúzni a turisztikailag aktív időszakot, több vállalkozótól elvárható lenne, hogy a hosszabb távú eredményes működés reményében igényesebb megoldásokkal operáljon saját környezetének alakításában, ami viszont a jelenlegi városképnél jóval vonzóbbat, visszafogottabbat eredményezne.

1.15. Közlekedés

1.15.1. Térségi hálózatok

Balatonföldvár közlekedési hálózatokhoz való kapcsolódásának a jellegzetessége – más déli Balaton-parti településekhez hasonlóan –, hogy a fő turisztikai szezonban kiszolgálandó emberek száma többszöröse a város állandó népességének, ami a kiváló megközelíthetőség mellett is igen nehézvé teszi a településen belüli közlekedési létesítmények és hálózatok méretezését. A csúcsra méretezés ugyanis rengeteg csúcsidőn kívül fölösleges kapacitást hozna létre, a csúcsidőn kívüli igényekre való méretezés pedig főként a város gazdasága szempontjából igen fontos turisztikai csúcsidőszakban okoz akkora zsúfoltságot, ami már-már a város turisztikai vonzerejét csökkenti.

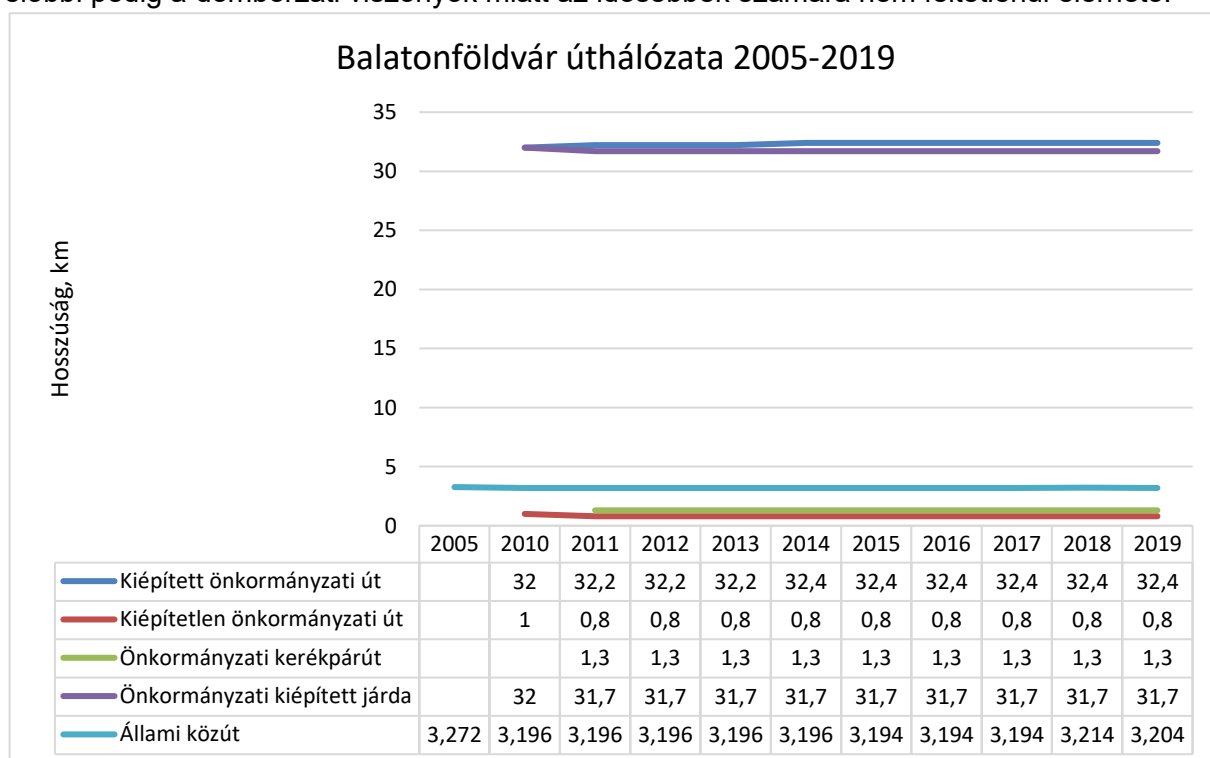
A kialakult főhálózatok – Földvár számára kedvező – sajátossága az, hogy a városon áthaladó, annak regionális és országos megközelítésében kitüntetett szerepet játszó vasúti és közúti főhálózati elemek is északkelet-délnyugati irányban szelik át a várost, ami igen jó

megközelítést tesz lehetővé közösségi közlekedéssel – azaz vasúton – a legfontosabb turisztikai kibocsátó városok, Budapest, Székesfehérvár, valamint Nagykanizsa felől, és közúton is, az M7 autópályán. Kisebb térségi – helyközi – megközelíthetőség szempontjából már kedvezőtlenebb a helyzet, mivel a város vasúti kapcsolatai a többi irányban hiányosak, így tehát könnyen inkább a többi déli Balaton-parti település érhető el, a háttér-terület települései, vagy a megyeszékhely Kaposvár már nem. Ezekre a településekre a közúti hálózat ad megoldást, a közösségi közlekedés terén a Balatonföldváron áthaladó, sűrű autóbusz-hálózat jelenti a megoldást, közúton pedig Szántód-Kapoly összekötő úton és leágazásain át érhető el a környező települések nagyobb része.

1.15.2. Helyi közlekedési viszonyok

A helyi közlekedés közcélú közlekedési részét szintén a helyközi járatok jelenthetik, amelyek két helyen állnak meg a városban, Balatonföldvár központi autóbusz-várójánál és Balatonföldvár vasútállomásnál. Ugyanakkor a város léptéke miatt a helyi közlekedés számára a helyközi járatok nem jelentenek valós megoldást. Emellett a személygépkocsi-használat, valamint a környezetbarát közlekedési eszközök, azaz a kerékpár, illetve a gyaloglás marad.

Utóbbi a város kiterjedt méretei – 4, illetve 3 km – miatt nem mindenki számára komfortos, az előbbi pedig a domborzati viszonyok miatt az idősebbek számára nem feltétlenül elérhető.

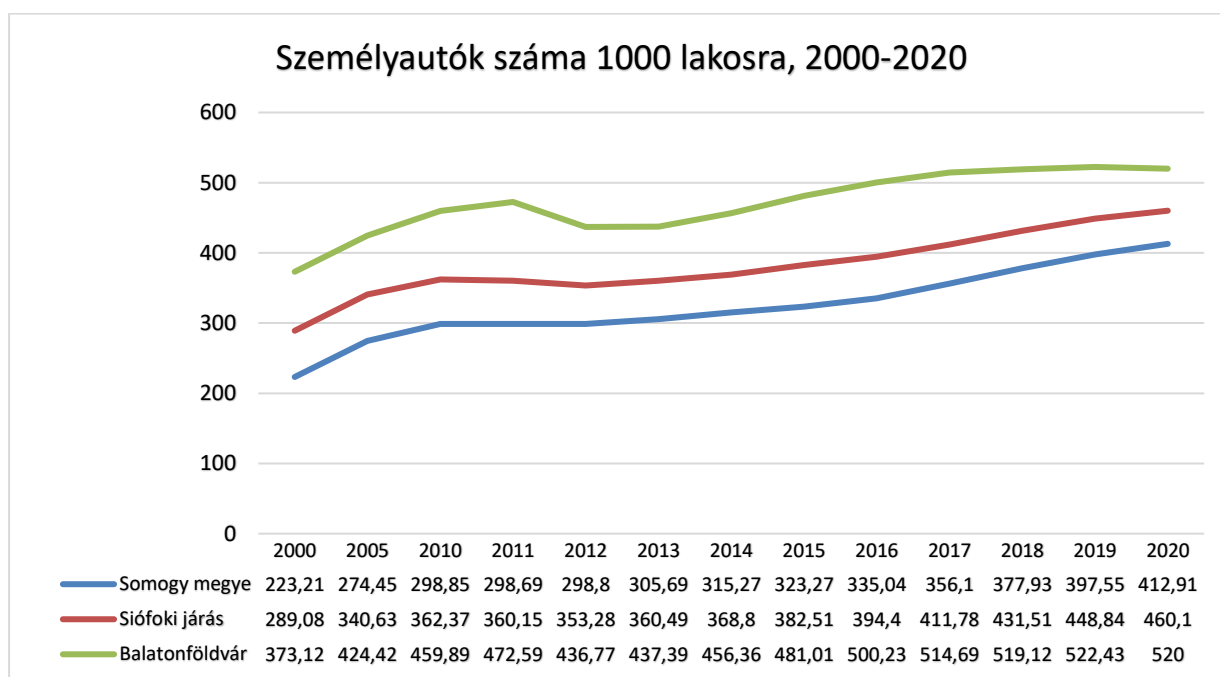

Forrás: KSH Statinfo 2021. július

Az átmenő utak között ki kell emelni a 7-es számú főutat, ami a városban Budapesti út és Balatonszentgyörgyi út néven halad át, és jelentős átmenő forgalma – a vasútvonallal együtt

– miatt komoly elválasztó hatást gyakorol a város déli és partközeli területei között, ami egyúttal balesetveszélyt is jelent a kereszteződésekénél.

A helyi közlekedés leggyakoribb eszköze a személygépkocsi, amellyel a város kisvárosias viszonyai között igen kényelmesen közelíthetők meg a helyi viszonyok között távolinak számító célpontok is. Minden bizonnyal ez támasztja alá – az átlagosnál magasabb társadalmi státussal, és az ezzel együtt járó jobb jövedelmi viszonyokkal együtt – azt a tényt, hogy az 1000 főre jutó személyautók száma Balatonföldváron magasabb akár a járás, akár a megye átlagánál, egyúttal az is megfigyelhető, hogy a magasabb számú személygépkocsin belül a diesel üzeműekének aránya is magasabb a környékénél.

Forrás: KSH Statinfo 2021. július

A helyi közutak elenyésző kivétellel burkoltak, és a kiváló kiépítettséget jelzi az is, hogy szinte minden út mellett található járda is, hiszen a kiépített járdák hossza alig marad el a kiépített járdákétól, ami hazai viszonylatban egyáltalán nem mondható természetesnek.

1.16. Közművesítés

1.16.1. Vízellátás

A Balaton parti sávban a vízellátást regionális rendszerek biztosítják. A Balaton déli partját a Dél-kelet Balatoni és a Nyugat-Balatoni Regionális rendszer látja el ivóvízzel, a két rendszer határa Balatonőszödnél van. Ezen belül Balatonföldvár vízellátását a Dél-kelet Balatoni Regionális vízellátó rendszer biztosítja, melyet a Dunántúli Regionális Vízmű Zrt. üzemeltet. A

vízellátó rendszer központi vízellátó telepe Balatonszéplakon található. A Balatonszéplaki Nagyszőlősi Vízmű vízbázisa maga a Balaton, a Vízmű tisztítási kapacitása 23.000 m³/nap. Balatonföldváron felszíni és felszín alatti vízbázis nem található, így külön védelem a település területén nem került megállapításra.

Balatonszéplakon kiépítésre került egy 3.200 m³/d kapacitású víztisztító mű, amely tartalékot képez a nyári, idegenforgalmi szezon csúcs-vízigényének kielégítésére. Emellett lehetőség van a várost ellátó hálózatnak a keleti irányból történő betáplálására a balatonözüdi vízműről, amely a két Regionális Vízellátó rendszer határán helyezkedik el, maximális kapacitása 8.600 m³/d.

A város nyugati részén található, magasan fekvő területek megfelelő vízellátása érdekében kétzónás vízellátó rendszer üzemel. A rendszerek tárolókapacitása 23.000 m³ + 400 m³. A Balaton parton az ivóvízellátás az üdülés erőteljes fejlődése következtében a 70-es években került teljes lefedettséggel kiépítésre. A városban a vízhálózat kiépítettsége gyakorlatilag teljes, Földvárnak mind a 1.256 lakása rá van kötve a közüzemi víz és a szennyvízhálózatra is.

A város kiépített közüzemi vízhálózatának hossza 36,6 km, amely a regionális ivóvízvezeték rendszerből (NA 200-300 mm), az ivóvíz fővezeték hálózatból (NA 100-150 mm), valamint az ezekhez kapcsolódó utca elosztóhálózatból (NA 80-100 mm) adódik össze. Balatonszéplak vízfogyasztás adatait a megyei éves vízfogyasztási adatokkal összehasonlítva megállapítható, hogy Balatonszéplakon – mintegy 80 m³/év/lakos nagysággal – az egyik legmagasabb az egy főre jutó átlag vízfogyasztás.

A DRV Rt. Balatonszéplakon a balatoni vízbázisra támaszkodva locsolóvíz ellátást üzemeltet, melynek kapacitása 60 m³/d. A locsoló hálózat elsősorban a Balaton közeli területeken került kiépítésre, a zöldfelületek locsolóvizének biztosítása érdekében.

1.16.2. Csatornázás, szennyvízelvezetés

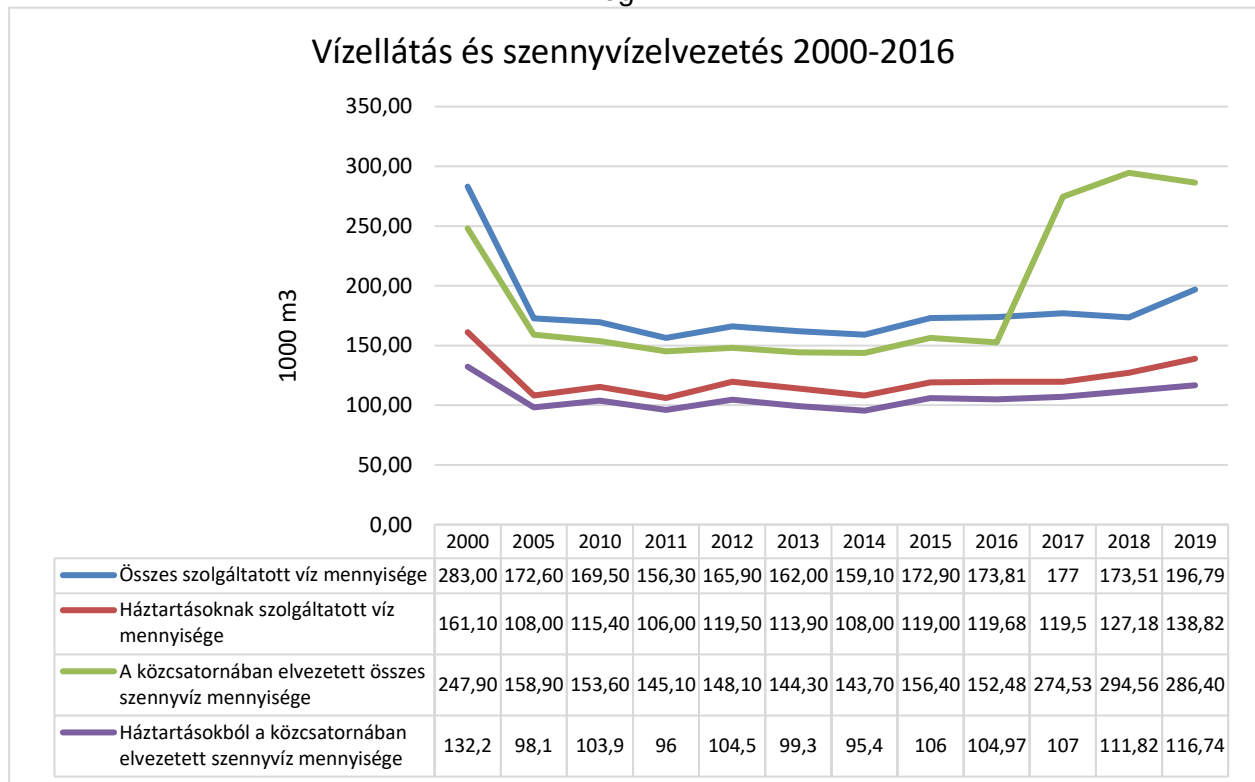
A Balaton vízgyűjtőjén a csatornahálózat kiépítésekor hat régiót alakítottak ki, ezeken belül a szennyvíz elvezetését és tisztítását eltérően, de a teljes régióra kiterjedően oldották meg.

Balatonszéplak az I. sz. szennyvízelvezetési és tisztítási régióba tartozik, amely a Balatonszárszó és Balatonvilágos közötti településeket foglalja magába. Az itt összegyűjtött szennyvizet – így a Balatonszéplakon keletkezőket is – Siófokra vezetik. A DRV Zrt. által üzemeltetett siófoki szennyvíztelep tisztító kapacitása 32.500 m³/nap, amely – különösen szezonon kívül – nem kerül teljes egészében kihasználásra. A siófoki szennyvíztisztító telep tisztított szennyvízeinek befogadója a Sió csatorna.

A településen kiépített szennyvízcsatorna-hálózat kapacitását és funkcióját tekintve két részre osztható:

- a regionális hálózatra, amely a parti sávban, a vasúttal párhuzamosan halad, és a városi hálózatról összegyűjtött szennyvizek regionális rendszerhez történő csatlakoztatását biztosítja, valamint
- a helyi hálózatra, amely a település belterületén belül keletkező szennyvizek gyűjtését, elvezetését szolgálja.

A településen a kiépített szennyvízcsatorna hálózat hossza összesen 37,3 km, amely lényegében megegyezik az ivóvízhálózat 36,3 km-es hosszúságával. A Balaton-parton Balatonföldváron került elsőként kiépítésre szennyvízcsatorna-hálózat, a településen keletkező szennyvíz kezelésére szolgáló szennyvízteleppel együtt. A településen a csatornahálózatra való rákötés százalékos aránya 100 %-os. A Balaton-törvény értelmében a közcsatornával rendelkező területeken új építésű lakásokat kötelezően be kell kapcsolni a megépült és üzembe helyezett szennyvízcsatorna-hálózatra, így új lakások építésével a rákötések száma várhatóan továbbra is nőni fog.

Forrás: KSH Statinfo 2021. július

1.16.3. Csapadékvíz elvezetés

Balatonföldvár a Kőröshegyi Séd vízgyűjtőjén helyezkedik el. A Kőröshegyi Séd vízfolyás Pusztaszemes község belterületén ered, és Balatonföldvárnál torkollik a Balatonba. Mivel így a település területén keletkező csapadékvizek befogadója a Kőröshegyi Séd, majd a Balaton, miatt kiemelten fontos a befolyó csapadékvizek minősége.

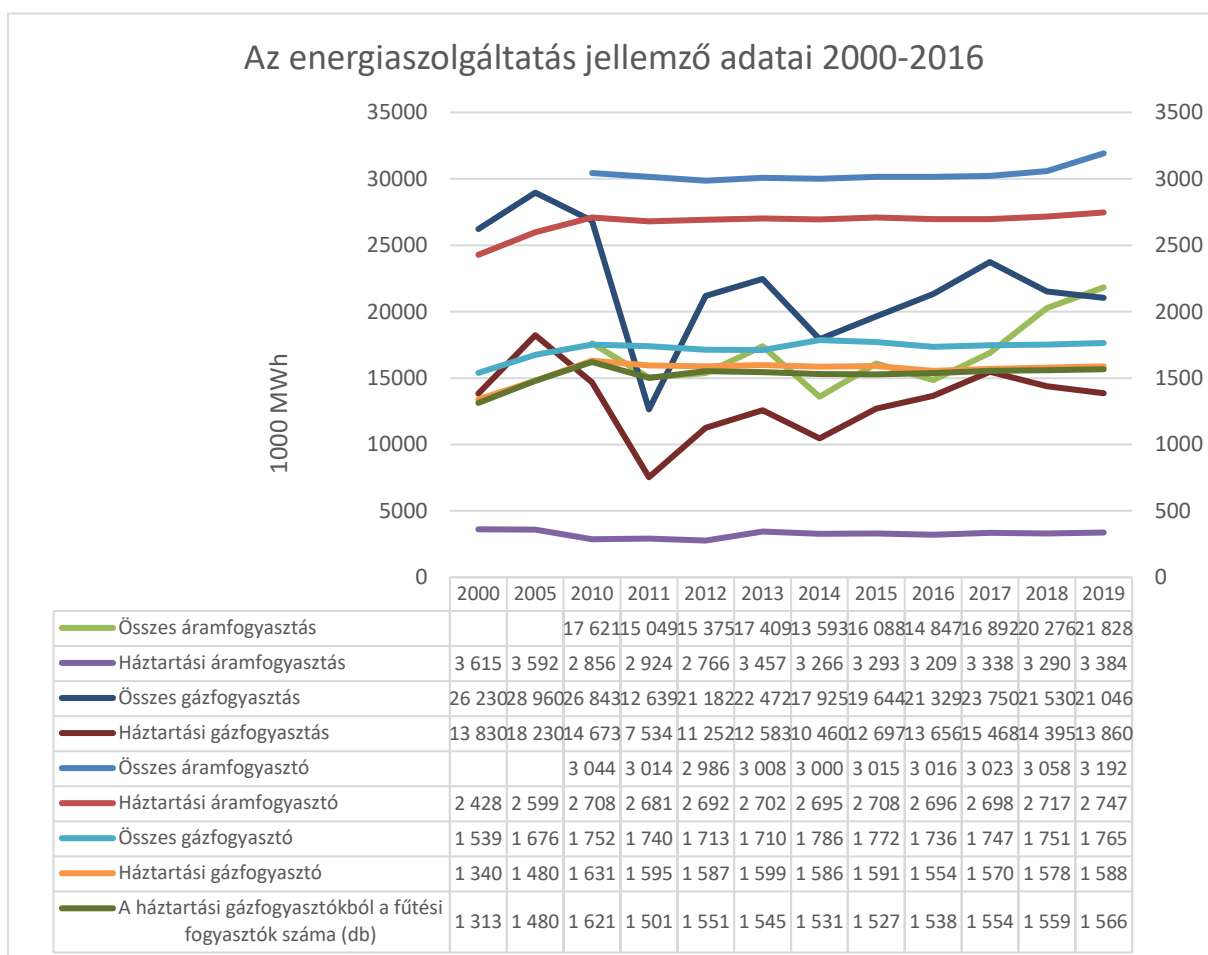
1.16.4. Villamos energiaellátás

Balatonföldvár villamos energiaellátását az E.ON Energiakereskedelmi Zrt. biztosítja.

A település lakóterületein a közcélú 20/0,4 kV elosztóhálózat, valamint a hozzá kapcsolódó transzformátor állomások (OTR, KTW, HTR) kiépítésre kerültek. A város villamos energia ellátása a korábbi állapotfelmérések alapján megfelelő, a szolgáltató a lakossági villamos igényeket ki tudja elégíteni.

A városban 2019-ben a 71 km hosszú kiefeszültségű elektromos hálózaton át a regisztrált összesen 3.192 áramfogyasztó számára 21.828 MWh villamos energiát szolgáltatott, ezen belül a 2.747 háztartási fogyasztó 3.384 MWh/év összes fogyasztása mellett az egy háztartásra jutó átlagos fogyasztás 1.232 kWh/év volt, ez az érték az elmúlt tíz év első felében enyhén 1100 kWh/év értékre csökkent, majd az elmúlt években növekedni kezdett.

1.16.5. Földgázellátás

Forrás: KSH Statinfo 2021. július

Balatonföldváron a kiépített gázvezeték-hálózaton át az E.ON Közép-dunántúli Gázhálózati Zrt. biztosítja a földgázellátást. A város az országos hálózathoz a Zalai 8"-os gázvezetéken keresztül csatlakozik a Kőröshegy közigazgatási területén kiépített gázfogadó állomáson

keresztül. A településen belül a földgáz ellátást középnyomású, valamint kisnyomású gázvezeték hálózatról oldják meg.

A vezetékes gázt fogyasztók száma 2019-ben 1.765 volt, az ezek számára szolgáltatott gáz mennyisége pedig 21.046 ezer m³ volt. Ebből a háztartási fogyasztók száma 1.588, az általuk fogyasztott gáz pedig ugyanebben az évben 13.8606 ezer m³.

A megújuló energia hasznosítása csak kis mértékben működik a településeken. Erről adatok nem állnak rendelkezésre. A város vezetősége törekszik az energiatudatos fejlesztésekre, ezt támasztja alá az a tény, hogy az elmúlt években Földvár önkormányzati intézményeinek épületeit energiatudatos módon korszerűsítették, beleértve a szolárpaneles elektromos áramtermelést is.

1.16.6. Hulladékkezelés

A korábbi gyűjtőszigetes szelektív hulladékgyűjtést 2014-ben a háztól való gyűjtés váltotta fel. Ezt követően a városból a KSH adatai szerint 2019-ben összesen 2.575,3 t, ebből a háztartásoktól pedig 1.588,8 t, ebből 841.1 t szelektíven gyűjtött kommunális hulladékot szállítottak el.

1.17. Katasztrófavédelem

Balatonföldváron a beépítést, területhasználatot érdemben korlátozó katasztrófavédelmi szempontok az alábbiak szerint állnak fenn.

1.17.1. Építésföldtani korlátok

A település belterületének nyugati részletében meghatározó morfológiai elem a magasparti területsáv, amely potenciális veszélyforrást jelent, így a rendezési tervekben továbbra is a földtani veszélyforrások területe övezetbe tartozó egységként kezelendő.

Az Országos Felszínmozgásos Kataszterben és a Bányafelügyelet rendelkezésére álló gravitációs tömegmozgásokat összegző aktuális nyilvántartásokban nem szerepel Balatonföldvár város igazgatási területéhez tartozó folyamatosan aktivitást mutató tömegmozgásos helyszín, így a továbbtervezés során — egyedi igény esetén — szakági alátámasztó munkarésszel felülvizsgálható a földtani veszélyforrások területe övezetbe tartozó helyszínek kiterjedése és jövőbeni területhasználatának célja.

1.17.2. Vízirajzi veszélyeztetettség

Balatonföldvár területén nincs a Dél-dunántúli Vízügyi Igazgatóság működési területén lévő árvízvédelmi szakasz, árvízvédelmi öblözet, ugyanakkor a város rendelkezik vízkárelhárítási védelmi tervvel, aminek a felülvizsgálatát és aktualizálását évenként szükséges elvégezni.

A vízkárok elleni védekezést és a területhasználatot is érinti az illetékes állami szervezetek által tervezett „Dél-balatoni kisvízfolyások védképességének javítása” elnevezésű projekt.

A Balaton szabályozási szintjének a korábbi 110 cm-ről 120 ($\pm 5\%$) cm-re történő emelése a 2000-es évek elejei, valamint 2012 nyarának szélsőségesen alacsony vízállásait követően került előtérbe. A balatoni önkormányzatok, a Balaton Fejlesztési Tanács és az idegenforgalmi szervek részéről fokozott igényként jelentkezett a biztonságosabb vízszinttartás. Az új szabályozási vízszint hatással van a Balaton déli-parti kisvízfolyások vízemésztő képességére, hordalékszállítására. A kisvízfolyások átfogó rendezése 1960-90-as évek közötti időszakban történt, azóta eltelt időszakban vízemésztő képességük csökkent, ugyanakkor a kiépítési vízhozamokra vonatkozó jogszabályi előírások is változtak, szigorodtak. Mindezek miatt szükségessé vált a kisvízfolyások átfogó rendezése.

A „Balaton kiemelt turisztikai fejlesztési térség meghatározásáról és a térségben megvalósítandó egyes fejlesztések megvalósításához szükséges források biztosításáról” szóló 1861/2016. (XII. 27.) Korm. határozat 2. sz. mellékletében szerepel továbbá „A balatoni vízkészlet fenntartható gazdálkodásának, vízhasználatának javítása, a szükséges infrastrukturális feltételek biztosításával” című húzóprojekt. Ennek érdekében a további három projekt is tervezési fázisban van:

- A Balaton déli parti kisvízfolyások védképességének javítása;
- A Balaton új üzemeltetési rendjéhez szükséges fejlesztések – mederkotrások;
- A Balaton új üzemeltetési rendjéhez szükséges fejlesztések - Mélyfekvésű területek feltöltése, partbiztosítások rendezése, vízminőségvédelem fejlesztése,

A fentiek közül Balatonföldvárt az első, „A Balaton déli parti kisvízfolyások védképességének javítása” című projekt érinti, amelynek célja a medrek vízemésztő képességének a javítása, a medreket határoló depóniák megerősítése, magasítása, víztartó képességük javítása, az érintett vízfolyások hordalékterheltségének csökkentése, a torkolati szakaszoknak a tervezett új partbiztosításhoz illeszkedő kiépítése. A tervezés alatt álló intézkedések közül Balatonföldvár közigazgatási területét a Kőröshegyi-Séd védképességének javítása érinti majd. Ehhez kapcsolódóan szintén tervezett a Kőröshegy-Séd patak belterületi szakaszhatárán üzemelő Balatonföldvári halastó üzemeltetőjével történt egyeztetés alapján a tó nyugati oldalán meglévő körcsatorna nagyvízhozamok levezetésére történő fejlesztése.

1.18. Ásványi nyersanyag lelőhelyek

Balatonföldváron az agyagbányászat és téglagyártás megszűnése óta ásványi nyersanyagot nem bányásznak. Az illetékes állami szervezetek adatszolgáltatása szerint a korábbi földtani és ásványi nyersanyag kutatások eredményei alapján összeállításra került Állami Ásványi

Nyersanyag és Geotermikus Energiavagyon Nyilvántartásban jelenleg nem szerepelnek olyan földrészletek, amelyek Balatonföldvár város igazgatási területét alkotják és ásványvagon gazdálkodási övezetbe is tartoznak.

1.19. Klímagazdálkodás

Balatonföldvárra – mint a Somogyi part sík településeire általában – jellemző, hogy mérsékelt meleg éghajlatú, a mérsékelt száraz és mérsékelt nedves típus határán terülnek el. Az évi napfénytartam 2020 és 2050 óra között van. Nyáron 810—820 óra, télen 205 óra körüli a napsütés. Az évi középhőmérséklet 10,4 °C körüli, de É-on egy-két tizedfokkal kevesebb. A vegetációs időszak hőmérsékleti átlaga 17,0—17,2 °C. Ápr. 10—11-től okt. 18—19-ig, vagyis évente mintegy 190 napon keresztül a napi középhőmérséklet meghaladja a 10 °C-ot. A fagymentes időszak ápr. 5 körül kezdődik és okt. 30 táján fejeződik be, vagyis évente mintegy 208 napig tart. A legmagasabb nyári hőmérsékletek sokévi átlaga 33,2 °C, a legalacsonyabb télieké -14,0 és -14,5 °C közötti.

A természetes klímaviszonyokat kedvezően befolyásoló tényezők között említhető a város – történetéből eredő – gazdag fásítottsága, koros növényzete, elsődlegesen a történelmi üdülőterületek közterületi fasoraival, a kertvárosi lakóterületek növényállománya inkább a térség kisvárosaiban, falvaiban szokásos növényesítettséget mutatja. Mindez a település biológiai aktivitásértékét magasán tartja, ami egyúttal a hősziget-jelenség erősödése ellen hat. Negatív tényezőként említhetők a klímagazdálkodás szemszögéből a város épületállományának klimatikus tulajdonságai, a lakóházak korával, építési módjával összefüggő alacsony hőátbocsátási ellenállás, valamint a klímatudatos korszaknál korábbról származó fűtőberendezések, energiafelhasználási szokások.

A negatívumok között kell említeni a helyközi és a helyi közlekedésen belül is viszonylag magas arányú a személygépkocsi-használat, amely kedvezőtlenül hat az ÜHG-kibocsátásra.

2. HELYZETELEMZŐ MUNKARÉSZ

2.1. A vizsgált tényezők elemzése, egymásra hatásuk összevetése

2.1.1. A társadalmi folyamatok hatáselemzése

Balatonföldvár társadalmi folyamatai kétarcúak, egyszerre jelentkeznek az előnyös és a hátrányos folyamatok is.

Előnyös, hogy a lakosság száma nem csökken, sőt, inkább kissé növekedőnek mondható.

Hátrányos ugyanakkor az, hogy a növekedés nem a természetes szaporodás eredményéből, hanem az itt letelepedő nyugdíjasok nyomán jön létre, ami a jövőben sem fogja a természetes demográfiai folyamatokat javítani.

Előnyös az is, hogy a földváriak iskolai végzettsége markánsan magasabb a járás, vagy a megyei városok átlagánál, ami elviekben magasabb státust, több vállalkozókésztséget, magasabb jövedelmet – és magasabb adófizetést – szokott eredményezni. Mindez azonban a magasabb korú értelmiségi nyugdíjasok betelepülésével csak kisebb részben valósul meg, főként egyes távolról, vagy otthonról is végezhető szakértői munkák esetében.

Összefoglalva leszögezhető, hogy a jelenlegi társadalmi folyamatok a város vonzerejét tanúsítják, ugyanakkor az is megállapítható, hogy ahhoz, hogy a demográfiai mutatók hosszabb távon, a korosztályos mutatók tekintetében is kedvezők legyenek, azaz fiatal, gyermekes családok telepedjenek le Balatonföldváron, a gazdaságnak, a magasabb képzettséget igénylő munkahelyi lehetőségeknek a nagyobb választékára lenne szükség. Ezt a város meglévő adottságai, erősségei és gyengeségei alapján leginkább a minőségi turizmus, másrészt pedig az itt letelepedő önfoglalkoztató, vagy más konstrukcióban működő, távolról is nyújtható (szellemi) szolgáltatások gyarapítása felé való elmozdulás támogatásával segíthet elő.

2.1.2. A gazdasági folyamatok hatáselemzése

A gazdasági folyamatok – a demográfiai mutatókhoz hasonlóan – a balatoni átlaghoz képest is kedvezőnek mondhatók, ugyanakkor jól felismerhetők a Balaton-menti gazdasági fejlődés tipikus problémái is. Ez általában az alacsonyabb vásárlóerejű hazai és poszt szocialista turisták igény szintjéhez igazodó turisztikai kínálatból mutatkozik meg, ami a spontán fejleményektől vezérelt, igen rövid – gyakran csak 6-8 hétig tartó – turisztikai szezonnal szoros összefüggésben van.

A turisztikai szempontból aktív időszak lényeges meghosszabbítását, szünet nélkülivé alakítását eredményezhetné, ha a városban olyan európai színvonalú wellness szálló(k) is működne, amelyek biztosíthatnák az év egészében felkelhető érdeklődés kiszolgálását.

Ez gerjesztő hatást fejthetne ki a turizmushoz kötődő vendéglátásra, és más szolgáltatásokra is, amelyek színvonalnövelése csak a jelenleginél nagyobb és fizetőképesebb kereslet esetén várható el.

Fontos impulzus lehetne a minőségi turizmus lényeges növeléséhez a város arculatának újrapolírozása: a szocializmus évtizedeiben Földvár csak a vitorlázás révén tartott meg némi egyediséget a déli-parti települések sorában, holott éppen történelméből, fejlesztési célkitűzéseiből lehetősége van az elsők között lenni a minőségi turizmus elérésében, elérve, vagy akár meghaladva az e téren élenjáró Balatonfüredet. Ehhez az egyediséget, a magas színvonalat megjelenítő sajátos turisztikai profilok – pl. a vízi kalandsportok -, a nagyon magas színvonalat (is) megcélzó turisztikai szuprastruktúra (szállodák, vendéglők), és a kiváló marketing és PR munka egyaránt szükséges.

2.1.3. Környezet

Balatonföldvár sajátos épített környezettel rendelkezik, amelyben markánsan elválik egymástól a kertvárosias-falusias „egész éves” település, és a vasúttól északra fekvő „Üdülőnegyed”, azaz a Parti sáv elegánsnak épült üdülőterülete, amely azonban jelenleg – bár jól láthatók az éledezés jelei – még őrzi a szocializmus évtizedeiben ráakódott retró érzést, ami viszont csak a nyári időszak hazai nyaralóvendégei számára nyújt jobb híján megfelelő környezetet. Mindezt egyik oldalról a Balaton határolja, az északi part gyönyörű látképével, a mindkét medencére kitekintő panorámával, míg délről a jellegzetes somogyi dombsági látkép keretezi a kertvárosias zöldövezeti jellegű lakóterületeket, mezőgazdasági és erdőterületekkel tarkítva.

A város kommunális felszerelése, ellátottsága jónak mondható, mind a szükséges intézmények, mind pedig a műszaki infrastruktúrahálózatok megfelelnek a mai, és remélhetően a magasabb jövőbeli igényeknek is. Jelentős gondot okoz ugyanakkor a nyáron többszörösére növekvő autóforgalom, ami főként a Parti sávban már-már az élnéltség rovására megy, éppúgy, mint a várost átszelő 7-es út. Mindkét esetben a forgalom csillapítása, és – a Parti sáv túlterhelt nyári időszakában – a vendég gépjárművek kitiltása hozhat eredményt, ami viszont a környezetbarát közösségi közlekedési eszközök választékának, valamint a parkolási lehetőségeknek a sávon kívüli megteremtését igényli.

2.2. A vizsgálatok alapján a tényleges állapotok elemzése, egymásra hatásuk összevetése, folyamataik elemzése

A város adatai a különféle szempontokból tekintve egyelőre megnyugtatóak, az átlagosnál jobbnak tűnnek. Jellegzetes azonban a társadalmi és gazdasági, valamint fizikai környezeti viszonyoknak az az együttállása, hogy a környezet, és a szolgáltatások jelentős része is

nagyjából a szocializmus időszakában kialakult, korábbi állapotokat idézi. Ezen a tőkeszegény vállalkozásokat üzemeltető helyi turisztikai vállalkozók egymagukban nem is tudnak érdemben változtatni, hiszen a szezon lényeges meghosszabbítását a tőkeigényesebb minőségi turizmus meghonosítása teszi lehetővé.

A magasabb igény szintű minőségi turizmus, és annak promóciójával létrehozott ismertség lehet vonzó a környékről – vagy akár az ország más részeiről – származó magasabb képzettségű, fiatal családok számára ahhoz, hogy Földváron letelepedve javítsák a város demográfiai mutatóit. Mindez szerencsés esetben egy önmagát tápláló, felfelé ívelő spirált hoz létre, ami az alapja lehet Balatonföldvár tartós jólétének, ami viszont a minőségi szolgáltatások és a minőségi környezet létrehozásához és fenntartásához elengedhetetlen.

2.3. Probléma és értéktérkép

3. HELYZETÉRTÉKELŐ MUNKARÉSZ

3.1. A helyzetelemzés eredményeinek értékelése, szintézis

A helyzetelemzés eredményeinek tényleges állapot értékelése, annak szintézise a jogszabályokban előírt módszertan szerint a reálfolyamatok értékelését, továbbá a szélsőséges, a települési környezettel szemben támasztott általános követelményeknek ellentmondó, problematikus témakörök kiemelését jelenti. Erre épül fel a település adottságainak, lehetőségeinek és a fejlesztés korlátainak összefoglalása, a település-veszélyeztető hatások alapján készített kockázatértékelés figyelembevételével.

3.1.1. A folyamatok értékelése

A város folyamatai logikusan következnek egymásból, összefüggő rendszert alkotva, amelynek egyes összetevői – pl. a rövid turisztikai szezon, a relatív tökeszegénységből fakadó egyfajta turisztikai igénytelenség, a szürke zóna határán való gazdasági működés – gyakorlatilag minden balatoni településre igazak. A pozitív elemek jelentős része – például a minőségi turizmus számára kitűnő alapokat jelentő értékes, egykori eleganciájukat többé-kevésbé őrző objektumok, és a sportos imázs – sajátosan egyedi földvári jelenség, amelyek egyelőre csak részben kihasználtak. Ennek megfelelően Földvárnak olyan sajátos, egyedi fejlesztési pályát kell maga elé tűznie és bejárnia, amely sok szempontból nagyobb erőfeszítéseket és kockázatvállalást jelent, a minőségi turizmus felé való határozott és következetes, ugyanakkor messziről is jól látható elmozdulással, a turisztikailag aktív időszak időbeli széthúzásával, illetve a turisztikai szürke jövedelmek kifehérítésével kapcsolatosan.

3.1.2. A település és környezetének fejlesztését befolyásoló külső és belső tényezők összefoglaló értékelése

A település és környezetének fejlesztését befolyásoló belső adottságok közül igen pozitívan kell értékelni az átlagosnál határozottan magasabb képzettséget, a több irányból kiválóan mondható megközelíthetőséget, a színvonalas intézményi és műszaki infrastruktúrát, valamint a viszonylag színvonalas turisztikai infrastruktúrát, a kellemes somogyi tájba illeszkedő kedves kisváros kiváló fürdési lehetőségeit, barátságos arculatát, a lenyűgöző északi parti panorámát, valamint a kikötő és a parti sáv számos turisztikai szempontból is jelentős vonzerő-elemét.

Kedvezőtlen ugyanakkor a városközpont és a parti sáv közötti éles határvonal, az alapvetően gazdag értékűvel és növényzettel rendelkező parti sáv építészeti heterogenitása, a nyaranta jelentkező autós túlszűfoltosság, vagy éppen a gyalogosbarát, környezetkímélő közlekedés feltételrendszerének kialakulatlansága.

A pozitív külső tényezők között kell említeni a város alapjaiban pozitív imázsát, üdülési vonzerejét, szerves beilleszkedését a déli Balaton-part településláncába. Negatívum azonban, hogy a város által kínált feltételek a jelenlegi állapotukban kevésbé alkalmasak a magasabb és nagyobb számú turisztikai igényeknek, elvárásoknak való megfelelésre, így várhatóan egyszerre kell majd – egymással összehangoltan – felkelteni a minőségi turizmus érdeklődését, és megteremteni azokat a feltételeket, amelyek hozzásegíthetnek a felkeltett igények kielégítéséhez

3.1.3. A településfejlesztés és -rendezés kapcsolata

A településfejlesztés és –rendezés kapcsolatrendszerére Balatonföldváron kiválóan mondható. Az egyes tervek módosítása, felülvizsgálata esetén a tervezők mindig megkapják a csatlakozó tervanyagot, így a tárgyalt összhang megteremtése nem jelenthet teljesíthetetlen problémát. Megfelelően összehangoltak ugyanakkor a város településrendezési és ágazati dokumentumai is.

3.2. Eltérő jellemzőkkel rendelkező településrészek

3.2.1. A településrészek kijelölése

Balatonföldvár mai helyzetében hét, eltérő jellemzőkkel, karakterrel rendelkező településrésze, illetve területrésze osztható:

1. városközpont, a város történeti központi területe, a történeti villákkal, a kikötővel és az attól keletre és nyugatra eső parti területekkel, sétányokkal, a város és a Parti sáv központi területrészeként;
2. keleti üdülőterület, a város üdülőterületei a Bacsó Béla út és a Kisfaludy utca között, a városközponttól keletre, a nyaraló negyeddel, átnyúlva a 7-es úttól délre is;
3. nyugati üdülőterület, a város üdülőterületei a Rákóczi út és a Balatonszentgyörgyi út között, a városközponttól nyugatra, a löszfallal, a földvárral és a Hajózástörténeti Kiállítással, kilátóval;
4. lakóterületek, a városnak a központon kívüli családi házas, kertvárosias lakóterületei, a déli részen falusias beütéssel;
5. a halastó környéke, a tó melletti természetközeli területekkel;
6. a délnyugati erdők, a város kertvárosi lakóterületeihez csatlakozva;
7. a Balaton területe.

Balatonföldvár homogénnek tekinthető településrészei

Forrás: saját szerkesztés

3.2.2. Szegregált vagy szegregációval veszélyeztetett területek

Szegregált, vagy szegregációval veszélyeztetett területek a városban nem találhatóak.

3.2.3. Egyéb szempontból beavatkozást igénylő területek

Egyéb szempontból beavatkozást igénylő terület a fent felsoroltakon kívül nincs a városban.

MELLÉKLET: FŐÉPÍTÉSZI FELJEGYZÉS

Alulírott Lőrincz Ferenc, Balatonföldvár főépítésze Balatonföldvár Város Tervezést Megalapozó Vizsgálatai, Településfejlesztési Konceptiója, valamint Integrált Településfejlesztési stratégiája tartalmának és részletezettségének tekintetében a településfejlesztési koncepcióról, az integrált településfejlesztési stratégiáról és a településrendezési eszközökről, valamint egyes településrendezési sajátos jogintézményekről szóló 314/2012. (XI. 8.) Korm. rendelet 3/A § (2) bekezdése, továbbá az 5.§ (3) és 6. § (2a) bekezdésének eleget téve szükségesnek tartom az alábbiakat:

1. A jelzett dokumentumok tartalmi felépítése szakmai tartalmát tekintve feleljenek meg a fenti jogszabály mellékleteiben foglaltaknak. Ezen belül a tervező – szükség szerint, a jobb megérthetőség érdekében – az egyes fejezetek és alfejezetek hierarchiáját, címét olyan mértékben változtassa meg, hogy a jogszabályi követelményeknek megfelelő tartalom megléte a fejezetek címéből a továbbiakban is azonosítható legyen.
2. A tárgyi dokumentumok tartalmi részletezettsége olyan legyen, hogy az minél rövidebben, tömörebben, világosan és átláthatóan térjen ki az adott témakörön belül minden olyan szempontra, ami a város harmonikus és fenntartható fejlesztése szempontjából szükséges, olyan módon, hogy azt a szakmai előképzettséggel nem rendelkező olvasók is megértsék, logikusnak és indokoltnak találhassák.

Balatonföldvár, 2021. július 1.

Lőrincz Ferenc

Balatonföldvár Város főépítésze

A MUNKA RÉSZTVEVŐI

**Balatonföldvár Város Településfejlesztési Konceptiója felülvizsgálatának
Tervezést Megalapozó Vizsgálatait**

Balatonföldvár Város Önkormányzatának
megbízásából a

DRO Studio Bt.
készítette.

A munkát irányította
Holvits Huba polgármester

Megbízói koordinátor
Baumann Anita Gabriella

Főépítész
Lőrincz Ferenc okl. építészmérnök, építész vezető tervező, É/1 14-0270

Pályázati konzulens
Molnár Lehel

Vezető tervező
Ongjerth Richárd okl. építészmérnök, településrendezési vezető tervező, TT/1 01-3032

A munka elvégzésében közreműködött
Konrád Mária

Szerkesztette
Ongjerth Richárd

A munka készítői köszönetüket fejezik ki mindazoknak, akik munkájukat információkkal, tanácsokkal segítették.

© 2021. **DRO Studio**